

BESTEMMINGSPLAN KUSTVERSTERKING EN JACHTHAVEN CADZAND BAD TOELICHTING

Titel:	Toelichting bestemmingsplan Kustversterking en jachthaven Cadzand Bad
Gemeente:	Sluis
Status:	Ontwerp
IMRO:	NL.IMRO.1714.bpjachthavenczb13-ON01
Project:	11-018
Datum:	7 mei 2013
Opgesteld door:	Van Kerkhoff Maatwerk in RO
In opdracht van:	Yacht@Cadzand Bad B.V.
Informatie mede afkomstig van:	Gemeente Sluis, Waterschap Scheldestromen

INHOUDSOPGAVE

H1. Inleiding	5
1.1 Voorgeschiedenis	5
1.2 Procedure in samenhang	7
1.3 Plangebied	9
1.4 Opbouw	10
H2. Planbeschrijving	13
2.1 Kenschets plangebied	13
2.2 Beleidsuitgangspunten	15
2.3 M.e.r. als basis voor het bestemmingsplan	19
2.4 Beoogde situatie: het voorkeursalternatief	19
H3. Planologische toetsing	25
3.1 Kustveiligheid	25
3.2 Archeologie	26
3.3 Bodem	27
3.4 Water	28
3.5 Cultuurhistorie	30
3.6 Landschap	31
3.7 Vaarbewegingen, autoverkeer en parkeren	32
3.8 Milieuhinder	37
3.9 Geluid	37
3.10 Luchtkwaliteit	38
3.11 Externe veiligheid	38
H4. Natuur en Passende beoordeling	41
4.1 Aanleiding Passende beoordeling	41
4.2 Bestaande natuurgebieden	41
4.3 Beschermde planten en dieren	43
4.4 Afbakening mogelijke effecten	45
4.5 Ruimtebeslag	46
4.6 Stikstofdepositie	47
4.7 Verstoring	49
4.8 Toegankelijkheidsregeling	50
H5. Juridische vormgeving	53
5.1 Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen	53
5.2 Opzet bestemmingsregeling	53
5.3 Gehanteerde bestemmingen	54
H6. Uitvoerbaarheid en handhaving	59
6.1 Economische uitvoerbaarheid	59
6.2 Handhaving	59
6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	60

Figuur 1. Ligging plangebied

Figuur 2. Context plangebied

H1. Inleiding

1.1 Voorgeschiedenis

De aanleiding: Kustversterking

De kust van West Zeeuws-Vlaanderen, tussen Cadzand-Bad en Breskens, is door het Rijk aangewezen als een prioritaire “zwakke schakel” in de Nederlandse kustverdediging. Een zwakke schakel is een deel van de kust dat nu of in de toekomst onvoldoende veiligheid biedt tegen overstromen van het achterland bij maatgevende waterstand- en golfcondities. De risico's voor overstroming zijn op sommige plaatsen zo groot dat het Rijk besloten heeft acht prioritaire Zwakke Schakels langs de Nederlandse kust zo snel mogelijk aan te pakken. De kust van West Zeeuws-Vlaanderen is een van deze prioritaire Zwakke Schakels.

Na de realisatie van het Deltaplan was de kust van West Zeeuws-Vlaanderen veilig. De Zeeuwse kust moet bestand zijn tegen extreme omstandigheden op zee, die zich met een kans van gemiddeld eens in de 4.000 jaar voordoen. Op basis van nieuwe inzichten in de gevolgen van klimaatverandering op waterstanden en golven zijn er nieuwe randvoorwaarden geformuleerd waaraan duinen en dijken moeten voldoen. De kust van Zeeuws-Vlaanderen is in juni 2005 getoetst aan deze nieuwe randvoorwaarden door het voormalige waterschap Zeeuws-Vlaanderen. In die toetsing is een aantal tekorten geconstateerd. Er zijn 5 gebieden waar de dijken of de duinen nu al niet meer voldoen of binnen 50 jaar niet voldoen aan de nieuwe randvoorwaarden. Daarnaast zijn enkele aansluitingsconstructies tussen de duinen en de dijken in de kust van West Zeeuws-Vlaanderen niet veilig genoeg. Deze zwakke plekken zijn Cadzand-Bad, Herdijkte Zwarte Polder, Nieuwvliet-Groede, Waterdunen en Breskens.

Een versterking van deze kustvakken is nodig om de veiligheid voor het achterliggende land te waarborgen. Bij het versterken van de kust wordt geanticipeerd op de komende 50 jaar. Voor die delen van de kust die binnen 50 jaar niet meer aan de veiligheidsnorm voldoen worden maatregelen getroffen.

Er wordt ingezet op een kustverdedigingsstrategie die niet alleen de veiligheid van de inwoners waarborgt, maar ook bijdraagt aan de kwaliteit van wonen, werken, recreëren en natuur aan de kust. Daar waar versterking kansen biedt voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit worden deze zoveel mogelijk benut. Een belangrijk uitgangspunt is daarbij het gebiedsplan voor West Zeeuws-Vlaanderen “Natuurlijk Vitaal” (Gebiedscommissie 2004). Ook het Rijk gaat ervan uit dat de Zwakke Schakels zowel de veiligheid als de ruimtelijke kwaliteit waarborgen dan wel bevorderen (Ministerie V&W, Beleidskader Planstudies Zwakke Schakels Kust, 2004).

De uitvoering van deelgebied Cadzand-Bad staat gepland in 2014/2015 en betreft de laatste in een rij van vijf Zwakke Schakels in West Zeeuws-Vlaanderen.

Kustversterkingsplan

In 2008 heeft het voormalige waterschap Zeeuws-Vlaanderen (nu waterschap Scheldestromen) het ‘Kustversterkingsplan West Zeeuwsch-Vlaanderen’ vastgesteld. Dit kustversterkingsplan is goedgekeurd door het bevoegd gezag, de provincie Zeeland. Gekoppeld aan het kustversterkingsplan is tevens een MER opgesteld, waarin verschillende alternatieven zijn onderzocht. Voor het deelproject Cadzand-Bad is mede op basis van het MER gekozen voor het alternatief 'Zeewaarts Duinen'. Dit alternatief is vervolgens vastgelegd in het kustversterkingsplan.

De kustversterking voor Cadzand Bad bestaat in essentie uit drie onderdelen. Om de zwakke plek in de kustversterking, het gemaal, te beschermen wordt de strekdammen ter weerszijden van de afwateringsgeul versterkt, verhoogd en verlengd, waardoor de golfaanval op de dijk voor het gemaal veel kleiner wordt. Om loodrechte inval van golven te voorkomen, worden strekdammen in de vorm van een haak beoogd. De gemaalmonding hoeft dan niet te worden versterkt. Ten oosten en ten westen van het gemaal worden de duinen zeewaarts verbreed en wordt het strand verschoven.

Economische haalbaarheid jachthaven

In 2007 is ten tijde van het opstellen van het kustversterkingsplan al gesproken over het realiseren van een haven tussen de strekdammen. In de achtergrondrapportage bij het MER Zwakke Schakels is opgenomen: *“Het alternatief Zeewaarts Duinen biedt de mogelijkheid om aanvullende ruimtelijke kwaliteit te ontwikkelen. Het gaat hierbij om maatregelen die nog in studie en in besluitvorming moeten worden genomen” .... “Het gaat daarbij om” ... “de wijze waarop de verbreding van de duinen gebruikt kan worden voor de inrichting van een uitloopgebied voor Cadzand-Bad. De verdere inrichting dient daarbij rekening te houden met wensen vanuit de natuur en mogelijkheden die de functie veiligheid biedt. Ook kan worden gezien of in combinatie met de versterking van de strekdammen een wachthaventje kan worden gerealiseerd.”*

In 2009 heeft de Stichting Promotie Cadzand het initiatief genomen om het idee van een jachthaven tussen de nieuwe strekdammen van Cadzand-Bad verder uit te werken. In een onderzoek naar de economische haalbaarheid [Marina yachting consultancy, 2009] zijn twee varianten bekeken: een brede en een smalle variant. Tijdens het onderzoek bleek een groot draagvlak voor de realisatie van een jachthaven. Dit draagvlak wordt mede gevoed door het besef dat een jachthaven in Cadzand-Bad een belangrijke toeristisch-economische impuls betekent, niet alleen voor Cadzand-Bad, maar voor de hele Zwinregio, inclusief Knokke-Heist. De Zwinregio wordt daarmee beter bereikbaar voor vaarrecreanten uit het Deltagebied, de Vlaamse kust en zelfs van overzee. Ook ontstaat er een betere verbinding richting de Belgische kust en wordt de noord-zuid hoofdas (onderdeel uitmakend van de drie hoofdassen voor de watersport in Nederland) verlengd. Tot slot wordt door de aanleg van een jachthaven nieuwe werkgelegenheid gecreëerd, dat met name aan de Zeeuws-Vlaamse kant met een krimpende bevolking en een voorzieningenniveau dat onder druk staat, zeer welkom is. Het onderzoek concludeert dat beide varianten exploiteerbaar zijn, waarbij de smalle variant minder risicovol is als gevolg van de beperktere investering.

Planvoorbereiding jachthaven in samenhang met kustversterking

Vervolgens is een projectgroep samengesteld, waarin de gemeente Sluis, het waterschap Scheldestromen en de Stichting Promotie Cadzand zitting hebben. In deze projectgroep zijn diverse inrichtingsvoorstellen de revue gepasseerd. De mogelijkheid om een jachthaven te ontwikkelen wordt ook nadrukkelijk opengehouden in de Schilvisie Cadzand-Bad. In de Schilvisie wordt het als volgt verwoord: *“Een bijzondere programmatische component is de mogelijke ontwikkeling van een kleine buitendijkse jachthaven voor passanten. Een dergelijke voorziening zou het toeristisch recreatieve profiel van de badplaats verder versterken. Tijdens het opstellen van deze visie wordt de financiële haalbaarheid van het initiatief nog onderzocht.”*

De Stichting Promotie Cadzand heeft aan de gemeente Sluis om een bijdrage gevraagd. Op 27 oktober 2011 heeft de gemeenteraad van Sluis besloten medewerking te verlenen aan het initiatief tot aanleg van een jachthaven in Cadzand-Bad en in te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalige bijdrage van 50% van de investering tot een maximum van € 2,25 miljoen, vanuit de middelen van het Investeringsfonds Cadzand. Voorwaarde is dat de financiële gevolgen opgevangen worden binnen de beschikbare budgetten van het fonds door de inkomsten te vergroten en/of de daartoe noodzakelijke bezuinigingen door te voeren in de uitvoering van de kwaliteitsslag voor Cadzand-Bad. De bijdrage uit het Investeringsfonds is uitsluitend bedoeld voor investeringen in

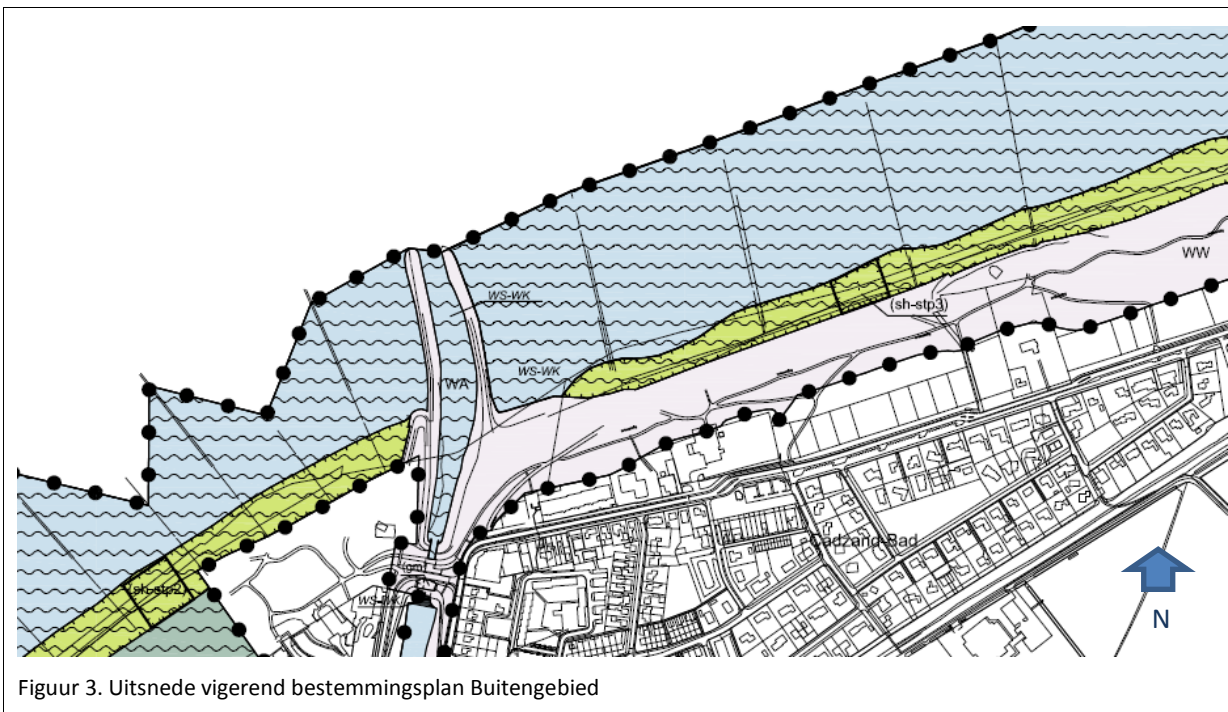
publieke delen van de jachthaven, zoals bijvoorbeeld de meerprijs van de aangepaste strekdammen. Er ligt inmiddels een raadsvoorstel voor om dit logische uitgangspunt formeel te verankeren.

Begin 2012 is door ondernemers en investeerders Yacht@Cadzand B.V. opgericht. In deze besloten vennootschap zijn de benodigde financiële bijdragen vanuit het private initiatief samengebracht om de extra investering voor de aanleg van de jachthaven bovenop de investering in de kustversterking af te dekken. Daarmee ligt de weg open om de jachthaven te realiseren binnen de mogelijkheden van kustversterking.

1.2 Procedure in samenhang

M.e.r.-plicht

De ontwikkeling van een nieuwe jachthaven tussen de strekdammen is in het vigerende bestemmingsplan niet mogelijk. Hiertoe dient een herziening van het bestemmingsplan plaats te vinden. De jachthaven wordt volledig op het grondgebied van de gemeente Sluis aangelegd. Daarnaast zal het kustversterkingsplan aangepast moeten worden en zijn vergunningen in het kader van de Waterwet noodzakelijk. De kustversterking (met name de strekdammen) zal deels op het grondgebied van de gemeente Vlissingen plaatsvinden.

De voorgestane ontwikkeling van de jachthaven vindt plaats voor de kust van Cadzand, deels in het Natura 2000-gebied 'Westerschelde & Saeftinghe' en nabij de Natura 2000-gebieden 'Zwin & Kievittepolder' en 'Vlakte van de Raan'. Effecten op de Natura 2000 gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Het opstellen van een zogeheten passende beoordeling is derhalve noodzakelijk.

Op grond van artikel 7.2 Wm zijn activiteiten aangewezen, die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu dan wel waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Op grond van de onderstaande activiteiten in het besluit m.e.r. is sprake van de verplichting om een milieueffectrapport op te stellen:

- D12. De aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken.
- D10. De aanleg, wijziging of uitbreiding van jachthavens in gevallen waarin sprake is van 100 ligplaatsen of meer.

M.e.r.-procedure

De m.e.r.-procedure ging op 7 december 2011 van start met de schriftelijke mededeling van Stichting Promotie Cadzand aan de gemeente Sluis (het bevoegd gezag) dat het voornemens is om voor het realiseren van de jachthaven Cadzand-Bad een milieueffectrapport op te stellen.

Initiatiefnemer (inmiddels Yacht@Cadzand-Bad B.V.) en bevoegd gezag (College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sluis) hebben er voor gekozen de betrokken bestuurlijke instanties en wettelijke adviseurs te raadplegen door middel van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Jachthaven Cadzand-Bad. In de notitie zijn de kaders van, en de onderzoeksmethodiek voor, de m.e.r. beschreven. De notitie is voorgelegd aan de te raadplegen instanties en heeft vanaf 22 december 2011 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In de inspraakreacties en adviezen wordt aandacht gevraagd voor uitzicht vanuit omliggende complexen, situering van parkeervoorzieningen, de positie van de KNRM, effecten op EHS, licht en geluid, het mogelijk handhaven van de sportvissers helling, de (omvang van de) horecagelegenheid, de impact op natuur (Natura 2000) en de recreatieve structuren, de effecten van de strekdammen op het zandtransport langs de kust, nautische veiligheid, de impact op de verzandingsproblematiek, de impact op de mobiliteit in de Retranchementstraat en Hazegrasstraat, de impact op de werking van het gemaal, de impact op natuurinstandhouding in het Zwin en voor duurzaamheid in brede zin.

De Commissie voor de M.e.r. heeft op verzoek van het bevoegd gezag op 23 februari 2012 een advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport uitgebracht. Hoofdpunten uit het advies zijn:

- Een beschrijving van de te onderzoeken alternatieven, zowel het kustversterkingsalternatief zonder jachthaven (alternatief 'HWBP' genaamd) als de beide jachthaven-alternatieven (breed en smal), inclusief bijbehorende parkeeroplossingen in de directe omgeving van de haven;
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op milieu en natuur, waarbij de effecten van het alternatief 'HWBP' vergeleken worden met de huidige situatie inclusief autonome ontwikkeling, terwijl de effecten van de jachthavenalternatieven vergeleken worden met die van het alternatief 'HWBP';
- Een duidelijk beeld van de mate waarin de verschillende alternatieven bijdragen aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
- Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling van de inhoud van het MER.

Op basis van de gevraagde adviezen, de inspraakreacties en het advies van de Cie Mer heeft de gemeente Sluis op 24 april 2012 advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Vervolgens is het milieueffectrapport (MER) alsmede een passende beoordeling opgesteld. In dit rapport zijn de resultaten van de verschillende onderzoeken opgenomen en zijn de effecten op de verschillende milieuthema's beschreven. Op 5 maart 2013 heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sluis besloten het MER ter toetsing door te sturen naar de Cie Mer. Tijdens de toetsing heeft de Cie Mer op drie punten om opheldering gevraagd: een beschrijving van de effecten gedurende de aanlegfase, de effecten op ruimtelijke kwaliteit van botenstalling gedurende het winterseizoen en de effecten door stikstofemissie. Er is een aanvullende notitie gemaakt die bij het MER gevoegd is.

De Cie Mer heeft in haar toetsingsadvies van 9 april 2013 geconcludeerd dat in het MER en de aanvullende informatie tezamen de essentiële informatie aanwezig is. Vanwege het nog niet beschikbaar zijn van het bestemmingsplan heeft de Cie Mer niet kunnen toetsen of het MER ook aan het bestemmingsplan ten grondslag kan liggen.

De Cie Mer adviseert verder:

- bij de planning voor de uitvoeringswerkzaamheden voldoende aandacht te besteden aan de randvoorwaarden vanuit oogpunt van kustveiligheid;
- bij het verlenen van vergunningen ten behoeve van de uitvoering van de diverse aanlegwerkzaamheden voldoende aandacht te besteden aan mogelijke hinder;
- met het oog op de zwemveiligheid de interactie van muistromen met de neer onder diverse combinaties van getij- en golfomstandigheden goed in beeld te brengen;
- te onderzoeken in welke mate de jachthavenalternatieven gevoelig zijn voor seiches.

Bestemmingsplanprocedure

Na de toetsing door de Cie Mer wordt de besluitvorming verder afgewikkeld volgens de procedures van de Wet ruimtelijke ordening. Mede op grond van het MER is een voorkeursalternatief ontstaan. Het Waterschap Scheldestromen heeft als bevoegd gezag in het kader van de Waterwet besloten dit voorkeursalternatief als leidend alternatief te gebruiken bij de verdere uitwerking. Het waterschap heeft dit per brief van 21 november 2011 aan de gemeente Sluis als bevoegd gezag voor het bestemmingsplan medegedeeld. Er is een voorontwerp-bestemmingsplan gemaakt, waarin het voorkeursalternatief is verankerd. Dit voorontwerp is op 2 april 2013 in het vooroverleg gebracht. De reacties tijdens het vooroverleg zijn in paragraaf 6.3 opgenomen.

Tegelijkertijd heeft het Waterschap Scheldestromen besloten alsnog een Wijziging van het Kustversterkingsplan te maken, specifiek voor het deelgebied Cadzand-Bad. Een eerste concept is thans gereed. Het ontwerp-bestemmingsplan wordt samen met het MER inclusief passende beoordeling gepubliceerd en 6 weken ter inzage gelegd. Eenieder kan in deze periode een reactie geven op het ontwerp-bestemmingsplan en het MER. De reacties worden door het bevoegd gezag in de verdere bestemmingsplanprocedure meegenomen. Ook op de Wijziging van het Kustversterkingsplan is inspraak mogelijk.

1.3 Plangebied

Het bestemmingsplan is in de eerste plaats bedoeld om de realisatie van de jachthaven planologisch mogelijk te maken. De jachthaven wordt volledig gerealiseerd op het grondgebied van de gemeente Sluis. De kustversterking kan plaatsvinden op grond van procedures in het kader van de Waterwet. De kustversterking vindt deels plaats op het grondgebied van de gemeente Vlissingen.

De kustversterking leidt ertoe dat het strand zeewaarts wordt opgeschoven en het achterliggende duingebied wordt vergroot. Om de samenhang tussen de kustversterking en de ontwikkeling van de jachthaven inzichtelijk te maken wordt echter het gehele gebied waar de kustversterking plaatsvindt, in dit nieuwe bestemmingsplan verankerd. Dit heeft als bijkomend voordeel dat een zone waar nu nog het oude bestemmingsplan “Cadzand Haventje”, vastgesteld door gemeenteraad van de voormalige gemeente Oostburg op 18 mei 1977, vigeert, mee wordt geactualiseerd. Voor het grootste deel worden de bestemmingen benut die nu ook in het bestemmingsplan “Buitengebied”, vastgesteld door de gemeenteraad van Sluis op 23 juni 2011, zitten.

De noordgrens van het plangebied is de gemeentegrens. Aan de oostzijde wordt ter plaatse van de strandopgang ten oosten van strandpaviljoen de Piraat een rechte lijn getrokken naar het duingebied. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de grens van het bestemmingsplan

Buitengebied en het bestemmingsplan Cadzand Bad West. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de grens van het bestemmingsplan Buitengebied. Hiervandaan wordt ook een rechte lijn getrokken naar de gemeentegrens op zee, waarbij het strandpaviljoen de Strandloper net buiten het plangebied valt.

Figuur 4. Plangebied

1.4 Leeswijzer en opbouw

Het bestemmingsplan is voor een belangrijk deel gebaseerd op (de resultaten van) onderzoeken die in het kader van de m.e.r.-procedure zijn uitgevoerd. Het MER is dan ook integraal bijlage bij het bestemmingsplan en ligt tegelijkertijd ter visie. Het MER bestaat uit vier deelrapporten. De delen A1 en A2 vormen het eigenlijke MER en bevat een beschouwing/samenvatting van de milieueffecten die samenhangen met het realiseren van de kustversterking (deel A1) en het realiseren van een jachthaven tussen de (nieuwe) strekdammen (deel A2). De rapportages bevatten daarnaast een beschrijving van de aanleiding en context, de m.e.r.-procedure, de keuze van het voorkeursalternatief en de samenhang tussen kustversterking en jachthaven.

Aan de delen A1 en A2 ligt deel B ten grondslag waarin alle onderzoeken zijn gebundeld en thematisch zijn opgeschreven. Per thema is bepaald de huidige situatie, de autonome ontwikkeling (wat zou er gebeuren zonder het voornemen) en de milieueffecten van het voornemen. Bij de effectbeschrijving is het voornemen van de kustversterking vergeleken met de huidige situatie en is de jachthavenontwikkeling vergeleken met de situatie dat de kustversterking zou zijn uitgevoerd zonder jachthaven. Bij de jachthavenalternatieven is gebruik gemaakt van een smal alternatief (125 ligplaatsen) en een breed alternatief (250 ligplaatsen). Daarmee is de bandbreedte van de ontwikkeling bepaald.

Deel B bevat derhalve de onderliggende informatie uit de verschillende onderzoeken. Een bijzondere positie neemt het thema natuur in. Vanwege de mogelijke effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden is een passende beoordeling uitgevoerd. Deze passende beoordeling is in een aparte rapportage weergegeven. De notitie met aanvullende informatie die is gemaakt op verzoek van de Cie MER is openbaar en wordt bij deel B van het MER gevoegd.

Het voorkeursalternatief omvat een alternatief dat binnen de bandbreedte van het MER ligt. Dit voorkeursalternatief wordt verankerd in het voorliggende bestemmingsplan. In de toelichting wordt derhalve thematisch getoetst aan allerhande aspecten. Daarbij wordt getoetst in welke mate het voorkeursalternatief leidt tot (milieu)effecten. De redenering is daarbij afgeleid van het MER; de exact gebruikte getallen kunnen afwijken omdat het voorkeursalternatief tussen de in het MER beschouwde alternatieven “jachthaven smal” en “jachthaven breed” invalt.

Deze toelichting bestaat naast dit inleidende hoofdstuk uit vijf hoofdstukken. In hoofdstuk 2 worden het plan en de beleidsuitgangspunten die daaraan ten grondslag liggen toegelicht. Vervolgens wordt het plan in hoofdstuk 3 getoetst aan alle aspecten van ruimtelijke ordening. Bijzondere aandacht wordt in hoofdstuk 4 besteed aan de effecten van het plan voor de natuur. Dit hoofdstuk is sterk gebaseerd op de passende beoordeling die in het kader van de m.e.r.-procedure is opgesteld. In hoofdstuk 5 wordt de wijze waarop het plan juridisch wordt verankerd, weergegeven met een beschrijving van verbeelding en regels. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aangetoond.

H2. Planbeschrijving

2.1 Kenschets plangebied

Waterstaat

Aan de westzijde van het plangebied bestaat de huidige primaire waterkering uit een dijk met voorliggend duin. Deze situatie loopt door tot ca. 300 meter ten westen van het gemaal om vervolgens over te gaan in duin. Ten oosten van de suatiegeul bestaat de waterkering uit een bekleding van basalt met een berm van asphalt. Deze bekleding loopt door tot ca. 700 meter ten oosten van het gemaal, waar deze via een overgangsconstructie overgaat in een duin.

Op het strand zijn strandhoofden aanwezig met daarop palenrijen. Het strand loopt vanaf de duinvoet geleidelijk af tussen de strandhoofden. Zeewaarts van de strandhoofden versteilt de vooroever voordat deze de ca. NAP -10 m bereikt. Daarna loopt de vooroever geleidelijk verder af.

Figuur 5. Bestaande situatie

Het gemaal is in 1955 gebouwd ter vervanging van de vroegere uitwateringssluiss en de constructie bestaat uit een sluis met twee maalkokers in de waterkering. Onder normale omstandigheden is de schuif bij eb open en bij vloed gesloten. De bediening van de schuif gebeurt automatisch. De terugslagkleppen openen door de waterdruk en sluiten op zwaartekracht, de puntdeuren worden door de waterdruk geopend en gesloten. De fundering (onderheide vloer) van de vroegere uitwateringssluiss is nog aanwezig in het bestaande afvoerkanaal aan de zeezijde van het gemaal.

De primaire functie van het gemaal is waterbeheersing. Naast het verpompen van boezemwater heeft het gemaal tevens de mogelijkheid onder vrij verval te lozen. Bij hoge buitenwaterstanden

wordt het water verpompt (circa 100 keer per jaar), bij lage buitenwaterstanden kan het gemaal onder vrij verval lozen (vrijwel dagelijks).

Omdat het gemaal is opgenomen in de primaire zeewaterkering heeft het gemaal ook een hoogwaterkerende functie. De kerende hoogte van het gemaal wordt bepaald door de hoogte van de schuivenschacht in de kruin van de dijk en bedraagt 8,50 m+ NAP. De uitstroomopening van het gemaal is beschut gelegen in de kruin van de waterkering en mondt uit in een afvoerkanaal naar zee. Het afvoerkanaal is voorzien van strekdammen van basaltzetwerk, het strandhoofd 32 en de Oostdam. Deze dammen voorkomen verzanding van het kanaal en erosie van de zandige kust en beschermen de uitstroomopening tegen golfwerking. Het basaltwerk van de dammen sluit via overgangsconstructies aan op de versterkingswerken aan weerszijden van het gemaal. De hoogte van deze dammen is circa 4,5 m +NAP bij de aansluiting op de waterkering naast het gemaal.

De situatie rondom het gemaal is onveilig. De steenbekleding van de huidige dijk is onvoldoende en dat geldt ook voor de aansluitingsconstructie van de dijk naar het oostelijk gelegen duin. De harde constructie rondom het gemaal gaat via een aansluitingsconstructie over in het verder naar het westen gelegen duin waarvan de achterzijde in klei is opgebouwd. Deze aansluitingsconstructie scoort onvoldoende op steenbekleding.

Badplaats in ontwikkeling

Voor Cadzand-Bad is recreatie een belangrijke inkomstenbron. Veel dagjesmensen vanuit Nederland en Vlaanderen komen voor een dagje strand naar Cadzand-Bad. De meeste bezoekers komen met de auto naar de regio. De laatste jaren is er voor deze bezoekers betere bewegwijzering geplaatst en zijn toeristische ontsluitingsroutes aangeduid. De routenetwerken voor wandelaar, ruiter en fietser zijn verbeterd.

Op de duinen staat een aantal hotels. Op het strand nabij de duinvoet staan enkele strandpaviljoens, die het gehele jaar open zijn. Op de duindijk en in een zone achter de duindijk mag in principe niet worden gebouwd. Er zijn veel strandopgangen over het duin heen, in de vorm van trappen en duinovergangen, die leiden naar het dorp. De badplaats heeft nu een introvert karakter; het is een dorp achter de duinen. In Cadzand-Bad is de bebouwing gericht op de boulevard achter het duin. Het binnentalud van het duin is vaak begroeid met struweel, dat plaatselijk overgaat in bosschages langs de binnenduinrand.

Functies in het plangebied

Vanaf de oostelijke strekdam van de suatiegeul worden door sportvissers jaarrond vissersboten te water gelaten. De trailers staan gedurende de dag op de zeewering. Ter plaatse is een beperkte parkeervoorziening. Na de visactiviteit worden de boten weer op de trailers geplaatst.

Direct naast de westelijke strekdam langs de suatiegeul staat het boothuis van de Koninklijke Nederlandse ReddingsMaatschappij (KNRM). Dit boothuis doet dienst als stallingsplaats voor de reddingboot, als ontmoetings- en instructieruimte voor de bemanning en als vergaderruimte voor de plaatselijke commissie. Het onderkomen beschikt tevens over een droog- en opslagruimte voor de overlevingspakken en een kleine werkplaats. Daarmee is het reddingstation Cadzand een volwaardig reddingstation dat elk jaar acties verricht voor de beroeps- en recreatievaart. De bemanning van het reddingstation bestaat voor 100% uit vrijwilligers. Zij worden bij een alarm opgeroepen door middel van een 'pieper'. Het streven is om binnen tien minuten na een alarm uit te varen.

Op het strand ten oosten van het gemaal staat het strandpaviljoen de Piraat. Dit strandpaviljoen vormt één van de schakels in de rij strandpaviljoens in Cadzand, beginnende bij de toegang tot het Zwin (De Zeemeeuw) en vervolgens De Strandloper, de Piraat en Caricole bij de oostelijke duinovergang van Cadzand.

2.2 Beleidsuitgangspunten

Kustversterking

Het principeontwerp uit het kustversterkingsplan (KVP) is bij de uitwerking van het ontwerp geoptimaliseerd, overeenkomstig de aanpak van de andere Zwakke Schakels. Daarbij is een aantal wijzigingen doorgevoerd.

Voor het ontwerp van de dammen is een optimalisatiestudie uitgevoerd, waaruit is gebleken dat de beperkte verhoging, zoals opgenomen in het vastgestelde KVP, onvoldoende bescherming biedt tegen een maatgevende storm die 1 keer in de 4000 jaar kan voorkomen. Daarvoor is een verdere verhoging van de westelijke strekdam benodigd tot NAP +7,5 m, wat ook gepaard gaat met verbreding van deze dam. De haak van de oostelijke dam is verwijderd (ten opzichte van het principe ontwerp uit het KVP), omdat deze juist indringing van golven bevordert. De kruin van de oostelijke dam wordt verhoogd van 2,5 m +NAP in de huidige situatie naar 5,0 m +NAP.

Uit controleberekeningen van het duinvolume aan de westzijde van het projectgebied blijkt dat er door de benodigde verhoging van de westelijke strekdam een duinoplossing is te maken. Met een relatief kleine zandaanvulling (duinverbreding van 25 m en aanvulling strand/vooroever) kan het duin op veiligheid worden gebracht, zonder dat daarachter een dijk met steunberm behoeft te worden aangebracht. De kruin van het duin blijft gelijk aan de huidige hoogte, zodat het zicht op zee vanuit hotels en appartementen gehandhaafd blijft. De kruin van de westelijke dam moet op voldoende hoogte liggen om het duin op te sluiten. Deze dam moet daarom geleidelijk oplopen van NAP +7,5 m tot NAP +11,0 m (hoogte bestaande dijk) richting de doorlopende primaire waterkering.

Bij nadere uitwerking van het deelgebied ten oosten van het gemaal is gebleken dat aanvulling van het duingebied tezamen met verhoging van de strandligging voor veel erosie op het strand naast de havendam en ongewenste aanzanding in de monding zorgt. Om deze ongewenste erosie en aanzanding tegen te gaan, wordt voor het deel tussen de strekdam en het eerste paalhoofd een oplossing voorgesteld, bestaande uit een dijk met een harde steunberm. De bekleding wordt afgedekt met zand, zodat het natuurlijk karakter behouden blijft. Vanaf het eerste paalhoofd naar het oosten wordt het principe-ontwerp van het KVP gevolgd, dit wil zeggen met aanvulling van het duingebied en verplaatsing van het strand naar de zeezijde.

Tussen de strekdammen is in beginsel ruimte voor een jachthaven. Met relatief kleine aanpassingen aan de strekdammen en het uitdiepen van de gronden tussen de strekdammen kunnen de voorwaarden voor een jachthaven worden geschapen. Studies zijn uitgevoerd om te bezien in hoeverre de golfslag tussen de strekdammen kan worden beperkt (seiches). Dit blijkt technisch goed mogelijk te zijn.

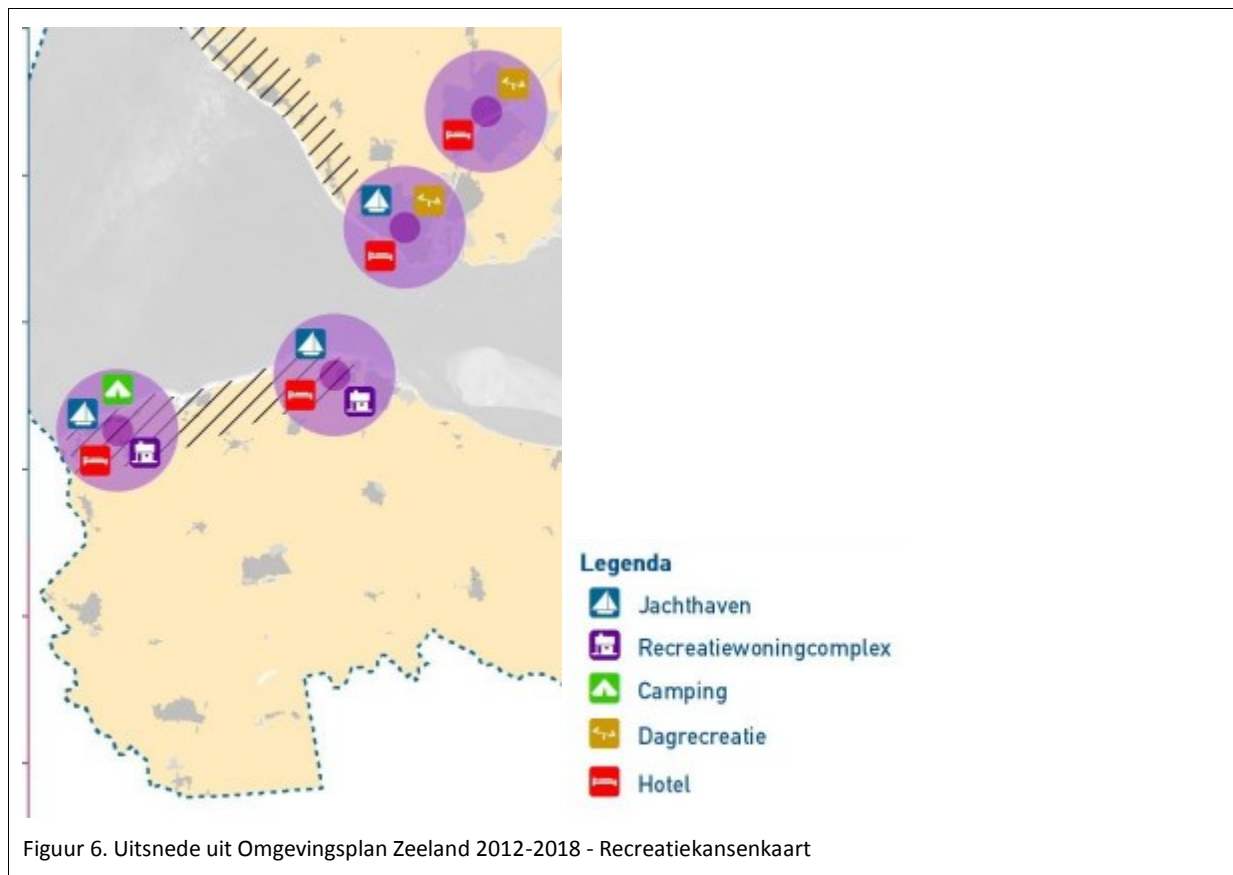
Provinciaal beleid

Op 28 september 2012 is het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 vastgesteld. Het omgevingsplan geeft de provinciale visie op Zeeland en waar de komende jaren door de provincie op wordt ingezet. Kort samengevat: veel ruimte voor economische ontwikkeling, een gezonde en veilige woonomgeving en goede kwaliteit van bodem, water, natuur en landschap.

De provincie streeft naar het optimaal benutten van de (economische) potentie van de Zeeuwse Delta voor watergebonden recreatie in combinatie met behoud van natuurwaarden, nautische veiligheid, zorgvuldig ruimtegebruik en de omgevingskwaliteiten. Ook streeft de Provincie naar kwaliteitsverbetering in de waterrecreatie.

De provincie faciliteert de groei van het aantal ligplaatsen in de Zeeuwse wateren en de bijbehorende voorzieningen, met het oog op kwaliteitsverbetering. De provincie geeft op de

Recreatiekansenkaart (zie figuur 6) met de hotspots aan waar jachthavenontwikkeling economisch het meest wenselijk en kansrijk wordt geacht. Cadzand Bad is een van de hotspots. De jachthaven wordt al als voorziening aangegeven.

De Provincie Zeeland vindt dat het voorkomen van overstromingen minstens op het huidige wettelijke beschermingsniveau moet blijven. Een hoger beschermingsniveau is wenselijk omdat de bevolking en de economische waarde van woningen en bedrijven is toegenomen. De Provincie levert een bijdrage door de gevolgen van een overstroming in beeld te brengen en door te participeren in het landelijk project Veiligheid Nederland in Kaart (VНК2). De Provincie ziet erop toe dat Rijkswaterstaat en het waterschap de waterkeringen op sterkte brengen en houden. Voor de Noordzeekust verwacht de Provincie van het Rijk dat ze het huidige beleid voort zet om de basiskustlijn te handhaven en het kustfundament mee te laten groeien met de zeespiegelstijging, ook al betekent dat dat jaarlijks een groter suppletievolume nodig is. Met dynamisch kustbeheer kan meer met het volume zand worden gedaan. De Provincie verwacht bovendien van het Rijk dat noodzakelijke oeverbestortingen onverwijld worden uitgevoerd. De stabiliteit van de waterkeringen is daarvan afhankelijk.

Regionaal beleid: Gebiedsplan Natuurlijk Vitaal

In regionaal verband is het beleid relevant zoals vastgelegd in het Gebiedsplan West Zeeuws Vlaanderen "Natuurlijk Vitaal" (2004). In september 2010 is de Bijstellingsnota Natuurlijk Vitaal vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Deze midtermreview heeft geleid tot het opnieuw onderschrijven van het beleid in het Gebiedsplan Natuurlijk Vitaal. Het gebiedsplan geeft aan welke veranderingen kunnen bijdragen aan een economisch gezond, mooi en leefbaar West Zeeuws-Vlaanderen. Het gebiedsplan heeft tot doelstelling om te komen tot een algehele kwaliteitsimpuls voor de regio.

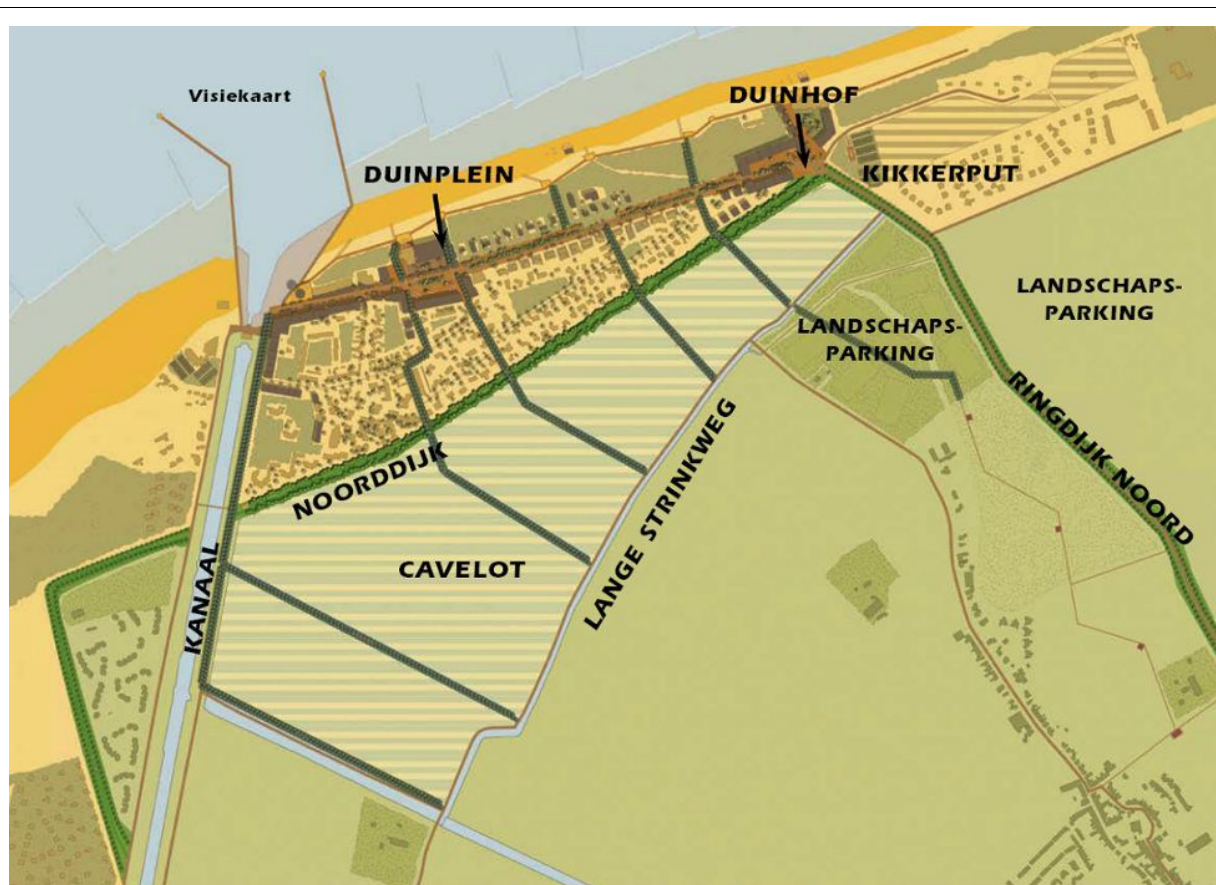
Voor het recreatieve-toeristische product wordt de impuls gezocht in het maken van een kwaliteitsslag van het bestaande aanbod. Om de kwaliteitsverbetering financieel mogelijk en aantrekkelijk te maken voor de recreatiebedrijven wordt planologisch ruimte geboden voor de vergroting en uitbreiding van het aantal eenheden. Uitbreiden is alleen mogelijk indien dit gepaard gaat met een kwaliteitsverbetering. Daarnaast wordt ingezet op het uitbreiden van het huidige aanbod van zee, natuur, rust en cultuur met actieve en extensieve vormen van vrijetijdsbesteding.

Gemeentelijk beleid: Ontwikkelingsvisie Cadzand Bad

In 2006 heeft de gemeente Sluis, na nauw overleg met ondernemers, inwoners en andere belanghebbenden, het ontwikkelingsplan Cadzand-Bad 'Natuurlijk stijlvol' vastgesteld. De ruimtelijke visie die hierin is vastgelegd geeft hierbij een leidraad voor de toekomstige ontwikkelingen van Cadzand-Bad.

In het ontwikkelingsplan wordt ingezet op het versterken van het profiel van Cadzand-Bad als een stijlvolle internationale badplaats met een natuurlijk karakter. De kern van de visie wordt gevormd door het onderverdelen van de hoofdstructuur in een rode en een groene zone met twee centra. De rode Wielingen bevindt zich tussen het uitwateringskanaal en het winkelcentrum Duinplein, de groene Wielingen verbindt het winkelcentrum Duinplein en Duinhof.

De bebouwing aan de rode Wielingen is intensiever en hoger. De inrichting van de openbare ruimte is hier meer stedelijk van aard met duinbomen, opgenomen in verharding. Aan de noordwestzijde van de rode Wielingen is ruimte voor een beeldmerk ter versterking van de identiteit van Cadzand. Het winkelcentrum Duinplein richt zich op de verblijfsrecreatie. Mede met het oog op de uitbreiding van de verblijfsrecreatie in Cavelot, wordt een stevige herstructurering van het winkelcentrum Duinplein voorgestaan.

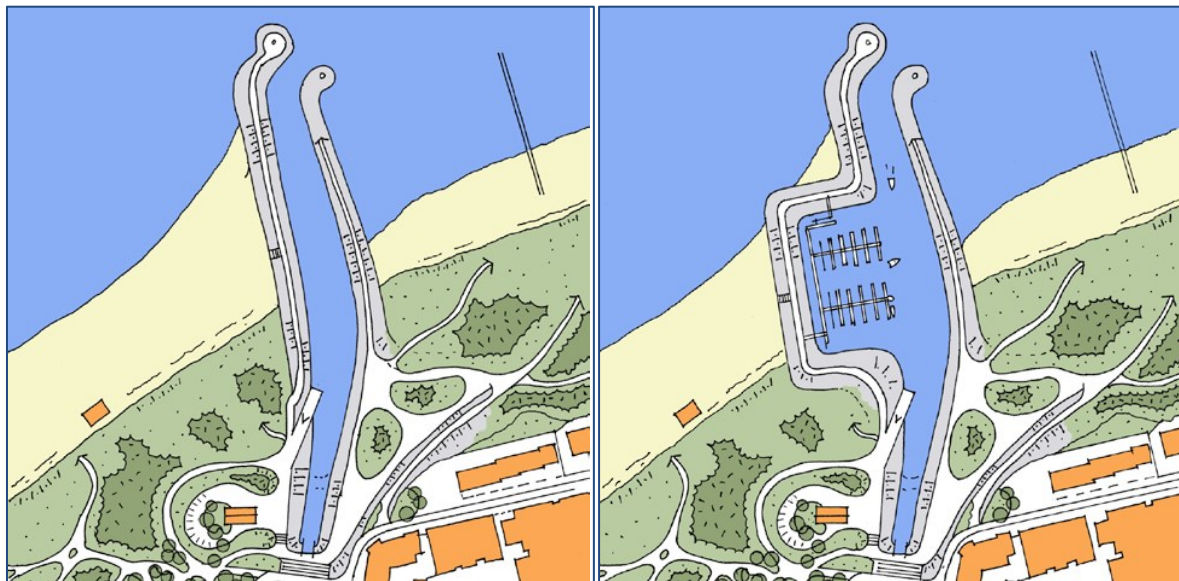
Figuur 7. Ontwikkelingsvisie Cadzand Bad

De groene Wielingen wordt geherprofileerd en landschappelijk heringericht met voornamelijk gebiedseigen duinvegetatie. Het tweede centrum, aangrenzend aan de groene Wielingen wordt gevormd door Duinhof. Dit richt zich meer op de dagrecreanten met leisure, vertier en horeca. Ook hier ligt een stevige herstructurering in het verschiet. Aan de zeezijde van de groene Wielingen is geen ontwikkeling voor woningbouw mogelijk. Voor de landzijde van de groene Wielingen zijn duidelijke bebouwingsvoorschriften opgesteld.

Ten aanzien van parkeren is onderscheid gemaakt tussen parkeerplaatsen voor de (tijdelijke)bewoners, dagrecreanten en kort parkeren. In de kern van Cadzand-Bad worden parkeerplaatsen voorzien voor (tijdelijke) bewoners en wordt kort parkeren voorzien nabij winkels, verhuurbedrijven en terrassen. Parkeren voor dagrecreanten wordt geacommodeerd aan de rand van de badplaats. Voor nieuwe initiatieven geldt dat deze op eigen terrein parkeergelegenheid aanleggen of het tekort aan plaatsen afkopen door storting in het nog op te richten parkeerfonds.

Gemeentelijk beleid: Schilvisie Cadzand Bad

In 2011 heeft de gemeente Sluis de Schilvisie Cadzand-Bad vastgesteld. Het rapport geeft een stedenbouwkundige visie op de toekomstige ontwikkeling van de flanken van Cadzand-Bad. Deze visie borduurt voort op het Ontwikkelingsplan Cadzand-Bad.

Figuur 8. Schilvisie Cadzand Bad – uitwerking oostflank met en zonder jachthaven

Een belangrijke opgave die geformuleerd is voor de badplaatsontwikkeling is het creëren van een passende en herkenbare identiteit. In stedenbouwkundige zin zijn twee belangrijke karakteristieken aan de badplaats gekoppeld. Ten eerste geldt dat Cadzand-Bad een dorps karakter moet behouden. Als tweede geldt dat de ervaring en de karakteristiek van het duinlandschap ook in de badplaats voelbaar is.

In de Schilvisie is ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden rondom het Uitwateringskanaal. Daarbij wordt al vooruitgelopen op de nieuwe inzichten van de kustversterking. Het streefbeeld in de Schilvisie bevat nog twee varianten; een variant zonder en met jachthaven. Ongeacht het feit of de kustversterking wordt uitgevoerd met of zonder jachthaven, wordt het streefbeeld voor de rest van de omgeving rond het uitwateringskanaal bepaald door een natuurlijk karakter. Dit betekent dat er voor de inrichting van het gebied geen omvangrijke nieuwe 'rode' functies worden toegevoegd.

Gebouwde ontwikkelingen beperken zich tot uitbreiding of herontwikkeling van bestaande volumes. Het gebied fungeert als knooppunt van recreatieve routes. De aanwezigheid van horeca, de nabijheid van het centrum en de vergezichten moeten resulteren in een 'groene' openbare ruimte met verblijfskwaliteiten. Ten westen van het gemaal bevinden zich de hotels Noordzee en deWielingen. Ook liggen hier de horecaterrassen van beide hotels. De openbare ruimte kan hier op een natuurlijke manier ingericht worden als een verblijfsplek voor wandelaars en fietsers. Een dergelijke plek ondersteunt, samen met de hotels, de overgang van dorp naar landschap. Omdat de ruimte ter hoogte van het gemaal vrij stenig is, wordt voorgesteld het talud van de dijk om te vormen tot een brede trappenpartij die ook als zitgelegenheid benut kan worden.

Gemeentelijk beleid: Structuurvisie Goed Leven

In oktober 2011 heeft de gemeente Sluis de structuurvisie Goed Leven vastgesteld. In deze visie worden recreatie en toerisme als belangrijke economische motor benoemd, met name in het kustgebied. Specifiek wordt daarbij aangegeven dat kansen op het gebied van jachthavens en watersport in Cadzand Bad benut moeten worden.

2.3 M.e.r. als basis voor het bestemmingsplan

Het beleid voor de kustversterking is erop gericht, om daar waar mogelijk de kustversterking te laten bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. In overleg tussen drie partijen het Waterschap Scheldestromen, de gemeente Sluis en Yacht@Cadzand-Bad B.V. is besloten een m.e.r.-studie uit te voeren, waarbij de milieu-effecten van de uitersten in beeld gebracht worden. Dit betekent dat in het MER rekening gehouden wordt met een tweeledige voorgenomen activiteit:

- 1) een verdere uitwerking van de kustversterking Cadzand-Bad, zoals deze voortkomt uit het kustversterkingsprogramma 'Zwakke Schakels West Zeeuws Vlaanderen' dat door GS is goedgekeurd in 2008 (het 'kustveiligheidsdeel') en
- 2) het ontwikkelen van een jachthaven tussen de strekdammen van het uitwateringskanaal, als vervolg op de aanpassing van de strekdammen (het 'recreatieve deel').

Tijdens de uitvoering van de m.e.r.-studie is een voorkeursalternatief gegroeid binnen de bandbreedte van de uitersten die in het MER verkend zijn. Op basis van de uitkomsten van het MER, de economische haalbaarheidsstudie voor de jachthavenontwikkeling Cadzand Bad, overleg met de gemeente Sluis en het waterschap Scheldestromen heeft Yacht@Cadzand-Bad B.V. geconcludeerd dat er voldoende basis is om door te gaan met de ontwikkeling van de jachthaven. Naar aanleiding daarvan en in overleg met de gemeente Sluis heeft het waterschap Scheldestromen besloten de plannen voor het kustversterkingsplan zodanig te maken dat binnen de strekdammen bij het gemaal ruimte wordt geboden voor een jachthaven.

2.4 Beoogde situatie: het voorkeursalternatief

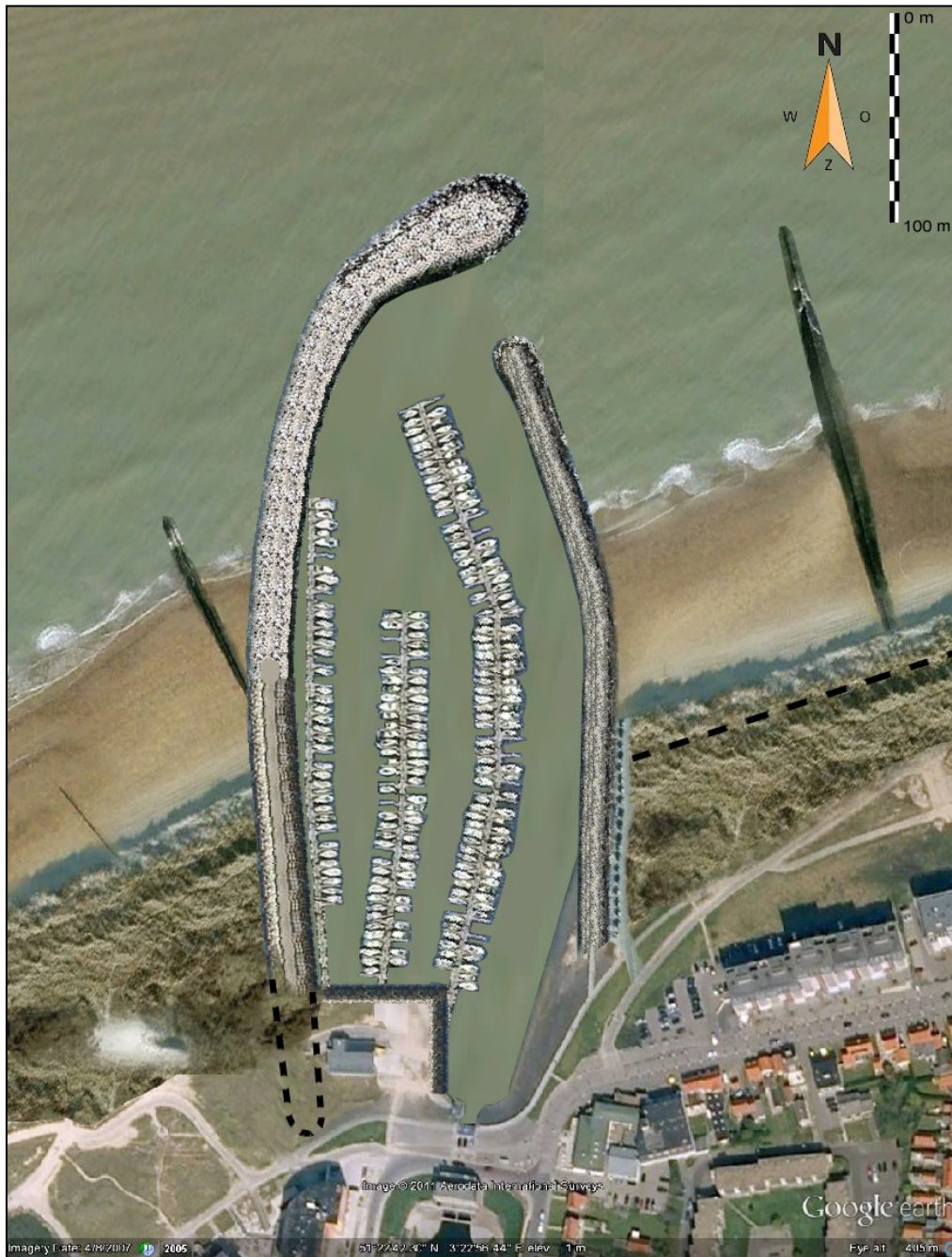
Het tijdens de m.e.r.-studie ontwikkelde voorkeursalternatief heeft, kort samengevat, een sterke meerwaarde voor de recreatieve functie van Cadzand-Bad, leidt tot een betere ruimtelijke kwaliteit, voldoet aan de eisen van kustveiligheid en heeft -in vergelijking met uitvoering van het uitgewerkte kustversterkingsplan zonder jachthaven- nagenoeg geen negatieve milieugevolgen.

Ten westen van het gemaal

Ten westen van het gemaal vindt een duinverbreding plaats met ca. 25 meter inclusief vooroever aanvulling. Daarnaast wordt het strand met ca. 25 meter zeewaarts verplaatst om zo de bestaande strandbreedte te behouden. De strandhoofden worden ca. 60 meter verlengd en de kruin van het duin blijft gelijk aan de huidige hoogte (NAP +11,0 m).

Gemaal en strekdammen

Om voldoende veiligheid te bieden krijgt de westelijke strekdam in dit alternatief een hoogte van circa 7,50 meter + NAP, de oostelijke strekdam van circa 5,0 meter + NAP. Ook worden beide strekdammen ten opzichte van de huidige situatie zeewaarts verlengd met circa 60 meter. Door de westelijke strekdam circa 50 meter naar het westen te verplaatsen, ontstaat er ruimte tussen de strekdammen voor een jachthaven. Omdat de westelijke strekdam richting het westen wordt verplaatst, moet de bestaande westelijke dam worden afgebroken. Het vrijgekomen materiaal kan worden gebruikt in de kern van de nieuwe westelijke strekdam. De totale lengte van de westelijke strekdam inclusief haak is dan 120 meter.

Figuur 9. Beoogde situatie

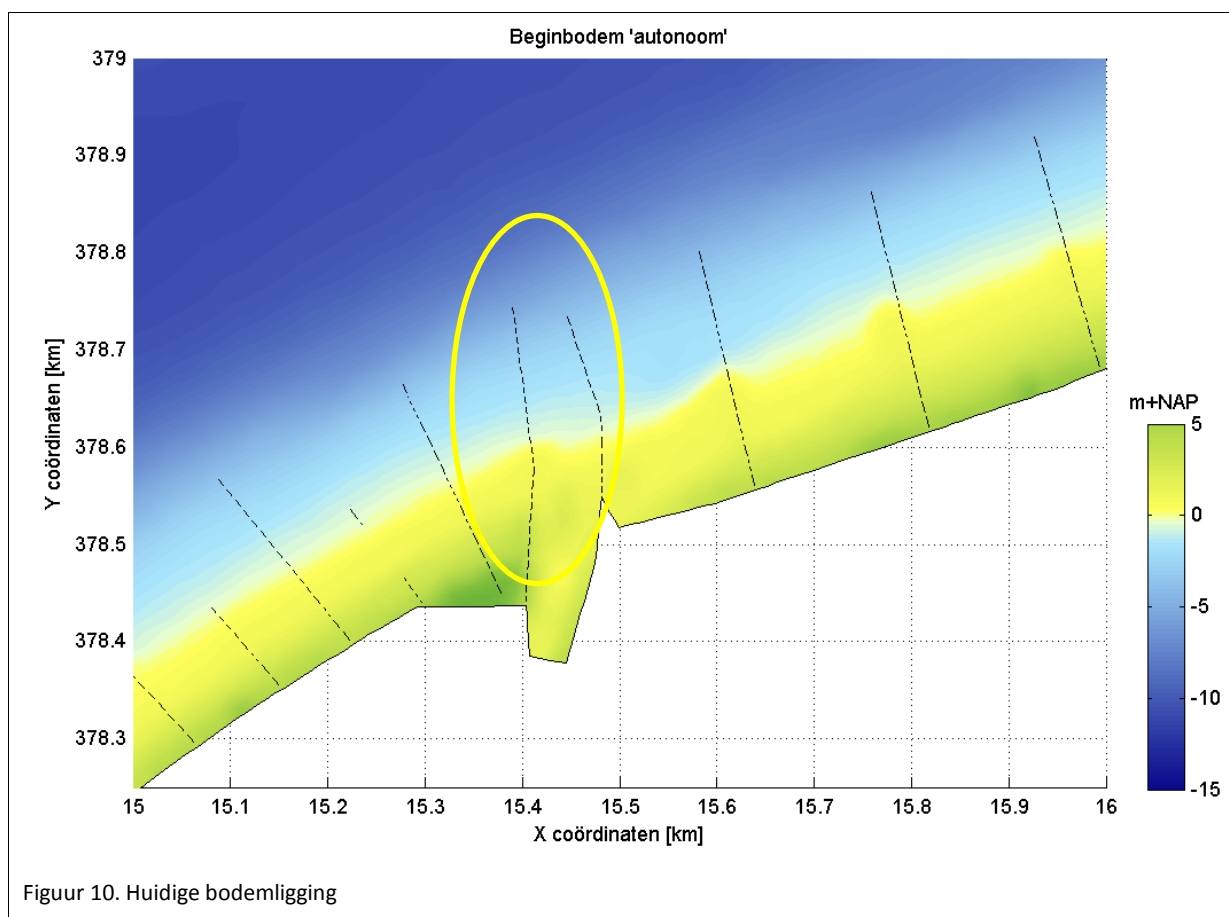
Beide strekdammen worden voorzien van een onderhoudsweg. Op de kruin van de strekdammen is een pad voor wandelende toeristen voorzien tot aan de zee. De haak van de westelijke strekdam blijft vrij, zodat fouragerende vogels daar een tijdelijke rustplek hebben.

Ten oosten van het gemaal

Ten oosten van het gemaal wordt vanaf het eerste paalhoofd het strand ten opzichte van de huidige situatie met ca. 60 meter zeewaarts verplaatst, waarbij het strand haar bestaande breedte behoudt. De duinen worden daarbij landschappelijk ingepast. Door het handhaven van de huidige strandbreedte wordt natuurlijke duinaangroei bevorderd. De strandhoofden worden niet verlengd. Het strand wordt op breedte gehouden met suppleties en de nieuwe duinen worden ingeplant met helmgras.

Alle duinen die ten behoeve van de kustversterking worden aangelegd, worden na aanleg onderdeel van de primaire waterkering. De kering zal voor publiek alleen via paden toegankelijk zijn. Waar de veiligheid dat toelaat kan eventueel meer ruimte worden geboden. In het ontwerp zijn de bestaande strandopgangen verlengd waardoor de bereikbaarheid van het strand en de zee gewaarborgd blijft. Het strandpaviljoen de Piraat zal zeewaarts worden verplaatst.

Als op het deel direct ten oosten van de strekdam het strand ook 60 meter zeewaarts zou verschuiven, zou de monding van het uitwateringskanaal sterk verzanden. Daarom is er voor gekozen hier een dijk met een harde steunberm aan te leggen en af te dekken met zand, zodat het natuurlijk karakter behouden blijft. De kosten hiervan liggen in dezelfde orde als de kosten van het principeontwerp uit het KVP. Het ontwerp bestaat uit behoud van de huidige kruinhoogte van NAP +11,0 m, taluds op onder- en bovenloop van 1:5 en een berm van 20 meter breed.

Figuur 10. Huidige bodemligging

Havenbekken en ligplaatscapaciteit

Bij de realisatie van de jachthaven is verdieping van het havenbekken benodigd om genoeg diepgang voor boten te creëren. De gemiddelde waterstand bij gemiddeld tij bedraagt bij laag water NAP -1,74 meter en bij hoog water NAP + 1,95 meter. Bij extreem tijd kan de bandbreedte vergroot worden tot NAP -1,99 meter respectievelijk NAP +2,36 meter. Er wordt uitgegaan van een bodemligging van NAP -5,20 m. Uit onderstaande figuur blijkt dat de bodem in de huidige situatie ter plaatse van de gemeentegrens al ruim onder de benodigde maat van NAP – 5,20 meter ligt. In het havenbekken zelf zal echter een fors deel weggegraven moeten worden.

Om de diepgang te bereiken worden de dammen (onder water) aanzienlijk breder. De huidige bodemhelling ter hoogte van het gemaal blijft in tact. Reden hiervoor is het voorkomen van erosie dat de spuisluis kan ondermijnen en het behouden van het huidige spuiregime.

Uitgangspunt vormt een jachthaven van circa 140 ligplaatsen; om enige flexibiliteit in te bouwen, bijvoorbeeld voor kleinere jachten dan thans voorzien, worden in dit bestemmingsplan maximaal 160 ligplaatsen mogelijk gemaakt. Op basis van informatie van andere jachthavens in Nederland en België mag verwacht worden dat deze ligplaatsen gebruikt worden door een gevarieerd publiek.

Uitgangspunt voor berekeningen is de verdeling in 75% vaste ligplaatsen en 25% passanten (verblijf van enkele uren tot enkele overnachtingen). Zoals in jachthavens gebruikelijk is wordt voor de passanten de ruimte gebruikt die uitvarende vaste ligplaatshouders vrijlaten.

Inrichting haven en voorzieningenniveau

Door de verplaatsing van de westelijke strekdam is een andere aansluitingsconstructie noodzakelijk, waarbij de versterking van de dijkbekleding rond het gemaal anders van vorm wordt.

Het KNRM-gebouw hoeft in tegenstelling tot het alternatief 'HWBP' niet te worden verplaatst. De locatie waar nu het KNRM-gebouw staat vormt in dit alternatief het jachthaventerrein. Dit terrein wordt met de auto bereikt via een toegangsweg die grosso modo op dezelfde locatie ligt als de huidige toegangsweg naar de KNRM. De verkeersafwikkeling vindt verder plaats via Boulevard de Wielingen naar Cadzand en Oostburg en via de Kanaalweg naar Retranchement en Knokke-Heist.

In de jachthaven worden geen vaartuigen gestald (winterstalling) en vinden geen reparatie-activiteiten plaats. Deze activiteiten zijn in de regels van het bestemmingsplan uitgesloten. Voor de gebruikers wordt in het havenbekken uitsluitend voorzieningen voor brandstoflevering (geen LPG!), afvalinzameling, vuilwaterafgifte en sanitair voorzien. De toegang tot het water voor sportvissers wordt aan de oostelijke strekdam geprojecteerd en maakt geen deel uit van de jachthaven. De jachthaven maakt deel uit van Cadzand-Bad; daartoe worden trapopgangen vanaf de stranden naar de strekdammen gerealiseerd en worden de kruinen van de strekdammen voorzien van een openbaar toegankelijk wandelpad. Daarmee kan de jachthaven van alle kanten beleefd worden. Gelet op de beveiliging zijn de steigers waaraan de schepen liggen uitsluitend toegankelijk voor gebruikers. Onderzocht wordt wel of het mogelijk is een extra looproute te creëren van Boulevard de Wielingen naar het havenplateau waar het gebouw van de KNRM staat als een "bypass" voor wandelaars van oost naar west die nu uitsluitend gebruik kunnen maken van de weg bij het gemaal.

In de haven wordt ten behoeve van de gebruikers van de jachthaven één havengebouw gerealiseerd. Tot voor kort was de planvorming uitsluitend gericht op de realisatie van een havengebouw aan of ter plaatse van het KNRM-gebouw. De exacte invulling zou – mede in overleg met de KNRM – nog verder worden aangescherpt, waarbij er vanuit werd gegaan dat de schepen van de KNRM in het water zouden komen te liggen en het gebouwde programma van de KNRM beperkt zou zijn en zou passen in het havengebouw. Nu blijkt dat de KNRM de komende jaren in ieder geval ook de optie om hun schepen binnen te halen open wil houden, is de conclusie getrokken dat het huidige KNRM-gebouw uit 1998 vooralsnog blijft bestaan. Het idee van een gecombineerde realisatie van havengebouw en KNRM is nog niet volledig verlaten, maar er wordt in ieder geval ook een alternatief ontwikkeld. Dit alternatief gaat uit van realisatie van een langwerpig havengebouw in het

binnentalud van de westelijke strekdam. Het binnentalud kan zo vorm gegeven worden dat er een horizontaal vlak van circa 10 meter breed in is ontworpen, waarin zowel onderhoudsweg met haaks parkeren als een havengebouw past.

Met behulp van een wijzigingsbevoegdheid wordt een nieuw havengebouw op een bouwvlak van maximaal 500 m² mogelijk gemaakt, al dan niet in combinatie met een voorziening voor de KNRM. Qua invulling wordt gedacht aan een gebouw waarin op de benedenverdieping sanitair, was- en reinigingsruimte, technische ruimte, opslagfaciliteit, receptie voor de havenmeester, douanekantoor en kleine havenshop zijn opgenomen en op de bovenverdieping ruimte is voor een horecagelegenheden, bijvoorbeeld een grandcafé met kleine kaart. Deze faciliteiten zijn gericht op de ligplaatshouders en in principe niet voor derden toegankelijk.

Parkeren

Bij maximaal 160 ligplaatsen dienen - conform de door de gemeente Sluis gehanteerde parkeernorm van 0,5 parkeerplaats per ligplaats - 80 parkeerplaatsen te worden gerealiseerd. In deze normstelling die ten opzichte van de parkeerkencijfers zoals het CROW die als richtlijn hanteert, aan de onderzijde van de bandbreedte ligt, heeft de gemeente Sluis meegewogen dat de jachthaven centraal in Cadzand Bad ligt en een deel van de vaste ligplaatshouders naar verwachting ook een verblijf hebben elders in Cadzand Bad en derhalve niet op de auto aangewezen zijn. Er wordt fysiek ruimte gereserveerd op het jachthaventerrein tussen de strekdammen om de volgens de norm benodigde parkeerplaatsen aan te leggen. Voor de KNRM worden bij het gebouw van de KNRM enkele (extra) plaatsen gereserveerd. De in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau geopperde parkeerfaciliteiten in de duinen ten oosten of ten westen van de jachthaven zijn NIET meer aan de orde.

De helft van de volgens de norm benodigde parkeerplaatsen (40 plaatsen) wordt gesitueerd op het jachthaventerrein en langs de onderhoudsweg in de luwte van de westelijke strekdam. Deze parkeerplaatsen worden zo ingericht dat het zicht vanuit het maritiem balkon en de bestaande gebouwen op geparkeerde auto's zo minimaal mogelijk is. Daartoe maakt het bestemmingsplan overkappingen over de parkeerplaatsen mogelijk. Aan de parkeerplaatsen wordt een toegangscontrolesysteem gekoppeld, waardoor alleen vaste ligplaatshouders gebruik kunnen maken van deze faciliteit. Daaraan wordt een betaalregime gekoppeld, waardoor het niet aantrekkelijk is deze parkeerruimte voor lang parkeren te benutten. De parkeerruimte is bedoeld voor gebruikers die er maximaal 36 uur gebruik van maken.

Voor langparkeerders (bijvoorbeeld voor de ligplaatshouders die voor langere tijd uitvaren), wordt een voorziening (eveneens betaald, maar met een veel goedkoper tarief) gecreëerd op een van de gemeentelijke parkeerplaatsen. Sincfal en de Zwinparking (met in totaal circa 700 parkeerplaatsen) komen daarvoor het meest in aanmerking. Het parkeerbeleid van de gemeente Sluis is nog volop in ontwikkeling. Vast staat wel dat de openbare ruimte in Cadzand Bad niet meer gebruikt zal kunnen worden voor bezoekersparkeren, maar dat die verwezen worden naar de grote parkings aan de randen van Cadzand Bad (waaronder de Zwinparking en Sincfal).

Het zal moeten blijken welke effecten dat heeft op de bezetting van de grote parkings. Mocht blijken dat er ook na de beleidswijziging ruimte is op de grote parkings, kan een deel van de parking specifiek aan de langparkeerder vanuit de jachthaven toegewezen worden. Als de bezettingsgraad te hoog blijkt te zijn, is het mogelijk op grote parkings een constructie te plaatsen voor de langparkeerder vanuit de jachthaven. Ook is een systeem op de grote parkings denkbaar met weekkaarten die door de exploitant van de jachthaven tegen een vooraf met de gemeente overeen te komen tarief worden verstrekt. Op het moment dat de jachthaven in gebruik genomen wordt (naar verwachting in het seizoen 2016) kan de balans opgemaakt worden en een overeenkomst gesloten worden tussen initiatiefnemer en gemeente. Als een jaar na de ingebruikname op grond van tellingen blijkt, dat de dan reeds gerealiseerde parkeervoorzieningen onvoldoende blijken te werken,

is het altijd nog mogelijk het parkeren binnen de strekdammen te realiseren. Daarvoor wordt ruimte gereserveerd. Bij voorkeur blijft die ruimte beschikbaar voor logistieke bewegingen naar de boten. Zowel vanuit het zicht op de jachthaven als vanuit de bewegingen van en naar de jachthaven verdient het niet de voorkeur een grotere parkeercapaciteit in de jachthaven aan te leggen. Daar staat tegenover dat de jachthaven – net als elke andere ontwikkeling in Cadzand-Bad – haar eigen parkeerbehoefte op dient te vangen. Met een constructie, waarbij het (betaald) gebruik van de grote parkings is meegenomen, wordt aan die voorwaarde tegemoet gekomen.

Serviceniveau

Cadzand Bad staat bekend om zijn gastvrijheid en hoge mate van service. Deze lijn wordt doorgezet in de jachthaven. Gestreefd wordt naar een moderne en duurzame jachthaven met basisvoorzieningen op een professioneel niveau. De doelgroep bestaat uit geoefende en ervaren schippers, met zowel zeil- als motorjachten en die willen varen in Noordwest-Europa. Een professionele jachthaven is alleen voor leden toegankelijk, maar heeft wel een uitnodigend karakter. Dat stelt eisen aan het toegankelijkheidsregime en de beveiliging. Vanaf het begin af aan wordt een gedragscode gehanteerd en gehandhaafd die er voor zorg draagt dat de jachthaven een onderdeel van Cadzand Bad wordt. In deze gedragscode kunnen bijvoorbeeld afspraken worden opgenomen over geluid van klapperende vallen en van stemgeluid. Maar ook afspraken over het gebruik van de innamepunten voor afval, energiegebruik en andere duurzaamheidsmaatregelen.

Uitgangspunt is dat de rust in de omliggende Natura 2000-gebieden zoveel mogelijk gewaarborgd wordt. Het voornemen maakt het organiseren van evenementen op het open water, het snelvaren (harder dan 20 km/h) en varen met snelle motorboten, waaronder waterscooters en jetski's, niet mogelijk.

H3. Toetsing

3.1 Kustveiligheid

Veiligheid, robuustheid en toekomstvastheid

De zeespiegelstijging en de toename van de golfhoogte en periode hebben met name invloed op de benodigde hoogte en de sterkte van de bekledingen van de waterkering. Uitgaande van de golfwerking voor het gehele dijkvak is er rondom de uitstroomopening van het gemaal sprake van een hoogtetekort van circa 2,5 meter. Door de zeespiegelstijging en de toename van de golfhoogte en periode zal het hoogtetekort toenemen en zullen de bekledingen zwaarder worden belast. Bij de aangehouden ontwerpperiode van 100 jaar is er rondom de uitstroomopening van het gemaal sprake van een hoogtetekort van 4 meter. Daarnaast zal door de zeespiegelstijging en de toename van de golfhoogte en periode ook de duinafslag toenemen. De veiligheid van het traject bij Cadzand-Bad zal derhalve verslechteren.

De kustversterking is ontworpen voor een planperiode van 50 jaar. Dit betreft de gangbare planperiode voor een kustversterking (zonder constructies). Hiermee wordt voldaan aan de veiligheidseisen aan het eind van de planperiode. Vanwege landschappelijke inpassing wordt echter meer zand ingebracht. Hierdoor wordt het aangelegde profiel veiliger dan het minimaal dient te zijn aan het eind van de planperiode. Wel zijn door de zeewaartse uitbouw van het strand aan zowel de west- als oostzijde meer suppleties nodig. De suppletie behoefte neemt met ongeveer 15 % toe ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In de toekomst is een verdere zeewaartse uitbreiding van de kustverdediging mogelijk. Dit gaat wel gepaard met een toename van het kustonderhoud. Daarmee is sprake van een veilig, robuust en toekomstvast ontwerp.

Morfologische ontwikkeling

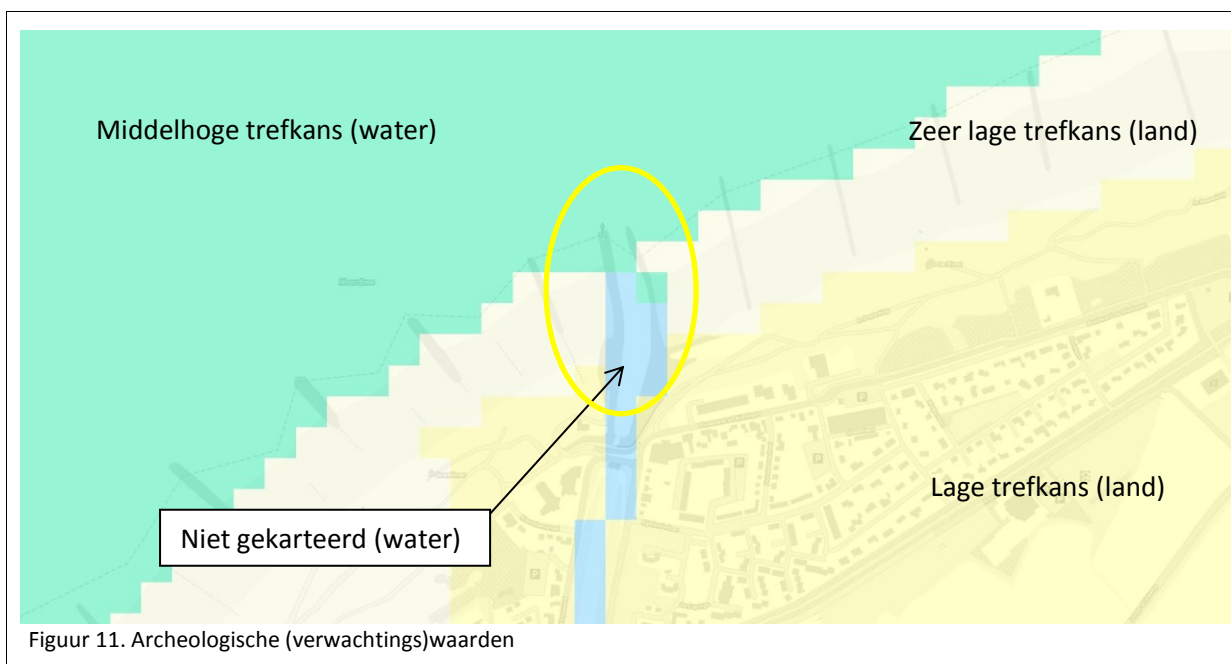
Het verlengen en verhogen van de strekdammen beïnvloedt het stroompatroon. Tijdens vloed ontstaat een neer aan de oostzijde, tijdens eb aan de westzijde. Bij de kop van de dammen treedt contractie van de stroming op. Ook heeft het verlengen en verhogen van de strekdammen een verandering in de morfologische ontwikkeling tot gevolg. Direct ten noorden van de strekdammen vindt minder depositie plaats dan in de autonome situatie, als gevolg van contractie van de stroming bij de haak. Verder ten noorden van de dammen vindt juist meer depositie plaats. De verschillen zijn zeer lokaal en er is geen onderscheidend effect op grotere afstand. De invloed op het Zwin en de Zwarte Polder is minimaal.

Ten westen van de strekdammen vindt minder depositie plaats dan in de autonome situatie. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door de uitbreiding van het strand in noordelijke richting. Het verschil in morfologische ontwikkeling kan ook deels worden veroorzaakt door een verschil in erosie als gevolg van de neer die ontstaat tijdens eb. Ten oosten van de strekdammen vindt eveneens minder depositie plaats dan in de autonome situatie. Dit wordt veroorzaakt door de neer die ontstaat tijdens vloedstroming. De neren resulteren in lokaal hogere stroomsnelheden, waardoor het sediment opgewoeld en het bezinken van het sediment bemoeilijkt wordt. Direct ten oosten van de oostelijke strekdam treedt echter juist meer depositie op. Tijdens vloed ligt dit gebied in de luwte van de dam, waardoor dan de stroomsnelheden in dit alternatief lager zijn dan in de autonome situatie. Hierdoor bezinkt het sediment gemakkelijker.

3.2 Archeologie

Ten aanzien van archeologie is er onderscheid te maken in archeologische verwachtingswaarden (IKAW) en bekende archeologische waarden in de vorm van beschermde monumenten (AMK-terreinen). Op een afstand van respectievelijk 1500 en 2500 meter uit de kust liggen twee scheepswrakken. De afstand tot het plangebied is dermate groot dat er geen belemmeringen verwacht mogen worden. Terreinen met (hoge) archeologische waarden bevinden zich niet in en rond het plangebied.

Op de archeologische verwachtingswaardenkaart (figuur 11) is zichtbaar dat het vaste land rondom het gemaal een zeer lage en lage trefkans heeft op archeologische waarden. Het in ontwikkeling zijnde gemeentelijk archeologiebeleid geeft een onderzoeksplicht aan voor gebieden met een lage trefkans voor zover het gaat om verstoringen dieper dan 40 cm onder maaiveld of meer dan 2.500 m². Specifiek voor de kern van Cadzand Bad wordt de ouderdom van deze kern niet archeologisch relevant geacht. De kern wordt vrijgesteld van de onderzoeksplicht. Daarmee is geen belemmering te verwachten.

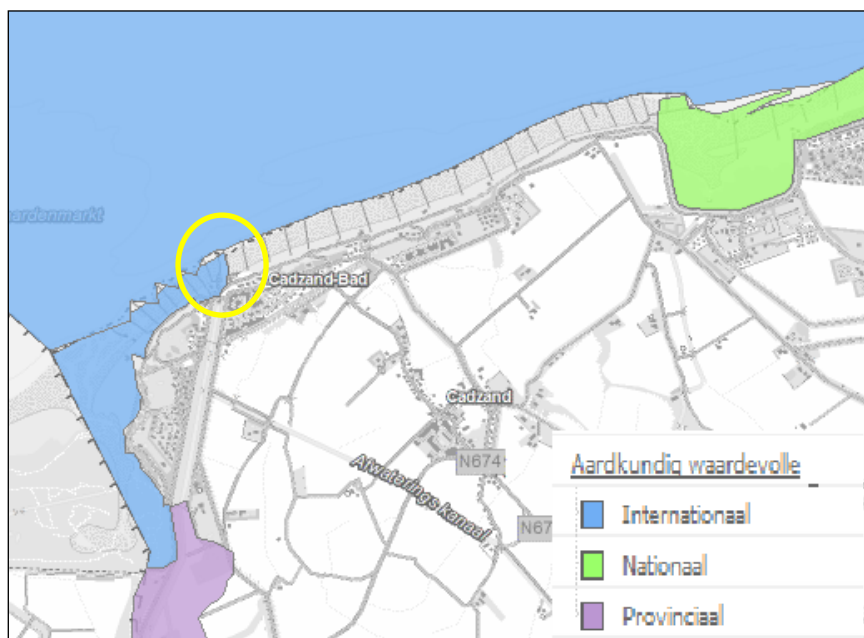
Een deel van het water nabij de gemeentegrens heeft een middelhoge trefkans op archeologische waarden. Dit heeft in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied geleid tot het opnemen van een dubbelbestemming. In het vernieuwde archeologiebeleid van de gemeente wordt voor wat betreft de zeebodem verwezen naar de sectie Maritiem van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De Rijksdienst geeft aan dat een middelhoge trefkans voor gebieden onder water gebaseerd is op de verwachte dichtheid van veelal door sediment bedekte scheepsvondsten en de samenhang daartussen. Deze schepen zijn veelal te vinden in geulopvullingen.

In het gebied waar de middelhoge trefkans van toepassing is, worden geen meerpalen geslagen ten behoeve van de steigers. Voor de aanleg van de strekdammen worden blokken op de zeebodem gelegd en wordt de grond niet geroerd. Voor de jachthaven wordt grond tussen de strekdammen weggebaggerd om voldoende diepgang te krijgen. De diepgang is nabij de gemeentegrens al voldoende, zodat daar geen grond weggegraven hoeft te worden (vergelijk figuur 10). De weg te graven grond bestaat uit sediment dat in de laatste decennia is aangeslibt, al dan niet onder invloed van de zandsuppleties die hebben plaatsgevonden. Er wordt derhalve niet gegraven in archeologisch relevante delen. Archeologisch onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

3.3 Bodem

Aardkundige waarden

Aardkundige waarden omvatten het geheel van geologische, geomorfologische, hydrologische en bodemkundige kenmerken die onder invloed van aardkundige processen zijn en/of worden gevormd en drager zijn van de identiteit van het landschap. Aardkundige kwaliteiten zijn onvervangbaar en hebben een bijzondere wetenschappelijke en educatieve betekenis. Door tal van ingrepen, zoals ontgroningen, egalisatie en bouw- en waterwerken, is de herkenbaarheid ervan op veel plaatsen verloren en daarmee de identiteit van het landschap aangetast. In figuur 12 is zichtbaar dat het buitendijkse gebied ter hoogte van Cadzand-bad is aangewezen als aardkundig waardevol gebied van internationale waarde. Door de voorgenomen ontwikkeling is er geen wezenlijke impact op dit buitendijks landschap. Het strand met kribben blijft behouden. Er zijn geen belemmeringen vanwege de aanwezigheid van aardkundige waarden te verwachten.

Figuur 12. Aardkundige waarden

Bodemkwaliteit

De gemeente Sluis beschikt samen met de gemeenten Hulst en Terneuzen over een bodemkwaliteitskaart (vastgesteld in november 2009). In deze bodemkwaliteitskaart, valt het landdeel van het plangebied in de zone “Buitengebied en naoorlogse woonwijken”. In de nabije omgeving zijn geen verontreinigingen bekend. Op basis van deze kaart zijn geen belemmeringen vanwege bodemkwaliteit te verwachten.

Waterbodemkwaliteit

Er zijn geen actuele gegevens beschikbaar van de waterbodemkwaliteit in het studiegebied. Gegevens van de waterbodem nabij Vlissingen (Sardijngeul) laten zien dat op die plek gewonnen specie 'vrij toepasbaar' in zout oppervlaktewater en in principe ook gebruikt kan worden voor toepassing op land (bijvoorbeeld voor suppletie). De kwaliteit van het slib ter hoogte van Cadzand-Bad komt naar verwachting overeen met de Sardijngeul. Wel dient opgemerkt te worden dat lozing van het polderwater leidt tot meer of mindere mate van afzetting van slib rondom de gemaalmonding. In het kader van de nadere uitwerking dient onderzoek gedaan te worden naar de kwaliteit van de onderwaterbodem. Vooralsnog wordt uitgegaan van een onverdachte locatie.

Niet-gesprongen explosieven

In Zeeuws-Vlaanderen is tijdens de Tweede Wereldoorlog op verschillende plaatsen zwaar gevochten. De meest relevante locaties waar niet-gesprongen explosieven kunnen liggen, liggen binnen de aanlegroute IJzendijke-Breskens en langs de kust, zoals in Cadzand Bad. Uit historisch onderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van Cavelot blijkt dat geheel Cadzand Bad als verdacht gebied voor niet-gesprongen explosieven gekenmerkt wordt. Er zijn geen onderzoeksgegevens voorhanden die een nauwkeuriger inschatting van het risico op niet-gesprongen explosieven op kavelniveau mogelijk maken.

Teneinde het risico te beheersen wordt voorgesteld bij graafwerkzaamheden direct te detecteren op de aanwezigheid van explosieven. Mochten er explosieven gevonden worden, dan kunnen deze ook direct verwijderd worden. Mochten er geen explosieven gevonden worden, kunnen de werken doorgezet worden. Het gecontroleerd uitgraven en de detectie vindt in opdracht en op risico van de initiatiefnemer plaats door een gespecialiseerd bedrijf.

Kabels en leidingen en andere belemmeringen

Het plangebied bevat geen planologisch relevante kabels en leidingen.

3.4 Water

Watersysteem

Het gebied ten zuiden van het plangebied wordt gekenmerkt door een poldergebied dat doorsneden wordt door sloten en kanalen. Het overtollige oppervlaktewater wordt via het Uitwateringskanaal en het gemaal Cadzand-Bad geloosd op de Noordzee. Op een afstand van 1,5 km van het gemaal wordt gezuiverd afvalwater van een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) op het Uitwateringskanaal geloosd. Het zomer- en winterpeil in het Uitwateringskanaal bedraagt respectievelijk NAP -0,80 en NAP -0,90 meter.

Watertoets

De watertoets is een belangrijk instrument om te verzekeren dat de waterhuishouding vanaf het begin van de planvorming integraal onderdeel uitmaakt van de ontwikkeling. In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1. wordt het bestemmingsplan beoordeeld door de waterbeheerders (Waterschap Zeeuws - Vlaanderen en Rijkswaterstaat directie Zeeland). De watertoetstabel is hieronder opgenomen.

Thema	Waterdoelstelling	Toetsing
Veiligheid waterkering	Waarborgen van het veiligheidsniveau tegen water en de daarvoor benodigde ruimte.	Aanpakken Zwakke Schakels is juist doelstelling van het voornemen en reden van het bestemmingsplan;
Wateroverlast (vanuit oppervlaktewater)	Voldoende hoogte om instroming van oppervlaktewater in maatgevende situatie(s) te voorkomen. Voldoende ruimte voor vasthouden/bergen/afvoeren van water.	Situatie rond uitwateringskanaal en gemaal verandert niet.
Waterschapsobjecten	Geen belemmering voor (milieucontouren rondom) waterschapsobjecten	Gemaal verandert niet
Riolering/RWZI (inclusief water op straat/overlast)	Optimale werking van de zuivering en van de (gemeentelijke) rioleringen. Afkoppelen van (schone) verharde oppervlakken	Situatie rond RWZI verandert, geen effect op waterkwaliteit. Alle oppervlakten in het plangebied worden afgekoppeld van de riolering.

Thema	Waterdoelstelling	Toetsing
Watervoorziening/-aanvoer	Het tegengaan van nadelige effecten van veranderingen in ruimtegebruik op de behoefte aan water.	Mogelijkheden voor hergebruik niet van toepassing.
Volksgezondheid (watergerelateerd)	Minimaliseren risico watergerelateerde ziekten en plagen. Voorkomen van verdrinkingsgevaar/-risico's via onder andere de daarvoor benodigde ruimte.	Risico voor watergerelateerde ziekten wordt ingeperkt door innamepunten voor vaste en vloeibare afvalstoffen aan te brengen en daarmee (illegale) lozing van afvalwater en vaste afvalstoffen van boten in het oppervlaktewater zoveel mogelijk te voorkomen. Verdrinkingsgevaar is het grootste in de neren direct ten oosten van de strekdam; hier wordt geen strand voorzien en worden zwemmers gewaarschuwd.
Bodemdaling	Voorkómen van maatregelen die (extra) maaiveld dalen met name in zettinggevoelige gebieden kunnen veroorzaken.	Polderpeilen worden niet aangepast; gebied is niet zettingsgevoelig. Bodemdaling zal niet optreden.
Grondwateroverlast	Tegengaan/verhelpen van grondwateroverlast.	Grondwateroverlast is niet aanwezig. Er worden geen activiteiten voorzien met invloed op het grondwater.
Oppervlaktewater-kwaliteit	Behoud/realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	Situatie rond uitwateringskanaal en gemaal verandert niet.
Grondwaterkwaliteit	Behoud / realisatie van een goede grondwaterkwaliteit.	Er wordt niet gebouwd in een natuurgebied, (specifiek daarvoor bedoeld) infiltratiegebied en/of gebied voor drinkwatervoorziening.
Verdroging	Bescherming karakteristieke grondwaterafhankelijke ecologische waarden;	Hydrologisch geen verandering. Verdroging is niet aan de orde.
Natte Natuur	Ontwikkeling/bescherming van een rijke gevarieerde en natuurlijk karakteristieke aquatische natuur.	Geen invloed via grondwater op aangrenzend Natura 2000 gebieden Zwin- en Kievittepolder en Westerschelde & Saeftinghe.
Onderhouds(mogelijkheid) waterlopen	Oppervlaktewater dient adequaat onderhouden te worden.	Situatie rond uitwateringskanaal en gemaal verandert niet. In de jachthaven worden innamepunten voor vaste en vloeibare afvalstoffen aangebracht waarmee (illegale) lozing van afvalwater en vaste afvalstoffen van boten in het oppervlaktewater zoveel mogelijk worden voorkomen.
Waterschapswegen	Rekening houden met eventueel aanwezige waterschapswegen	Waterschapswegen door de duinen worden in het kader van het project deels opnieuw aangelegd.

Figuur 13. Watertoetstabel

Waterkering

De in het plangebied voorkomende primaire waterkering wordt als zodanig bestemd, hetzij rechtstreeks als Waterstaatswerk hetzij als dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering. In beide gevallen is het waterkeringsbelang geborgd. In het bestemmingsplan worden geen bepalingen opgenomen over de wijze waarop het waterkeringsbelang wordt getoetst. Het waterschap is het bevoegd gezag om het waterkeringsbelang veilig te stellen. Op basis van de Keur Waterschap Zeeuws Vlaanderen (2012) heeft het waterschap voldoende mogelijkheden om de regels uit de Keur toe te passen en te handhaven. Het is niet zinvol of gewenst dat het college van burgemeester en wethouders in het kader van het bestemmingsplan – na advies van de waterkeringsbeheerder – als bevoegd gezag besluiten neemt met betrekking tot het bouwen op waterkeringen of in beschermingszones. Op grond van dit bestemmingsplan worden nieuwe gebouwen niet rechtstreeks

mogelijk gemaakt. Wel is het rechtstreeks mogelijk overkappingen ten behoeve van het parkeren te realiseren; voor de eventuele realisatie van deze overkappingen is een watervergunning nodig.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit ter plaatse van de uitmonding van het gemaal wordt in de huidige situatie in periodes dat wordt gespuid voornamelijk bepaald door de samenstelling van het water uit het Uitwateringskanaal. Het geloosde polderwater bestaat overwegend uit afstromend hemelwater en uittredend grondwater van landbouwpercelen. De invloed van de RWZI is vrijwel nihil (gemiddeld lozingsdebiet 2000 m³/dag). Het chloridegehalte van het oppervlaktewater net voor het pompemaal Cadzand-Bad kan als zoet tot licht brak aangemerkt worden. In de zomerperiode stijgt de concentratie van het zoutgehalte tot maximaal 4000 mg/l o.a. als gevolg van verdamping van het oppervlaktewater (indikkingseffect). Na passage van het pompemaal/suatieluis wordt het 'polderwater' onmiddellijk gemengd met het zoute Noordzeewater (chloridegehalte 14.000-18.000 mg/l). De gehalten aan voedingsstoffen (N en P) in het Uitwateringskanaal zijn met uitzondering van enkele uitschieters als normaal te beschouwen. De uitschieters zijn o.a. een gevolg van de uitspoeling van voedingsstoffen na hevige regenval.

De bodemligging van het Uitwateringskanaal wordt niet aangepast, dus er zijn geen baggerwerkzaamheden benodigd. Om de jachthaven te realiseren wordt de monding van het Uitwateringskanaal verbreed en verdiept (tot NAP -5,4 m). Hiervoor zijn baggerwerkzaamheden noodzakelijk. Deze zullen tijdens de uitvoering tot vertroebeling van het water leiden. Door getijdewerking en de uitstroom van het gemaal treedt snel een sterke verdunning op. Vanuit de Waterwet zullen tijdens de uitvoering van de baggerwerkzaamheden eisen gesteld worden aan het gehalte zwevende stof (200 mg/l). Met dit gehalte wordt normaal gesproken geen significante negatieve effecten op de oppervlaktewaterkwaliteit verwacht. Deze waarde ligt echter wel hoger dan het gemiddelde gehalte aan zwevende stof in het Uitwateringskanaal (30 mg/l).

3.5 Cultuurhistorie

Rondom het plangebied is een aantal cultuurhistorische waarden aanwezig. Het gebied is een aantal jaren geleden aangewezen als Belvédèregebied. De cultuurhistorische waarden speelden hierin een belangrijke rol. Cultuurhistorie is een samenstel van de disciplines historische geografie en historische bouwkunde. Onderstaand wordt hierop ingegaan.

Historische geografie

Het plangebied maakt deel uit van Belvédèregebied 'West Zeeuwsch Vlaanderen' zoals genoemd in de Nota Belvédère. De fysieke dragers die zijn genoemd voor het Belvédèregebied West Zeeuws-Vlaanderen betreffen:

- de pleistocene zandopduikingen met bewoning vanaf het Mesolithicum,
- het Romeinse castellum Aardenburg,
- de vroegmiddeleeuwse ringwalburg van Oostburg,
- de historische verdedigingsinfrastructuur op de Staats-Spaanse grens;
- de landschappelijke samenhang gekarakteriseerd door een aaneenschakeling van afzonderlijke nieuwlandpolders, langgerekte smalle polders op de voormalige getijdegeulen, een relatieve openheid, een bochtig patroon van met bomen beplante dijken, een relatief geometrisch wegenpatroon, stroomgeulen, kreken, kreekrestanten, wielen en het op oude kreken gebaseerde slotenpatroon, verspreid liggende agrarische bebouwing, vestingsteden, linies, forten en oude ringdorpen;
- het fraaie kleine stadsgezicht van St.-Anna ter Muiden.

Tot slot zijn ook de paalhoofden op het strand cultuurhistorisch waardevol. De paalhoofden blijven behouden.

Historische bouwkunde

Naast de historische geografische waarden bevinden zich op afstand van het plangebied enkele historische boerderijen en MIP-objecten. MIP-objecten zijn panden die in het kader van het Monumenten Inventarisatie Project geïnterpreteerd zijn als mogelijk aan te wijzen monument. Beiden zijn echter geen rijksmonumenten en daarom niet beschermd in het kader van de Monumentenwet. Het dichtstbijzijnde rijksmonument bevindt zich in het dorp Cadzand. De afstand tot het plangebied is dermate groot dat er geen belemmeringen verwacht mogen worden.

3.6 Landschap

West Zeeuws-Vlaanderen is een gebied dat tot de Middeleeuwen bestond uit eilanden en slikken en schorren en daarna door monniken uit Brugge en Gent is ingepolderd en gecultiveerd. Op de oude eilanden komen nog duinen voor, de tussenliggende dijken zijn overstoven tot duindijken. Cadzand-Bad ligt op de overgang van het duinlandschap dat is ontstaan op de oude zeedijk en het polderlandschap van het voormalige eiland van Cadzand. Het duinlandschap kenmerkt zich door duinen met beplanting als helmgras, duindoorn, duinroos, eikenbos en dennen. Het polderlandschap kenmerkt zich door haar slotenpatronen en typische polderbeplanting van populieren, boomgaarden, windsingels en riet- en ruigtevegetatie. West Zeeuws-Vlaanderen is aangewezen als Nationaal Landschap.

Cadzand-Bad heeft een introvert karakter, waarbij vanuit de zee gezien de bebouwing achter het duin ligt. De bebouwing is gericht op de boulevard achter het duin. Alleen aan de oostzijde zijn enkele appartementengebouwen en hotels op het duin geplaatst. Het strand loopt vanaf de duinvoet geleidelijk af naar zee tussen de strandhoofden. Zeewaarts van de strandhoofden versteilt de vooroever totdat ongeveer de NAP-10 m lijn is bereikt. Daarna loopt de vooroever langzaam verder af. Op het strand staan strandhoofden met daarop palenrijen, die de golfslag breken en het langstransport van zand beperken. Deze palenrijen vormen samen met de typerende afwisseling van dijken en duinen een kernkwaliteit van het Nationaal Landschap Zeeuws-Vlaanderen.

De aanwezige oost-west gerichte structuren vormen belangrijke dragers voor het gebied. Van noord naar zuid zijn dit de kustlijn, het strand, het wandelpad door het duin, de Boulevard de Wielingen, de Noorddijk en de Lange Strinkweg. Tussen de Noorddijk en de Lange Strinkweg komt Cavelot tot ontwikkeling. Haaks op deze structuurlijnen ligt een aantal routes. Voor de auto zijn de Kanaalweg en de Ringdijk Noord de belangrijkste. Gestreefd wordt naar een beperkt aantal heldere koppelingen tussen Cavelot en het strand via de bestaande duinopgangen.

In de duinzone liggen drie grote “balkons”: belangrijke openbare plekken met unieke uitzichten en knooppunten van belangrijke routes. Het strandbalkon nabij hotel De Blanke Top is gekoppeld aan een grote duinopgang die van groot belang is voor dagrecreanten. Het duinbalkon nabij het Strandhotel is gekoppeld aan het centrale plein (Duinplein) met de winkelveorzieningen. Het maritieme balkon nabij de hotels Noordzee, De Wielingen en De Schelde is gekoppeld aan de uitgang van het zoete water naar de zee. De oversteek van het uitwateringskanaal bij het gemaal is tevens een belangrijke koppeling tussen het dorp en het Zwingebied. De ontwikkeling van de jachthaven vindt plaats bij dit knooppunt.

Het gemaal vormt een knooppunt van autoroutes, fietsroutes en wandelroutes. Ondanks het samenkomen van de diverse routes heeft de omgeving in de huidige situatie nauwelijks verblijfskwaliteit. De verbinding tussen het westelijk en het oostelijk deel van het gemaal verloopt via een 'fuik'. De ruimte is hier technisch en stenig van karakter. Vanaf de toeleidende wegen (Kanaalweg en Scheldestraat) zijn het strand en de zee niet zichtbaar. Dat geldt evenzeer voor de bebouwing van voor 1960. Tussen 1960 en 1995 zijn grotere nieuwbouwcomplexen gerealiseerd en vernieuwd; uitzicht op zee en strand was daarbij een doorslaggevend verkoopargument.

De versterking van de kust betekent aan beide zijden van het gemaal een zeewaartse verbreding van het duinenlandschap en een bijbehorende verplaatsing van het strand met eenzelfde maat, respectievelijk 60 meter aan de oostzijde en 25 meter aan de westzijde. De hoogte van de duinen worden ca. NAP + 10 tot NAP + 11 meter. Deze versterking betekent een versterking van een landschappelijke drager en een verandering in de beleving van (de schaal) van het landschap van duinen en strand aldaar. De openbare ruimtes in het duingebied ten oosten en westen van het plangebied schuiven mee met de duinen, waardoor het zicht op zee niet fundamenteel wijzigt. Vanaf het maritiem balkon bij het gemaal is het duinlandschap in de huidige situatie al minder te ervaren; hier wordt een element toegevoegd met twee strekdammen, hetgeen niet ten nadele van het ruimtelijk beeld wordt beoordeeld.

Daarnaast worden de twee strekdammen verhoogd, verbreed en verlengd. Ten opzichte van de huidige situatie treedt er een substantiële verlenging en verhoging op van de strekdammen. Hierdoor worden de landschappelijke dragers kust en duinen stevig doorbroken. Door een functie (jachthaven) te geven aan de ruimte tussen de strekdammen wordt de doorbreking van de landschappelijke structuur verzacht. Daarenboven biedt de aanleg van een jachthaven de gelegenheid om een extra langzaam verkeersverbinding te maken die de fuikwerking bij het gemaal vermindert. De strekdammen zijn noodzakelijk voor de kustverdediging, de aanleg van de jachthaven zorgt voor een passende landschappelijke inpassing.

Beide strekdammen zijn toegankelijk voor wandelend publiek. De dammen krijgen dan een kwaliteit als wandelpieren die uitzicht bieden over de zee en de kust. De ruimtelijke impact van het verlengen en verplaatsen van de strekdammen is wel groot op de zichtlijnen vanuit bestaande appartementen en hotelkamers op de eerste verdieping van omliggende gebouwen die nu nog zeezicht hebben. De haven met de masten en boten biedt wel een levendig beeld vanuit de hoger gelegen private ruimten, hetgeen als positief wordt beoordeeld.

De benodigde parkeerplaatsen worden voor een belangrijk deel uit het zicht gerealiseerd op het havenplateau. Het plateau is de logistieke ruimte van de haven, dat toegang geeft tot de steigers. Het wordt ontsloten via (min of meer) de huidige weg naar het gebouw van de KNRM. Op deze locatie passen functies als havenkantoor, clubhuis, sanitaire voorzieningen etc. Het bestemmingsplan maakt de bouw van een havengebouw niet direct mogelijk, maar biedt daarvoor wel ruimte met behulp van een wijzigingsbevoegdheid. Er is eerst tijd om een aansprekend havengebouw te maken en de goede locatie in nauw overleg met de KNRM te kiezen. Ruimte voor parkeren, zo nodig onder een overkapping, wordt gemaakt door het bestaande 'havenplateau' rondom het gebouw van de KNRM uit te breiden in noordelijke richting, geïntegreerd aan de binnenzijde van de strekdam. Er is derhalve alle ruimte om de haven als een nieuw hart van de badplaats vorm te geven.

3.7 Vaarbewegingen, autoverkeer en parkeren

Recreatievaart

Watersport is een belangrijke vorm van recreatie in Zeeland. Op dit moment zijn er ongeveer 11.000 ligplaatsen voor pleziervaartuigen in de provincie Zeeland. In de omgeving van de voorziene jachthaven Cadzand-Bad liggen verschillende jachthavens, waaronder de jachthavens in Breskens en Vlissingen. In deze jachthavens zijn vrijwel alle scheper groter dan 8 meter en er komen in verhouding weinig motorboten voor.

	Locatie	Afstand tot Cadzand	Bestaande capaciteit	Schepen < 9 meter	Schepen > 9 meter
NL	Jachthaven Breskens	Ca. 15 km	580	0	580
NL	Michiel de Ruijterhaven (Vlissingen)	Ca. 18 km	108	0	108
NL	VVW Schelde (Vlissingen)	Ca. 18 km	100	20	80
NL	Oude Veerhaven (Terneuzen)	Ca. 36 km	95	25	70
NL	Griete	Ca. 40 km	30	15	5
NL	Ellewoutsdijk	Ca. 35 km	28	18	10
NL	Hoedekenskerke	Ca. 42 km	33	28	5
NL	Waarde	Ca. 58 km	10	10	0
NL	Walsoorden	Ca. 60 km	20	5	15
NL	Paal	Ca. 67 km	150	75	75
B	Jachthaven Zeebrugge	Ca. 17 km	ca. 180		
B	Royal Belgian sailing club Zeebrugge	Ca. 17 km	ca. 180		
B	De vrije Noordzeezeilers Blankenberge	Ca. 22 km	ca. 300		
B	Royal Scarphout Yachtclub Blankenberge	Ca. 22 km	ca. 250		
B	Vissersfolklore O.N.A. Blankenberge	Ca. 22 km	ca. 200		
B	Royal North Sea Yacht Club Oostende	Ca. 36 km	ca. 320		
B	Mercator Marina CVBA Oostende	Ca. 36 km	ca. 225		
B	Royal Yacht Club Oostende	Ca. 36 km	ca. 180		

Figuur 14. Jachthavens in de omgeving

Het verwachte aantal ligplaatsen, de verdeling van de ligplaatsen naar verblijfstijd en vaarbewegingen zijn in overleg met de initiatiefnemers vastgesteld. De aantallen ligplaatsen en vaarbewegingen zijn tot stand gekomen op basis van aannames voor de bezettingsgraad en het aantal vaarbewegingen per etmaal, per boot en per type ligplaats. Deze aannames zijn mede gebaseerd op gegevens van de jachthaven Breskens. Het totaal aantal vaarbewegingen per jaar bedraagt voor het voorkeursalternatief ca. 15.300.

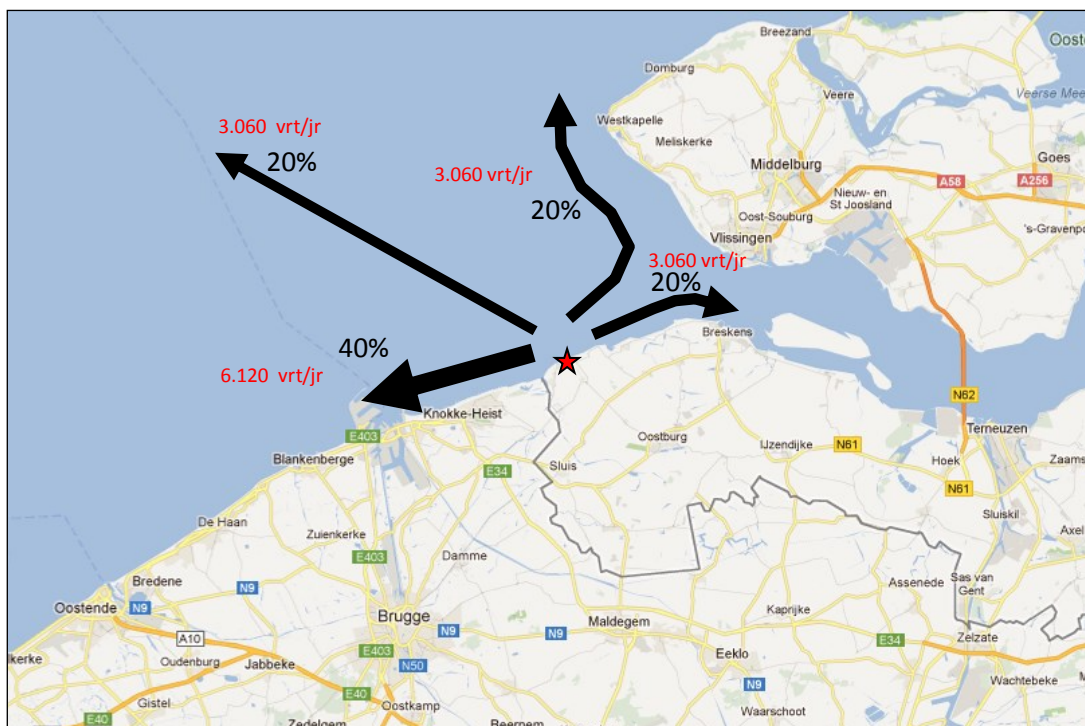
Verwachte vaarbewegingen in voorkeursalternatief											
Uitgangspunten	Capaciteit		160		Hoogseizoen			Laagseizoen			
	Percentage	Aantal				Bezettings-			Bezettings-		
	ligplaatsen	ligplaatsen				graad			graad		
						werkdag			werkdag		
						weekenddag			weekenddag		
Vaste ligplaatsen	75%	160	100%	0,1	0,3	80%	0,01	0,05			
Passanten	25%	40	90%	1	1	50%	1	1			
Vaarbewegingen		Totaal	werkdag	weekenddag	Totaal	werkdag	weekenddag				
Vaste ligplaatsen		4.576	2.080	2.496	499	166	333				
Passanten		6.552	4.680	1.872	3.640	2.600	1.040				
			6.760	4.368		2.766	1.373				
Totaal		15.300	vaarbewegingen per jaar		11.128	4.139					

Figuur 15. Berekening van het aantal verwachte vaarbewegingen

Figuur 15. Berekening van het aantal verwachte vaarbewegingen

Als gevolg van de ligging van de beoogde jachthaven Cadzand-Bad is het aannemelijk dat hier alleen grotere (zeewaardige) jachten een vaste ligplaats zullen innemen. Naar verwachting zal het merendeel van de ligplaatshouders uit Vlaanderen komen (75%).

De verwachte verdeling van de vaarbewegingen is ingeschat op basis van ervaringsgegevens van jachthavens in de omgeving. Een deel van de vaarbewegingen vanuit Cadzand-Bad zal erop gericht zijn de Noordzee op te trekken voor een dagje rondvaren. Dit zal circa 20% zijn. Cadzand-Bad ligt aan de vaarroute van Vlissingen - Breskens - Cadzand - Zeebrugge - Blankenberge - Oostende. Naar verwachting zal de resterende 80% van de vaarbewegingen verdeeld zijn in de richtingen noordoost (40%) (Breskens-Vlissingen) en zuidwest (40%) (Zeebrugge, Blankenberge en Oostende). Van de 40% vaartuigen die zich in noordoostelijke richting verplaatst vaart maximaal de helft vanuit Breskens de Westerschelde op richting Antwerpen.

Figuur 16. Verwachte vaarbewegingen

Op basis van bovenstaande zijn de absolute aantallen vaarbewegingen bepaald. In figuur 16 is zichtbaar dat over de Westerschelde circa 3.060 vaarbewegingen per jaar plaatsvinden (vaartuigen die heen én weer varen). Eenzelfde aantal verplaatst zich noordelijk richting Scheveningen en de Noordzee op. Tot slot worden er langs de kust tussen Vlaanderen en Nederland circa 6.120 vaarbewegingen per jaar verwacht.

Beroepsvaart

Van, naar en op de Westerschelde lopen vaste scheepvaartroutes voor de beroepsvaart. De Westerschelde vormt een belangrijke verbinding voor de scheepvaart tussen het mondingsgebied en de havengebieden van Antwerpen, Gent/Terneuzen en Vlissingen. Voor de binnenvaart is de Westerschelde een intensief bevaren schakel tussen de genoemde havengebieden, Rotterdam, Amsterdam en kanalen en rivieren naar het achterland. Ondanks een verwachte toename van het laadvermogen van nieuwe schepen wordt in 2020 een toename van het aantal sluispassages (van de sluis Vlissingen, Hansweert en Terneuzen) door beroepsvaart met 20% verwacht.

Autoverkeer

Voor de verkeerssituatie in Cadzand-Bad geldt een afwijkende situatie in vergelijking met de gebruikelijke situatie. In Cadzand-Bad is namelijk de verkeersintensiteit in het weekend groter dan op werkdagen. De belangrijkste ontsluitingswegen van Cadzand-Bad zijn:

- Kanaalweg richting zuid en verder via de Retranchementstraat en Hazegrasstraat naar Knokke-Heist en de rest van België;
- Ringdijk Noord en Zuidzandseweg richting Oostburg en verder richting Terneuzen en via de Westerscheldetunnel de rest van Nederland;
- Ringdijk Noord, Zuidzandseweg richting Oostburg en via Aardenburg naar België.

Ten behoeve van het plan Cavelot zijn verkeersprognoses gemaakt [Royal Haskoning, 2009] waarbij twee mogelijkheden voor de ontsluiting zijn onderzocht. Het zogenoemde basialternatief voor

Cavelot dat thans wordt uitgevoerd, is ten behoeve van de ontwikkeling van de jachthaven beschouwd als de referentiesituatie.

Figuur 17. Verkeersstructuur (autoverkeer)

Aan de hand van het aantal ligplaatsen in de jachthaven, de verdeling van de ligplaatsen naar verblijfstijd en het aantal verkeersbewegingen per type ligplaats is een prognose gemaakt voor de verkeersaantrekkende werking van de jachthaven. De prognoses, uitgangspunten en bezettingsgraden zijn in overleg met de initiatiefnemers bepaald op basis van ervaringen elders voor de specifieke situatie van Cadzand-Bad.

De aard van de voorgenomen activiteit (jachthaven) leidt tot duidelijke verschillen tussen de verkeersaantrekkende werking op week- en weekenddagen en in hoog- en laagseizoen. De worst-casesituatie is de situatie op een weekenddag in het hoogseizoen.

Om de verkeersaantrekkende werking van de jachthaven te relateren aan de bezettingsgraad in en het aantal vaarbewegingen vanuit de jachthaven, moet bedacht worden dat passanten geen autoverkeer genereren; zij komen en gaan per boot. Daarnaast worden vaste ligplaatsen in een jachthaven niet alleen gebruikt door boten die daadwerkelijk uitvaren, maar ook als verblijfsplek in de haven. Vaste ligplaatshouders komen normaliter met de auto naar de jachthaven. In het specifieke geval van Cadzand-Bad wordt echter verwacht dat een substantieel aandeel vaste ligplaatshouders ook beschikt over een andere verblijfsruimte in Cadzand Bad. Mede gelet op de centrale ligging van de jachthaven zal het aandeel vaste ligplaatshouders dat met de fiets of te voet naar de jachthaven komt, aanmerkelijk groter zijn dan in andere jachthavens.

Het geprognosticeerde aantal voertuigbewegingen (aankomst plus vertrek) voor de jachthaven bedraagt op grond van de bovenstaande aannames ongeveer 65 voertuigbewegingen per etmaal (weekenddag in hoogseizoen). Als wordt uitgegaan van een beperkte verkeersaantrekkende werking

van het havengebouw (dat immers alleen bedoeld is voor de ligplaatshouders) bedraagt het totaal aantal voertuigbewegingen maximaal 100 voertuigbewegingen per etmaal. Voor het overgrote deel zijn dit personenauto's. Voor werkdagen in het hoogseizoen ligt de prognose ongeveer een factor 4 lager dan voor de weekenddagen. In het laagseizoen genereert de jachthaven nauwelijks autoverkeer.

Het 'verzorgingsgebied' voor de jachthaven bestaat uit Zeeuws-Vlaanderen, de rest van Zeeland en Nederland en België. Op grond van demografische gegevens en de spreiding van andere jachthavens in Nederland en België is de verwachting dat de meerderheid van de gebruikers van de jachthaven afkomstig zullen zijn uit België. Voor de effectbepaling van verkeer is de prognose dat 75% van het verkeer van en naar België rijdt via de Kanaalweg en vervolgens de Retranchementstraat en Hazegrasstraat en 25% via de Boulevard de Wielingen en de Ringdijk Noord.

De jachthaven leidt op de Kanaalweg tot een toename van de verkeersintensiteit met maximaal 75 mvt/etm; dit komt neer op een toename van ongeveer 2% ten opzichte van de referentiesituatie (worst case, weekenddag in hoogseizoen). Voor de beide andere beschouwde wegen is de toename van de verkeersbelasting kleiner dan 1%. De capaciteit van de wegvakken is ruim voldoende om deze beperkte stijging van de intensiteit op te vangen.

Parkeren

In Cadzand Bad zijn zes grotere parkings voor bezoekers.

Locatie	Afstand tot toegang jachthaven	Bestaande capaciteit
Zwinparking	Circa 550 meter	600 parkeerplaatsen
Parking Sincfal	Circa 250 meter	80 parkeerplaatsen
Parking Leeuwerikenlaan	Circa 500 meter	73 parkeerplaatsen
Parking Duinplein	Circa 450 meter	34 parkeerplaatsen
Parking Vlamingpolder	Circa 1.450 meter	500 parkeerplaatsen
Parking Lange Strinkweg	Circa 1.600 meter	800 parkeerplaatsen

Figuur 18. Overzicht parkeercapaciteit Cadzand Bad

Daarnaast zijn er aan de Boulevard de Wielingen nog enkele kleinere parkeerplaatsen met een gezamenlijke capaciteit van 141 parkeerplaatsen. Het is nog onzeker in hoeverre deze parkeercapaciteit behouden kan blijven bij de beoogde herinrichting van Boulevard de Wielingen. Voor de jachthaven zijn meest relevante parkings: de kleinere parkeerplaats aan de Boulevard de Wielingen (39 parkeerplaatsen) naast de Résidence op circa 100 meter, de parking Sincfal op circa 250 meter en de Zwinparking op circa 550 meter afstand van de toegang tot de jachthaven.

Bij de ontwikkeling van de jachthaven wordt, naast de parkeerplaatsen voor de KNRM, rekening gehouden met een reservering van fysieke ruimte voor 80 parkeerplaatsen binnen de strekdammen. Het CROW hanteert ten aanzien van parkeerkencijfers: 0,5-0,75 parkeerplaatsen per ligplaats. Omdat er hier sprake is van een jachthaven in de kern en de verwachting dat een deel van de vaste ligplaatshouders ook elders in Cadzand over verblijfsaccommodatie beschikt, hanteert de gemeente Sluis als norm 0,5 parkeerplaatsen per ligplaats. Op basis van maximaal 160 ligplaatsen resulteert dit in 80 benodigde parkeerplaatsen worst case. Er worden direct bij aanleg van de jachthaven 40 parkeerplaatsen uit het zicht gerealiseerd. Parkeerplaatsen op het jachthaventerrein zijn uitsluitend bedoeld voor de gebruikers van de jachthaven. Met behulp van een toegangscontrolesysteem en een betaalsysteem wordt dit gehandhaafd. Voor de andere benodigde parkeerplaatsen worst case wordt tegen betaling gebruik gemaakt van de grotere parkings op afstand van de jachthaven. Hiervoor wordt een overeenkomst met de gemeente gesloten. Mocht uit ervaringen blijken dat deze oplossing onvoldoende soelaas biedt, neemt de jachthaven hetzij een aantal parkeerplaatsen op de grotere parkings af hetzij realiseert extra parkeerplaatsen op het haventerrein.

Fietsverkeer

Over de hele lengte van Breskens tot Retranchement loopt een fietspad over de kruin van de overstoven dijk en een weg onder aan de binnenteen. Het fietspad maakt deel uit van het internationale kustfietspad van Breskens tot Adinkerke (op de grens van België en Frankrijk) dat een tiental jaren terug is aangelegd. Er is een goede bewegwijzering aanwezig en er zijn toeristische ontsluitingsroutes aangeduid. Door het beperkte effect van de jachthaven op de verkeersintensiteiten zijn er geen effecten op de verbindingen voor langzaam verkeer.

3.8 Milieuhinder

Door afstand te houden tussen bedrijvigheid en gevoelige bestemmingen kan de milieuhinder ten gevolge van bedrijfsactiviteiten zo laag mogelijk gehouden worden. In het initiatief wordt plaats geboden aan een jachthaven. Op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' is de minimaal benodigde afstand tussen jachthavens en woningen 50 meter. Maatgevend milieu-aspect is geluid. De afstand van de bestemming jachthaven tot de dichtstbijzijnde geluidgevoelige functie bedraagt meer dan 50 meter voor Résidence en De Wielingen en minder dan 50 meter voor hotel De Schelde. In het gebied het dichtste bij hotel De Schelde is echter een intensief jachthavengebruik niet mogelijk (dicht bij gemaal).

Om extra inzicht te geven in de geluidbelasting door het gebruik van de jachthaven is met een vereenvoudigd overdrachtsmodel de geluidbelasting op de gevels van de nabij gelegen woonbebouwing bepaald. De geluiden vanuit de jachthaven bestaan hoofdzakelijk uit motorgeluid van aankomende en vertrekkende jachten/boten, geluiden van menselijke activiteiten (stemgeluid en roepen), en rammelende tuigage tegen de scheepsmasten. Deze laatste geluidbron is afhankelijk van de wijze van tuigen, materiaal van masten en de windsnelheden. Bij meer wind zal het effect nadrukkelijker aanwezig zijn, doch ook het stoorgeluid vanwege de wind zelf is dan evenredig groter. Dit is verder niet onderzocht.

Voor de geluidemissie van de recreatievaart is aansluiting gezocht bij het rapport van TNO Automotive. Voor de situatie zijn de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- vaarbewegingen: 80% dagperiode en 20% avondperiode;
- 100% gebruik (hulp)motor voor binnenvaren in haven
- vaarsnelheid ca. 5 km/uur;
- 100 vaarbewegingen tijdens maatgevende weekenddag in hoogseizoen.

De geluidbelasting vanwege de vaarbewegingen is berekend op maximaal 34 dB(A). Deze belasting is beduidend lager dan de gangbare grenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde. Ter vergelijking: voor stiltegebieden wordt veelal een bovengrens van 40 dB(A) gehanteerd. Piekgeluiden kunnen tot maximaal 55 dB(A) aan de gevel van de appartementen aan de Boulevard De Wielingen optreden. Deze piekgeluiden kunnen bijvoorbeeld het gevolg zijn van rammelende tuigage; dit komt in het grootste deel van de gevallen door menselijk handelen; in de op te stellen gedragscode voor de jachthaven wordt hieraan aandacht besteed.

Via een wijzigingsbevoegdheid wordt tevens horeca in de vorm van een clubhuis annex grandcafé mogelijk gemaakt. Op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' is de minimaal benodigde afstand tussen restaurants en woningen 10 meter. De locatie waar het clubhuis kan komen te staan is in alle gevallen op een afstand van meer dan 10 meter gelegen van nabijgelegen gevoelige functies. Milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor de ontwikkeling.

3.9 Wegverkeerslawaaï

Op basis van de verkeersgegevens die zijn opgenomen in het onderzoek ten behoeve van Cavelot (zie paragraaf 3.8) zijn berekeningen uitgevoerd voor de geluidbelasting voor de maatgevende punten met wegverkeerslawaaï voor de referentiesituatie. Het voorkeursalternatief leidt tot een geringe toename van de geluidbelasting langs de beschouwde wegen. Langs de Kanaalweg (met de minst kleine toename van de verkeersbelasting) is de toename van de geluidbelasting door wegverkeer ongeveer 0,1 dB, berekend voor een weekenddag in het hoogseizoen (worst case). Voor het jaargemiddelde is de toename van de geluidbelasting nog geringer, omdat voor geluid moet worden gerekend met de gemiddelde verkeersbelasting voor het gehele jaar. De gemiddelde toename van de verkeersbelasting is beduidend lager dan de toename op een weekenddag in het hoogseizoen. Wegverkeerslawaaï vormt derhalve geen belemmering voor de ontwikkeling.

Maatgevende locatie	Referentiesituatie (Lden)*	Situatie met jachthaven (Lden)*
	*geluidbelasting excl. aftrek art. 110g Wgh vanwege 30 km/uur-weg	
hotel Kanaalweg 1	55	55
woning Kanaalweg 1a	58	58
woning Noordzeestraat 3	60	60
woning Sincfal 5	53	53
woning Scheldestraat 3	58	58
hotel Scheldestraat 1	61	61
Résidence (Blv. de Wielingen 70-96)	62	62

Figuur 19. Effecten wegverkeerslawaaï

3.10 Luchtkwaliteit

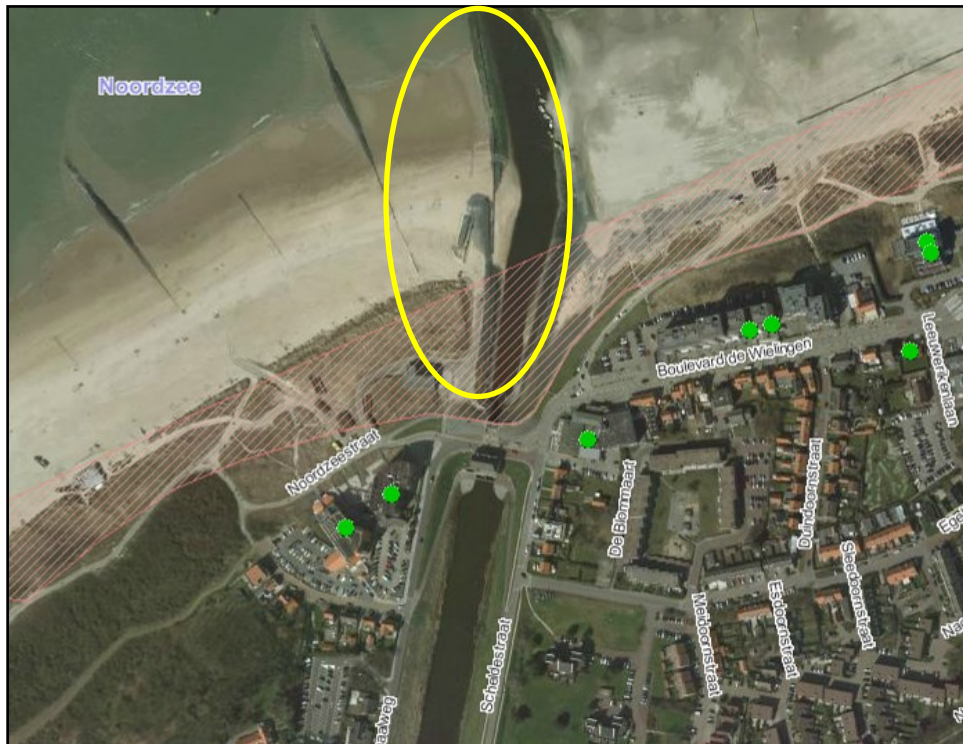
Ten behoeve van de ontwikkeling van Cavelot is onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit in het studiegebied. Daaruit blijkt dat langs de wegen die van belang zijn voor de ontwikkeling van de jachthaven (in 2020, maar ook in de jaren daarvoor) ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden voor de luchtkwaliteit. Het effect van het verkeer op de luchtkwaliteit wordt conform de regels voor de beoordeling van de luchtkwaliteit normaliter berekend op basis van een jaargemiddelde situatie. In de paragraaf over verkeer is de worst-case situatie beschreven: daaruit blijkt een toename van de verkeersbelasting van ongeveer 1%. De maximaal toegestane toename op grond van artikel 2 lid 1 van het Besluit Niet in betekenende mate bijdragen, bedraagt $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 3% van de jaargemiddelde grenswaarden voor NO_2 en PM_{10}). Uit de NIBM-tool¹ (versie oktober 2012) blijkt dat pas bij een toename van 1.800 lichte motorvoertuigbewegingen per etmaal sprake is van een toename van $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Uit de verkeersanalyse blijkt dat de jachthaven leidt tot een toename van maximaal 100 rijbewegingen en 100 vaarbewegingen per etmaal. Aannemelijk is dan ook dat de verkeerstoename niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentraties NO_2 en PM_{10} . Luchtkwaliteit vormt daarmee geen belemmering voor de ontwikkeling.

3.11 Externe veiligheid

In figuur 20 is te zien dat er geen risicobronnen in de omgeving van het plangebied gelegen zijn alleen enkele kwetsbare objecten (hotels). Bij de realisatie van de jachthaven wordt een activiteit met mogelijk risico toegevoegd. Dit risico kan bijvoorbeeld voorkomen uit de aanwezigheid van brandstof en gassen aan boord van schepen. In de uitgave Bedrijven en Milieuzonering is voor jachthavens uitgegaan van een minimaal aan te houden afstand van 30 meter tot kwetsbare objecten als gevolg van veiligheid. De afstand tussen het havenbassin en de dichtstbijgelegen kwetsbare objecten, bedraagt minimaal 60 meter, waardoor ruimschoots aan de minimumafstand wordt voldaan.

¹ De NIBM-tool is ontwikkeld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en InfoMIL. De tool is geschikt voor het eenvoudig bepalen van de toename van de concentraties NO_2 en PM_{10} als gevolg van een extra aantal motorvoertuigbewegingen. De tool hanteert worst case-uitgangspunten.

Verder wordt een brandstofvoorziening voor de boten aangelegd. De omvang van de brandstoftank, de situering van de voorziening en de aanvoerroute voor bevoorrading moeten nog nader bepaald worden. Vanuit MER-optiek wordt als voorwaarde gesteld dat de brandstofvoorziening op voldoende afstand van kwetsbare objecten wordt gesitueerd. Uitgegaan wordt van een tank binnen de reikwijdte van het activiteitenbesluit en een brandstofpomp zonder LPG, zodat de aan te houden afstand tot kwetsbare objecten conform de uitgave Bedrijven en Milieuzonering 2009 minimaal 30 meter moet bedragen.

Figuur 20. Uitsnede risicokaart Cadzand Bad

Over de Westerschelde worden gevaarlijke stoffen vervoerd. De transportroute op de Westerschelde passeert op circa 3 kilometer afstand van de jachthaven. Uit risicoberekeningen van Rijkswaterstaat (2008) blijkt dat het plaatsgebonden risico van 10^{-6} niet tot de oever reikt. TNO (2007) heeft een analyse uitgevoerd met betrekking tot het groepsrisico, waaruit blijkt dat de jachthaven ook niet binnen het invloedsgebied van het groepsrisico valt. Derhalve is een uitgebreide risico-afweging in het kader van dit MER niet noodzakelijk.

Daarenboven is een bestuurlijk convenant gesloten tussen Rijk en Provincie Zeeland. Tevens is er een Verdrag Gemeenschappelijk Nautisch Beheer gesloten tussen Nederland en Vlaanderen. In beide bestuurlijke overeenkomsten is afgesproken dat partijen de externe veiligheidssituatie langs de Westerschelde monitoren en zich inspannen om te zorgen dat de risicocontouren buiten kwetsbare bestemmingen blijft. De situatie is derhalve voldoende geborgd.

H4. Natuur en passende beoordeling

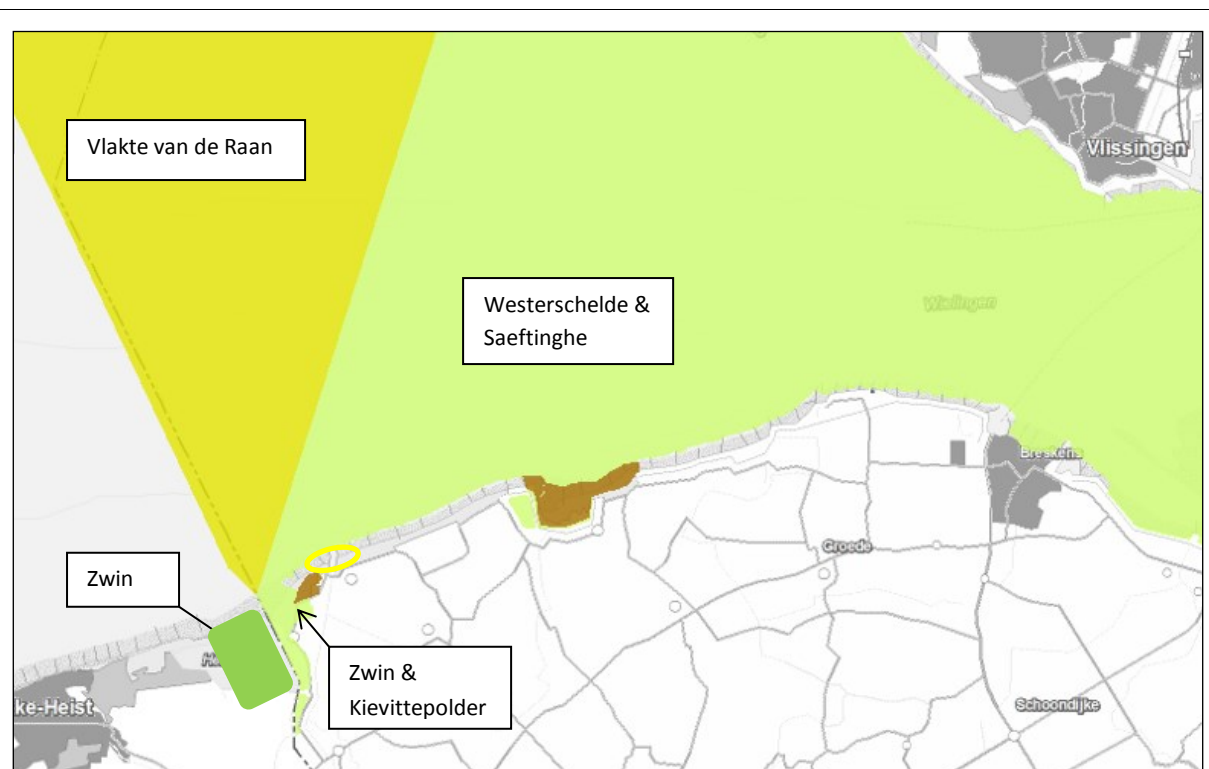
4.1 Aanleiding passende beoordeling

De Natuurbeschermingswet 1998 biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura-2000 gebieden en de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden. Het kan daarbij zowel activiteiten binnen als buiten het betreffende Natura 2000-gebied betreffen. Het regime voor Natura 2000 kent een zogenaamde externe werking, waardoor ook moet worden gezien of activiteiten buiten het Natura 2000-gebied, negatieve effecten kunnen hebben op de daarvoor vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. De voorgenomen ontwikkelingen hebben effect op de aanwezige natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Doordat op voorhand significante effecten niet uit te sluiten zijn, is, conform de Natuurbeschermingswet, een Passende beoordeling uitgevoerd. In het onderstaande worden de resultaten weergegeven.

4.2 Bestaande natuurgebieden

De kust voor het plangebied is niet beschermd als wetland. In de directe omgeving van het plangebied liggen wel drie Natura 2000-gebieden:

- Westerschelde & Saeftinghe;
- Vlake van de Raan;
- Zwin & Kievittepolder (*alsmede het Vlaamse deel van het Zwin*).

Figuur 21. Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe

De kust van Cadzand-Bad is tot aan de laagwaterlijn aangewezen als Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Het betreft zowel Vogel- als Habitatrichtlijngebied.

De Westerschelde is de zuidelijke tak in het oorspronkelijke mondingsgebied van de rivier de Schelde. Het is de enige zeetak in de Delta waar nu nog sprake is van een estuarium met open verbinding naar zee. Het betreft een zeer dynamisch gebied, mede door de trechtervorm ervan, waarin het getijverschil naar achteren erg groot wordt. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, bij eb droogvallende zand- en slikplaten en schorren. Buitengaats ligt de verzande slufte van de Verdrongen Zwarte Polder nog in het gebied. Dankzij de getijdendynamiek en de overgang van zoet naar zout water komt hier, ondanks sterke invloeden van de mens, een scala aan ecosystemen voor met een rijke afwisseling aan planten en dieren. Het estuarium is van belang voor grote aantallen rustende en foeragerende wadvogels en kustbroedvogels die gebruik maken van schorren en kale, schelpenrijke zandplaten.

In de directe omgeving van het plangebied zijn de feitelijke natuurwaarden beperkt omdat hier alleen een deel van de Noordzee tot het Natura 2000-gebied behoort, zonder de typische duinen, zandplaten, slikken en schorren die bepalend zijn voor de waarde van het gebied Westerschelde & Saeftinghe. Op het hoge strand en in de zeereep, dus buiten het Habitatrictlijngebied komen beschermde habitattypen voor. Het gaat om embryonale wandelende duinen, wandelende duinen op de strandwal en duinen met duindoorn. Deze habitats zijn ontstaan, of blijven behouden, door regelmatige zandsuppletie.

Natura 2000-gebied Vlake van de Raan

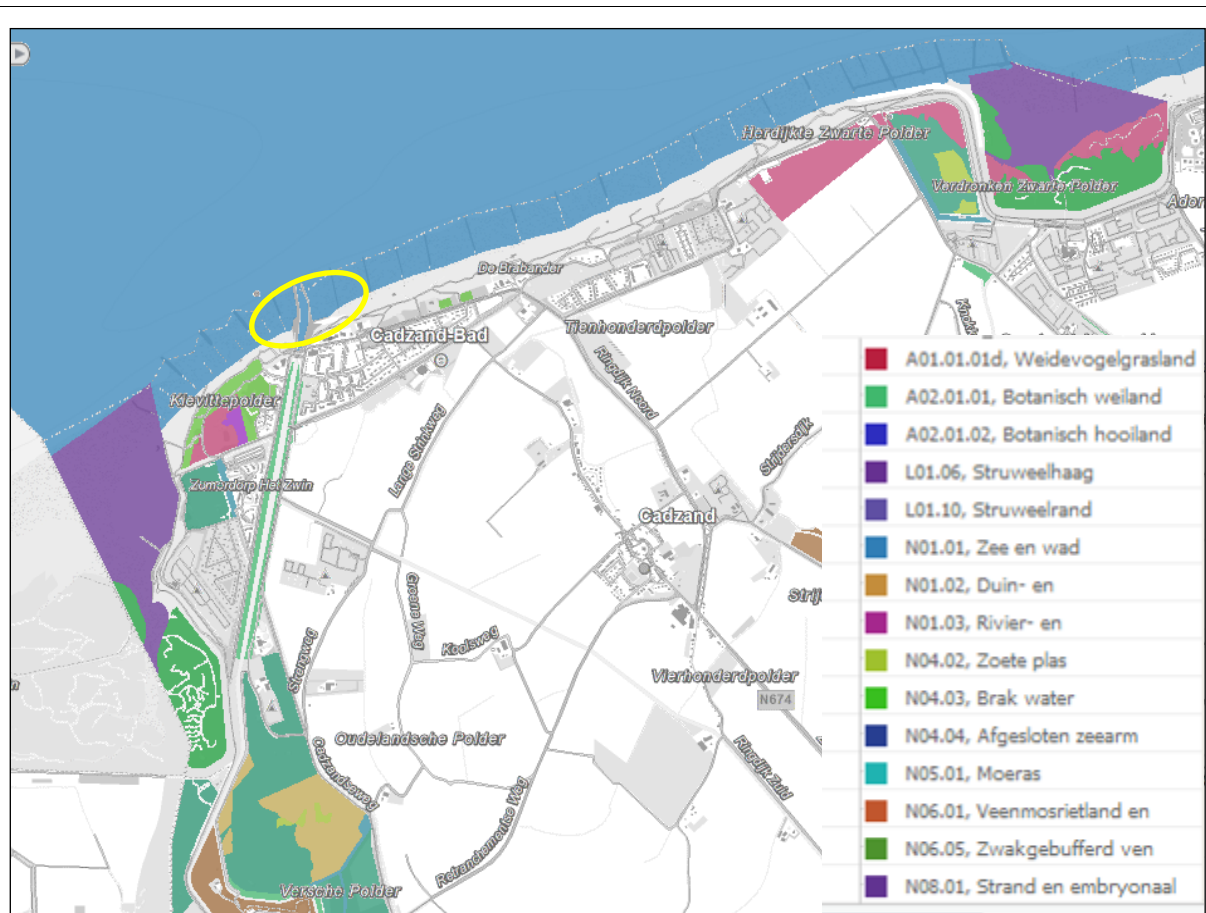
De vlakte van de Raan is onderdeel van het ondiepe zeegedeelte van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Delta. Het gebied is gelegen in de monding van het Schelde-estuarium, op de overgang van het estuarium naar de volle zee. De Vlake van de Raan wordt gekenmerkt door permanent met zeewater overstroomde zandbanken die maximaal 20 meter diep liggen. De begrenzing van het Habitatrictlijngebied Vlake van de Raan is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen: Zeepril, Rivierpril, Fint, Bruinvis, Grijze zeehond en Gewone zeehond. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren, alsmede gebiedsdelen die noodzakelijk worden geacht om de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten in stand te houden en te herstellen.

Natura 2000-gebied Zwin & Kievittepolder alsmede het Vlaamse deel van het Zwin

Het Zwin is een sluftegebied op de grens van Nederland en België. Ongeveer een kwart van het gebied ligt in Nederland, het grootste deel in België. Het Zwin bevat dynamische duinen, slikken en zandplaten en is één van de weinige gebieden in Zeeland met een zandig schor en bijbehorende zoutvegetatie en een rijk ontwikkelde vloedmerkvegetatie. Binnendijs (in de aangrenzende Kievittepolder) liggen enkele gevarieerde natuurterreintjes met populaties van de Kamsalamander en de Boomkikker. De aanwijzing onder de Vogelrichtlijn heeft het Zwin te danken aan de Kleine zilverreiger. Dit was de eerste plek in Nederland waar zich geregeld een naar verhouding groot aantal van deze soort ophield.

Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied behoort zelf niet tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de omgeving komen wel gebieden voor die behoren tot de EHS. In figuur 22 zijn de natuurdoelen van de omliggende EHS-gebieden weergegeven. Direct grenzend aan het plangebied zijn de taluds langs het Uitwateringskanaal die zijn aangewezen als zoekgebied voor bloem- of faunadijken. Daarnaast is te zien dat met name het gebied Kievittepolder (Natura 2000) op korte afstand ligt.

Figuur 22. Ecologische Hoofdstructuur in de omgeving van het plangebied met natuurdoelen

4.3 Beschermde planten en dieren

Een groot deel van de beschermde planten en dieren komt voor in de beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en Ecologische Hoofdstructuur). Buiten die gebieden is binnen het plangebied nog strand en in beperkte mate duingebied aanwezig. Mogelijk dat hier soorten aanwezig zijn die vanuit de Flora- en faunawet worden beschermd.

Gegevens over het voorkomen van soorten zijn beschikbaar op het niveau van een zogenaamd telgebied, dat de gehele kuststrook vanaf het Zwin tot aan de Herdijkte Zwarte Polder omvat. Het plangebied maakt maar een klein deel uit van het telgebied. Per soort wordt weergegeven welke waarnemingen in het telgebied bekend zijn en welk aandeel het plangebied en directe omgeving naar verwachting heeft.

Zoogdieren

In het telgebied zijn waarnemingen bekend van vijf soorten vleermuizen: Laatvlieger, Watervleermuis, Ruige Dwergvleermuis, Gewone Dwergvleermuis (grote concentratie) en Meervleermuis [Bron: www.zoogdieratlas.nl -2002-2012 en De Boer, 2005]. Het betreft geen rode lijst soorten.

In de directe omgeving van het plangebied komen geen zeehonden voor. Op de platen in de Westerschelde, op een afstand van meer dan 10 kilometer van het plangebied, komen zeehonden in aanzienlijke aantallen voor. Door het ontbreken van zandplaten voor de kust is het niet aannemelijk dat zich een populatie binnen de grenzen van het onderzoeksgebied zal vestigen.

De belangrijkste voortplantingsgebieden van de Bruinvis in Noordwest-Europa bevinden zich vooral buiten de Nederlandse wateren. Tegenwoordig worden echter Bruinvissen foeragerend tot vlak onder de kust waargenomen.

Algemeen in het telgebied kunnen soorten voorkomen als Egel, Huisspitsmuis, Gewone Bosspitsmuis, Tweekleurige Bosspitsmuis, Vos, Hermelijn, Wezel, Bunzing, Ree, Konijn, Bosmuis, Dwergmuis en Mol. In en rond het plangebied zijn deze algemene soorten vooral ten westen van het plangebied te verwachten.

Vogels

Binnen de grenzen van het telgebied zijn geen belangrijke foerageergebieden of hoogwater-vluchtplaatsen van de vogelsoorten aanwezig. Het telgebied heeft een functie voor doortrekkers die incidenteel pleisteren op het strand en in de polder. Het is tevens incidenteel foerageergebied voor vogels die op grote afstand van het telgebied broeden, maar in een zeer ruime omgeving foerageren zoals de Grote Stern (rode lijst bedreigd), Dwergstern (kwetsbaar) en Visdief (kwetsbaar).

De huidige waarde van de buitenste kuststrook (buitenduin en strand) voor kustgebonden soorten is niet zeer groot, hetgeen deels veroorzaakt wordt door de kustrecreatie. Op basis van de jaaruitkomsten van Rijkswaterstaat komt in het telgebied een beperkt aantal (kust)vogels voor: Bonte Strandloper, Paarse Strandloper, Middelse zaagbek en Tureluur. Verwacht mag worden dat de meeste soorten zich vooral ten oosten van Cadzand-Bad (omgeving Herdijkte Zwarte Polder) zullen bevinden, vanwege de intensiteit van de kustrecreatie bij Cadzand-Bad.

De meeste soorten broedvogels in het telgebied bevinden zich in het struweel langs de dijk. Het betreft ook rode lijstsoorten als Zomertortel (rode lijst kwetsbaar), Koekoek (kwetsbaar), Groene Specht (kwetsbaar), Nachtegaal (kwetsbaar), Spotvogel (gevoelig) en Kneu (gevoelig). Ten westen van het uitwateringskanaal naar de Wielingen bevinden zich Patrijs en Graspieper (gevoelig) in het open stuk duin. Verder naar het oosten, in de Vlamingpolder, is de Patrijs aanwezig; in de Verdonken Zwarte Polder broeden onder meer de Kluut (provinciale aandachtsoort) en de Strandplevier (rode lijst bedreigd en provinciale aandachtsoort). In of direct om het plangebied zijn deze soorten tot op heden niet als broedvogel waargenomen.

Amfibieën en reptielen

Amfibieën zijn strikt aan zoet water gebonden en worden alleen verwacht op locaties waar zoetwaterlenzen in de ondergrond zijn, of in kwelputten achter de dijken en verder het achterland in. In het telgebied komen de Gewone Pad, Kleine Watersalamander, Bruine Kikker en Groene Kikker voor (bron: waarneming.nl). In de Vlamingpolder en in de Kievittepolder liggen nog enkele poelen en drinkputten waarin Kamsalamander en Boomkikker voorkomen (De Smet en De Haas, 2010). Beide zijn zwaar beschermde en rode lijstsoorten; Kamsalamander (ernstig bedreigd) en Boomkikker (bedreigd). De Rugstreeppad is in het verleden incidenteel aangetroffen. Momenteel is vrijwel nergens geschikt habitat aanwezig. Door het grote dispersievermogen is het nooit helemaal uitgesloten dat de rugstreeppad zich in het telgebied (her)vestigt als zich geschikte omstandigheden voordoen.

Vlinders

In het telgebied komt een aantal vlinders voor behorend tot de provinciale aandachtsoorten (geen beschermde soorten, wel rode lijst soorten): Bruin blauwtje, Geelsprietdikkopje en Heivlinder.

Overige soorten

Het duinstruweel langs de dijk is tevens van groot belang voor de Nauwe Korfslak, die hier talrijk voorkomt. Voor deze soort zijn Habitatrichtlijngebieden aangemeld (om de belangrijkste leefgebieden te beschermen).

Planten

Gezien de groeiplaatsen en de biotopen in het plangebied is de Blauwe zeedistel te verwachten in het plangebied. De plant groeit op open, stuivend, kalkrijk duinzand, met name in de zeereep. Dit is een beschermde (tabel 2) en rode lijst soort (kwetsbaar).

4.4 Afbakening mogelijke effecten

Als gevolg van de voorgenomen activiteit, die bestaat uit kustversterking enerzijds en de ontwikkeling van een jachthaven anderzijds, zijn verschillende effecten mogelijk. Aan de hand van de mogelijke verstoringseffecten van de effectenindicator (website van het Ministerie van EL&I) wordt aangegeven welke effecten al dan niet van toepassing zijn voor het voornemen. Er wordt onderscheid gemaakt in (tijdelijke) aanlegeffecten en effecten in de gebruiksfase:

1. oppervlakteverlies: ruimtebeslag van leefgebied van vissen. De voorgenomen activiteit vindt alleen plaats binnen het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe, niet in de Vlake van de Raan en niet in het Zwin & Kievittepolder. Er is geen sprake van ruimtebeslag van habitattypen omdat de strekdammen en de jachthaven in het water liggen. Het strand en de duinen liggen ter plaatse van het voornemen buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied; door de aanleg van de strekdammen en de aanleg van een haven is sprake van ruimtebeslag, maar ook vertroebeling door de aanlegwerkzaamheden en het baggeren van de haven voor het beheer ervan leidt tot een tijdelijk verlies aan leefgebied voor vissen.
2. versnippering: niet van toepassing. Het voornemen vormt geen barrière in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe of tussen de Natura 2000-gebieden;
3. verzuring: het voornemen heeft een, zij het beperkte, verkeersaantrekkende werking. Relevant is voor dit aspect het Natura 2000-gebied Zwin & Kievittepolder, waar voor stikstof (zeer) gevoelige habitats met een kritische depositiewaarde (KDW). In de noordoostelijke punt van dit gebied is de achtergronddepositie hoger dan de KDW van het habitatype 2130A grijze duinen (kalkrijk) dat in deze zone ligt. Dit betekent dat in een deel van dit Natura 2000-gebied sprake is van een overspannen situatie en mogelijke effecten van stikstofdepositie nader bekeken dienen te worden.
4. vermesting: zie 3;
5. verzoeting: niet van toepassing;
6. verzilting: niet van toepassing,
7. verontreiniging: niet van toepassing, geen ingrepen binnen Natura 2000, geen ingrepen die concentraties stoffen in Natura 2000-gebieden kunnen doen verhogen. Voorzieningen in de haven die voorkomen dat vuilwater geloosd wordt, vormen randvoorwaarde in het programma van eisen naar de toekomstige exploitanten dat de initiatiefnemers al in concept hebben opgesteld; daarmee is – voor zover nu mogelijk – verzekerd dat er geen vuil water geloosd wordt;
8. verdroging: niet van toepassing, geen ingrepen in de waterhuishouding, welke in verbinding staat met Natura 2000;
9. vernatting: niet van toepassing, geen ingrepen in de waterhuishouding, welke in verbinding staat met Natura 2000;
10. verandering stroomsnelheid: zie verandering dynamiek;
11. verandering overstromingsfrequentie: niet van toepassing;
12. verandering dynamiek substraat: grootschalige veranderingen van morfologische processen op de schaal van de Natura 2000-gebieden zijn niet te verwachten. Effecten op het Zwin & Kievittepolder & het Belgische deel van het Zwin zijn niet te verwachten. De stroming voor de kust van Zeeuwsch-Vlaanderen is noord-oostelijk gericht. Hierdoor zijn geen morfologische effecten te verwachten van de beperkte zeewaartse uitbreiding (zie ook Svasek, 2012).
13. verstoring van geluid: Op het jachthaventerrein zijn het gehele jaar maar met name tijdens het watersportseizoen activiteiten te verwachten die in enige mate een uitstralend effect kunnen hebben naar het open water. Er zijn mensen op jachthaven, er komen en gaan auto's van vaste ligplaatshouders. Door de aanleg van de dammen zal het uitstralend effect richting

Westerschelde beperkt zijn. Bovendien ligt de jachthaven nabij overige recreatiemogelijkheden zodat meer tolerante soorten in de directe omgeving zullen voorkomen. Daarom zijn effecten door de toename van activiteiten in de jachthaven (buiten het gebruik van de recreatievaartuigen) uitgesloten.

14. verstoring door licht: door verlichting van de jachthaven, maar is zeer beperkt; om de lichtverstoring te beperken worden in het bestemmingsplan lichtmasten die niet zijn voorzien van een bovenafdekking, uitgesloten;
15. verstoring door trilling: niet van toepassing, aangezien er geen gebruik zal worden gemaakt van machinerie die trilling teweeg zal brengen;
16. optische verstoring: door het gebruik van jachthaven, de waterrecreatie;
17. verstoring door mechanische effecten: niet van toepassing;
18. verandering in populatiedynamiek: er worden geen ingrepen in de Natura 2000-gebieden of hun populatie gedaan: niet van toepassing;
19. bewuste verandering soortensamenstelling: er worden geen bewuste ingrepen in de soortensamenstelling gedaan.

Op basis van deze verkenning kunnen verslechterende of significant verstorende effecten ten aanzien van de punten 1 (ruimtebeslag), 3 en 4 (stikstofdepositie), 13 (verstoring door geluid) en 16 (optische verstoring) mogelijk niet worden uitgesloten. Deze aspecten zijn nader uitgewerkt.

4.5 Ruimtebeslag

Vissen

Door de aanleg van de strekdammen en de aanleg van de jachthaven gaat oppervlaktewater verloren. Een deel van de strekdammen en een zeer groot deel van de jachthaven ligt nog buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Het wel benutte oppervlaktewater is leefgebied van de kwalificerende vissoorten Zeeprik, Rivierprik en Fint. Aanwezigheid van deze soorten voor de kust van het plangebied kan niet worden uitgesloten, maar de kust voor het plangebied zal geen bijzondere functie hebben voor de soort. De Zeeprik en Rivierprik komen verspreid voor langs de kust. De Nederlandse kust en rivieren worden alleen gebruikt als doortrekgebied naar paaiplassen (Duitsland). Het plangebied vormt geen paaiplaats en opgroeigebied van de Fint. Deze liggen in de estuaria, waar het water zoet is en de getijden nog merkbaar zijn. In Nederland komt de Fint voor in kleine aantallen langs de kust en de grote rivieren. Gezien het beperkte ruimtebeslag, de uitwijkmogelijkheden binnen het Natura 2000-gebied en de beperkte waarde van het plangebied voor de desbetreffende vissoorten is zeker geen sprake van een significant effect.

Zeehonden

In de directe omgeving van het plangebied komen geen zeehonden voor. Op de platen in de Westerschelde, op een afstand van meer dan 10 kilometer van het plangebied, komen zeehonden in grote aantallen voor. De strekdammen en de jachthaven betekenen een verlies van potentieel foerageergebied voor zeehonden in de Westerschelde. Gezien het beperkte ruimtebeslag (want een deel van het ruimtebeslag vindt plaats buiten het Natura 2000-gebied), de uitwijkmogelijkheden binnen het Natura 2000-gebied en de beperkte waarde van het plangebied als foerageergebied is zeker geen sprake van een significant effect.

(Broed)vogels

De in het Aanwijzingsbesluit opgenomen broedvogels zijn bij de grootschalige inventarisaties niet aangetroffen in en rond het plangebied. Opgemerkt wordt dat de in de periode 2006-2010 gedane waarnemingen niet uitsluiten dat in de toekomst broedvogels uit het Aanwijzingsbesluit in het gebied zullen voorkomen. Echter dit aantal zal gelet op de ongeschiktheid van het gebied, o.a. door de (nu

al) heersende recreatiedruk gedurende het broedseizoen, laag zijn. Wat de niet broedvogels betreft kan op grond van de inventarisatiegegevens worden gesteld dat mede gelet op de jaarrond aanwezige recreanten het aantal hiervan nooit hoog zal zijn en tot op heden niet zijn aangetroffen. Gezien het beperkte ruimtebeslag (want een deel van het ruimtebeslag vindt plaats buiten het Natura 2000-gebied), de uitwijkmogelijkheden binnen het Natura 2000-gebied en de beperkte waarde van het plangebied als foerageergebied is zeker geen sprake van een significant effect.

4.6 Stikstofdepositie

In paragraaf 4.5 van de Passende beoordeling is informatie opgenomen over de habitattypen in Zwin & Kievittepolder en over de situatie met betrekking tot de stikstofbelasting. Ter verduidelijking is in figuur 23 de situering van het habitat-type H2130A Grijze duinen weergegeven en is in figuur 24 informatie opgenomen over de stikstofdepositie . Alleen bij habitattype H2130 A Grijze duinen is sprake van een overspannen situatie (in 2011). In 2020 is de achtergronddepositie door generiek beleid zover gedaald dat geen sprake meer is van een overspannen situatie .

Figuur 23. Situering van habitattype H2130 A

habitattype	KDW		achtergronddepositie		overspannen situatie?	
	oud (rapport 2008)	vigerend (begin 2013)	2011	2020	2011	2020
H2130-A Grijze duinen	1240	1071	1370	1050	ja	nee
H2160 Duindoornstruwelen	2020	2000			nee	nee

Figuur 24. Stikstofdepositie

Uit deze informatie blijkt dat alleen bij habitattype H2130 A Grijze duinen (een klein gebied op hemelsbreed 200 meter afstand van de Kanaalweg) de KDW tijdelijk wordt overschreden. Voor dit habitattype geldt een behoudoelstelling.

Uit het MER blijkt dat de verkeersaantrekkende werking op de Kanaalweg beperkt is, met de grootste hoeveelheid extra verkeer op weekenddagen in het hoogseizoen. De gemiddelde toename

(gemiddeld etmaal voor een heel jaar) op de Kanaalweg ligt ruim onder 100 mvt/etm. In onderstaande berekening is 100 mvt/etm gehanteerd als een worst-case voor het verkeersaantrekkende effect van de jachthaven.

Met behulp van de module STACKS D+ (in Geomilieu v2.13) is een indicatieve berekening gedaan voor de effecten als gevolg van het extra verkeer op de Kanaalweg met de volgende uitgangspunten:

- wegvaklengte 750 meter;
- 100 mvt/etmaal (dit is een overschatting ten opzichte van de eerdere aannames, de jachthaven genereert in totaal 100 mvt/etmaal, waarvan 75% over de Kanaalweg wordt afgewikkeld);
- 100% licht verkeer;
- snelheid 80 km/h (dit is een overschatting; op de Kanaalweg geldt een maximum snelheid van 30 km/h binnen de bebouwde kom respectievelijk 60 km/h buiten de bebouwde kom);
- toetspunten aan op 200 meter van de weg-as (loodrecht op de weg);
- rekenjaar 2013, ruwheidslengte 0,1 meter, depositiesnelheid behorend bij vegetatie gras.

De berekende stikstofbijdrage op 200 m afstand (westelijk) van de Kanaalweg is dan 0,06 mol/ha/jaar. Deze bijdrage staat in geen verhouding tot de afname van de depositie als gevolg van generiek beleid. De jachthaven wordt naar verwachting niet voor 2016 in gebruik genomen. De extra verkeersbewegingen tot stand komen en de toename van de depositie speelt dus pas na 2016. Volgens de prognoses is op dat moment de achtergronddepositie gedaald tot ongeveer het niveau van de KDW van H2130 A Grijze duinen.

De toename van de stikstofdepositie als gevolg van het voornemen is klein en staat in geen verhouding tot de omvang van de dalende achtergronddepositie en de natuurlijke processen die in dit gebied en in dit habitatype spelen. Daarbij is van belang dat voor de Grijze duinen een behoudoelstelling geldt en de geringe toename van de depositie pas gaat spelen om een moment dat de achtergronddepositie ongeveer gelijk is aan de KDW. De behoudoelstelling die in de Kievittepolder voor het habitatype H2130A geldt, staat dus niet onder druk.

Het gebied ligt dicht bij de zee en het strand; bij zuidwestenwind wordt (kalkhoudend) zand en zout aangevoerd, en in de duinen dragen biologische activiteiten, zoals gravende konijnen, bij aan het verversen van de buffercapaciteit door het opwoelen van kalkhoudend zand. In dit dynamische systeem leiden de natuurlijke processen tot een aanvoer van kalkrijk zand met een bufferende werking. Als onderdeel van de kustversterking wordt het duingebied ook westelijk van de strekdammen zeewaarts uitgebreid. Verwacht wordt dat de natuurlijke dynamiek op zijn minst in stand blijft en mogelijk zelfs toeneemt. Daarenboven blijven zandsuppleties ook in de toekomst nodig. De aanvoer van (kalkhoudend) zand en zout door de zuidwestenwind blijft eveneens in stand.

De berekende extra bijdrage van 0,06 mol/ha/jaar staat in geen verhouding tot de bufferende werking van het systeem en de autonome daling van de achtergrondwaarde. Daarmee wordt de conclusie in de passende beoordeling ondersteund dat in dit geval een significant negatief effect als gevolg van stikstofdepositie kan worden uitgesloten. Daarbij is van belang dat voor het enige habitatype met (op dit moment) een overspannen situatie (H2130 A Grijze duinen) een behoudoelstelling geldt.

4.7 Verstoring

Vissen

Door de aanlegwerkzaamheden van de strekdammen en de jachthaven en het gebruik van de jachthaven en de vaarroutes door recreatievaartuigen is sprake van een verhoogd (min of meer

continu) geluidsniveau in de leefomgeving van vissen. Dit zou niet alleen de communicatie beïnvloeden maar mogelijk ook het oriëntatievermogen van vissen beperken. Daarnaast zou langdurig of continu aanwezig achtergrondgeluid ook kunnen leiden tot hormonale stressreacties bij vissen. Over het vermijdingsgedrag van vissen als gevolg van trillingen en geluid op vissen is weinig bekend.

Aangezien het potentiële leefgebied van de vissen zich uitstrekt over de gehele Westerschelde is de toename van het verstoringgebied klein en zijn de uitwijkmogelijkheden groot mede gezien de grote mobiliteit van vissen. De verstoring vindt daarbij niet plaats in voor vissen belangrijkste voedsel- of voortplantingsgebieden. Daarom is geen sprake van een significante verstoring.

Zeehonden

De toename van de recreatievaart betekent een toename van verstoring in de omgeving van de zandplaten waar de zeehonden rusten. De verwachting is dat de schepen zich verplaatsen via de vaargeulen maar gezien de ontwikkeldoelstelling voor de gewone zeehond in de Westerschelde is een mogelijke verstoring niet bij voorbaat uit te sluiten.

Broedvogels

De (broed)vogels zullen met name verstoord worden door de aanlegwerkzaamheden en het af- en aanrijden van auto's naar de jachthaven. De aanlegwerkzaamheden voor de strekdammen zijn tijdelijk (circa 9 maanden). Ze starten buiten het broedseizoen zodat soorten vanzelf zullen uitwijken. Uitwijkmogelijkheden zijn er nog voldoende buiten het invloedsgebied van de verstoring. De versturende activiteiten vinden plaats op grotere afstand van gebieden waar vogels broeden (duinen en oevers van de Westerschelde binnen het Natura 2000-gebied en het Zwin & Kievittepolder). De duinen nabij het plangebied zijn geen Natura 2000-gebied en zijn niet belangrijk voor de broedvogels waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Een uitbreiding van de recreatievaart kan ook versturende effecten hebben op de broedvogels die van het open water gebruik maken om te foerageren. Dat oppervlaktewater wordt overdag vooral gebruikt door foeragerende viseters en enkele soorten duikeenden (onder andere Visdief, Zwartkoppeeuw, Dwergstern). Voor Visdief geldt dat deze tijdens het foerageren op het open water matig verstoringsgevoelig zijn. Voor andere soorten zal er sprake zijn van enige toename van verstoring. De vaarbewegingen van en naar de jachthaven, zijn van grote jachten die alleen gebruik kunnen maken van de vaargeul. De waardevolle kust- en oeverzones liggen buiten de verstoringinvloed van boten in deze vaarroutes. De extra vaarbewegingen door de vaargeul (in worst case gemiddeld 110 vaarbewegingen per weekenddag in het hoogseizoen) zorgen niet voor een uitbreiding van de verstoringzone in de Westerschelde. Derhalve is geen sprake van een significant effect.

Het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe heeft voor niet-broedvogels een belangrijke functie als leefgebied voor wintergasten en trekvogels. De maanden dat de soorten als trekvogel en wintergast aanwezig zijn, vormen de randen van het hoogseizoen. Een uitbreiding van de recreatievaart kan ook versturende effecten hebben op watervogels die broeden/foerageren op de platen en/of die in de omgeving van de platen van het open water gebruik maken. Dat oppervlaktewater wordt overdag vooral gebruikt door foeragerende viseters, meeuwen en enkele soorten duikeenden. Voor Visdief en Zwarte stern geldt dat deze tijdens het foerageren op het open water matig verstoringsgevoelig zijn. Voor sommige soorten zal er wel sprake zijn van enige toename van verstoring.

4.8 Toegankelijkheidsregeling

De jachthaven in Cadzand leidt tot een –zij het beperkte - vergroting van de recreatiedruk op de Westerschelde. Deze toename van recreatie kan negatieve effecten hebben op de natuurwaarden in de Westerschelde. Zo kan er door het aanmeren van boten en betreding van opvarenden verstoring ontstaan op de bij eb droogvallende zand- en slikplaten. Deze platen zijn de rust- en zoogplaatsen van zeehonden, broedgebied van talrijke vogels en voedselzoekende vogels. Gezien het feit dat vanuit de jachthaven in Cadzand alleen grotere (zeewaardige) jachten zullen varen, is de kans klein dat ze in de ondiepere waardevolle zones zullen varen of de droogvallende delen zullen betreden. Het is echter niet uitgesloten als deze schepen een klein bootje bij zich hebben om dit soort zandplaten te bereiken.

Op de Westerschelde zal een toegankelijkheidsregeling van kracht worden. Rijkswaterstaat heeft als voortouwnemer van het Beheerplan Deltawateren, reeds voorstellen gedaan voor de instelling van een toegankelijkheidsregeling. Volgens deze regeling worden er verspreid over de Westerschelde enkele rustgebieden voor zeehonden aangewezen. Zo ontstaat er een zonering in het gebruik. De Hooge Platen is zo'n gevoelig gebied. De beheerder van het gebied De Hooge Platen heeft al een verbod ingesteld om daar in het broedseizoen te komen, waardoor de kans op verstoring geminimaliseerd is.

De andere gevoelige gebieden op de Westerschelde zoals die ook in de Passende beoordelingen voor de uitbreiding van de jachthavens in Vlissingen en voor de aanleg van de jachthaven in Perkpolder zijn beschouwd liggen een stuk verderop in de Westerschelde (platen van Ossensisse, platen van Valkenisse, Verdronken Land van Saeftinghe, inlaag bij Ellewoutsdijk), zodat een eventuele verstoring ter plaatse diffuser is; de eventuele bijdrage vanuit de vaarbewegingen vanuit Cadzand is daarom “te verwaarlozen”.

De toegankelijkheidsregeling voorkomt of beperkt de volgende effecten op de instandhoudingsdoelen:

- de droogvallende platen die belangrijk zijn voor de zeehonden en vogels waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, worden afgesloten voor recreanten;
- er is geen sprake van afname van geschikte habitat van de gewone zeehond.
- de droogvallende platen in de Westerschelde fungeren als kraamkamer voor de Gewone zeehond. Door het afsluiten van de belangrijkste zandplaten worden mogelijk meer zandplaten geschikt dan in de huidige situatie, waarbij al eveneens sprake is van verstoring door recreanten.
- kwalificerende (niet-)broedvogels in de Westerschelde worden niet significant verstoord omdat de toegankelijkheidsregeling significante verstoring voorkomt.
- foerageer- en rustgebieden van niet-broedvogels worden in de kwetsbare periode niet verstoord. Er kan dus geen sprake zijn van een significante verstoring als gevolg van de voorgenomen activiteit.
- de toegankelijkheidsregeling wordt ingesteld tijdens de ruiperiode van Bergeenden. Dit is tevens de periode waar met dit criterium op wordt gedomd. Er is dus geen sprake van een afname van de aantallen Bergeenden. Voor de overige niet-broedvogels geldt dat met name het voor- en najaar van belang zijn. Dit is meegenomen in het voorstel voor de toegankelijkheidsregeling.

Geconcludeerd wordt dat de jachthaven in Cadzand slechts in zeer beperkte mate leidt tot een verdere verstoring, mede gelet op het type schepen en de afstand tot de gevoelige gebieden. Het dichtstbijzijnde gevoelige gebied, De Hooge Platen, kent thans al een verbod om er in het broedseizoen te komen. Voor de rest van de Westerschelde geldt dat er – zeker met een toegankelijkheidsregeling - geen toename van het verstoord areaal is te verwachten maar wel een intensivering van de bevaarbare delen waarin al verstoring plaats vindt. De toegankelijkheidsregeling

voorkomt dat de verstoring –ook cumulatief gezien met de ontwikkelingen van andere jachthavens - tot een significante verstoring zullen leiden.

Er is - na het instellen van de toegankelijkheidsregeling - geen sprake van significant negatieve effecten op soorten of habitattypen. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe worden niet aangetast door de kustversterkingswerkzaamheden en de aanleg en het gebruik van de jachthaven Cadzand-Bad. Dat betekent dat niet getoetst dient te worden aan de eis ten aanzien van de dwingende reden van groot maatschappelijk belang (de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten of andere dwingende redenen van groot openbaar belang).

Tot slot kan als positief effect ook de positieve impact genoemd worden die de nieuwe strekdammen kunnen hebben op overtijende (HVP) en foeragerende vogels (meer oppervlakte, grotere verstoringsafstand als gevolg van langere strekdammen). Het voornemen voorziet in een pad op de kruin van de strekdam voor wandelende toeristen, maar die stopt op het punt waar de haak begint. De haak zelf – die ook als hoogwaterplek voor vogels het meest geschikt is – blijft vrij van paden.

H5. Juridische vormgeving

5.1 Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen (SVBP)

Op 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het daarbij behorende Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden. Deze wet vormt het wettelijk kader voor het bestemmingsplan. Sinds 1 januari 2010 moeten alle nieuwe ruimtelijke plannen digitaal, uitwisselbaar en vergelijkbaar zijn. Het gaat om bestemmingsplannen, provinciale verordeningen, Algemene maatregelen van Bestuur (AMvB's) en structuurvisies. Uitgangspunt hierbij is dat gemeenten, provincies en departementen verantwoordelijk zijn voor het maken en beheren van hun eigen ruimtelijke plannen en verordeningen. Tevens worden deze plannen en verordeningen digitaal beschikbaar gesteld voor burgers, bedrijven en medeoverheden.

In het Bro is verankerd dat een vergelijkbaar ruimtelijk plan is opgebouwd volgens de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP 10 april 2008). Daarnaast is in het Bro een aantal bepalingen opgenomen waaraan de regels van het bestemmingsplan moeten voldoen. Het gaat hierbij om een aantal begrippen, wijze van meten, regels ten aanzien van het overgangsrecht en de anti-dubbeltelbepaling. Het voorliggende bestemmingsplan is opgebouwd en vormgegeven conform de bindende afspraken van de SVBP2008.

5.2 Opzet bestemmingsregeling

Planvorm

De keuze van de planvorm wordt in belangrijke mate bepaald door het gewenste ruimtelijke beleid en de regiefunctie van de gemeente. Het spanningsveld tussen flexibiliteit en rechtszekerheid speelt hierin een belangrijke rol. Gedetailleerde bestemmingsplannen bieden in beginsel meer rechtszekerheid, terwijl globale eindplannen meer ontwikkelingsmogelijkheden bieden binnen één bestemming. Overigens is een mengvorm van bovenstaande plannen mogelijk. Het voorliggende bestemmingsplan kan getypeerd worden als een globaal eindplan, waarbinnen het voornemen gestalte kan krijgen. De grenzen zijn zo opgezet dat de rechtszekerheid voor de omwonenden zo min mogelijk in het geding is.

Opzet verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming geldt voor de betreffende gronden en waar bebouwing is toegestaan. Door middel van hoofdletters wordt de bestemming aangeduid, zoals R voor 'Recreatie'. Op het renvoi wordt de betekenis aangegeven van de bestemmingen en de aanduidingen. Tevens wordt in een onderhoek op de analoge verbeelding de naam van het bestemmingsplan aangegeven, de datum van terinzagelegging, vaststelling en (eventueel) van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Ook is het identificatienummer van het bestemmingsplan en het kaartblad aangegeven. De analoge verbeelding bestaat uit 1 kaartblad en renvoi op een schaal van 1:2.000.

In het plan wordt gebruik gemaakt van functieaanduidingen. De functieaanduidingen zijn een verbijzondering van de gebruiksmogelijkheden in een bestemming.

Opzet planregels

Overeenkomstig SVBP2008 kent de indeling in hoofdstukken waarin de regels zijn opgenomen de volgende vaste volgorde:

- In hoofdstuk 1 (inleidende regels) worden in de regels gehanteerde begrippen, voor zover nodig, gedefinieerd, en wordt de wijze van meten bepaald.

- In hoofdstuk 2 (bestemmingsregels) worden alfabetisch de regels gegeven waarmee de bestemmingen die op de plankaart voorkomen nader worden omschreven.
- Hoofdstuk 3 (algemene regels) bevat een aantal regels die voor alle bestemmingen gelden, zoals een anti-dubbeltelregel, een procedureregel, dan wel regels die voor de nodige flexibiliteit kunnen zorgen, zoals algemene afwijkingsregel of wijzigingsbevoegdheden.
- Hoofdstuk 4 (overgangs- en slotregels) ten slotte geeft overgangsrecht voor bestaand gebruik en bestaande bebouwing en de titel van het plan.

Een bestemmingsartikel (Hoofdstuk 2, Bestemmingsregels) wordt als volgt opgebouwd:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels (onderverdeeld in toelaatbaarheid van bouwwerken en bouwhoogte, oppervlakte en inhoud);
- afwijken van de bouwregels;
- specifieke gebruiksregels;
- afwijken van de gebruiksregels;
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- wijzigingsbevoegdheden.

Een bestemmingsartikel hoeft niet alle elementen te bevatten. Dit is afhankelijk van de aard van de bestemming. Alle bestemmingen bevatten wel een bestemmingsomschrijving en bouwregels.

5.3 Gehanteerde bestemmingen

Bij de bepaling van het plangebied is aansluiting gezocht bij bestaande grenzen van bestemmingsplannen, zodat er geen kleine gebieden over blijven die nog onder oude regimes vallen. Het grootste deel van het bestemmingsplan vervangt het recent vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied. Bij de begrenzing van het plan is ervoor gezorgd dat een logisch stuk uit het bestemmingsplan Buitengebied wordt “overschreven”. Gelet op het feit dat een relatief recent bestemmingsplan wordt “overschreven” zijn de bestemmingen zoveel mogelijk gebaseerd op het bestemmingsplan Buitengebied.

Inleidende regels (hoofdstuk 1)

Hoofdstuk 1 bestaat uit begripbepalingen en de wijze van meten. Voor de begripbepalingen is waar mogelijk gebruik gemaakt van de standaardbepalingen uit de SVBP2008. In dit artikel worden de begrippen gedefinieerd die van het 'normale' spraakgebruik afwijken of een specifiek juridische betekenis hebben. Bij de toetsing aan het bestemmingsplan zal moeten worden uitgegaan van de in dit artikel aan de betreffende begrippen toegekende betekenis.

Daar waar in het bestemmingsplan wordt gewezen op de noodzaak van verevening, wordt dit aangeduid met de term 'ruimtelijke kwaliteitswinst'. Dit is omschreven als ruimtelijke meerwaarde die bestaat uit de inrichting van het erf, landschaps- en/of natuurontwikkeling, herstel of herkenbaar maken van cultuurhistorische waarden of het vergroten van de toegankelijkheid van het agrarisch gebied ten behoeve van extensieve dagrecreatie. Hoe de vereveningsopgave eruit komt te zien, is daarom per initiatief anders. In de wijze van meten is aangegeven hoe hoogte- en andere maten die bij het bouwen in acht moeten worden genomen, dienen te worden gemeten.

Hoofdbestemmingen (hoofdstuk 2)

Het voorliggende bestemmingsplan “Kustversterking en jachthaven Cadzand Bad” kent zes hoofdbestemmingen. De bestemmingen Natuur, Recreatie, Water-Deltawater en Waterstaatswerken zijn rechtstreeks overgenomen uit het bestemmingsplan Buitengebied. De bestemmingen Recreatie-

Jachthaven en Maatschappelijk zijn nieuw. Verder is er gebruik gemaakt van de dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering die eveneens voortkomt uit het bestemmingsplan Buitengebied. In het onderstaande passeren de bestemmingen de revue waarbij expliciet wordt aangegeven wat er is gewijzigd ten opzichte van het bestemmingsplan Buitengebied.

Hoofdbestemming Maatschappelijk

De bestemming Maatschappelijk is gebruikt voor de bestaande opstal van de KNRM. Deze opstal met een ruimtebeslag van 330 m² en het gebruik wordt hiermee positief bestemd. Uitbreiding ter plaatse is niet mogelijk. Het is nog niet duidelijk of het mogelijk is de bestaande opstal te verplaatsen dan wel te incorporeren in het nog te bouwen clubgebouw. Om de flexibiliteit te behouden is ervoor gekozen een wijzigingsbevoegdheid op te nemen die het mogelijk maakt de bestemming Maatschappelijk op te heffen onder voorwaarde dat de functie van de KNRM op een andere locatie voortgezet kan worden.

Hoofdbestemming Natuur

De bestemming Natuur is gebruikt voor een gebied dat thans nog onder het oude bestemmingsplan Cadzand-Haventje valt en dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur. De regels volgen de regels van het bestemmingsplan Buitengebied. In de bestemmingsomschrijving en de bouwregels zijn de regelingen die niet van toepassing zijn op dit gebied eruit gehaald. Het aanlegvergunningstelsel is onverkort van toepassing verklaard.

Hoofdbestemming Recreatie

De bestemming Recreatie is gebruikt voor het (nieuwe) strand. Op de gehele bestemming rust dan ook de functie-aanduiding strand. De bestemmingsomschrijving en de bouwregels zijn overgenomen van het bestemmingsplan Buitengebied. Daarbij is aan de bestemmingsomschrijving toegevoegd waterkeringen en bestortingen om werken in het kader van de kustversterking mogelijk te maken.

Omdat de bestaande locatie van strandpaviljoen de Piraat niet meer op de bestemming Recreatie rust en de nieuwe locatie voor verplaatsing nog niet exact bekend is, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de bouw van een strandpaviljoen. De regels voor de bouw van het nieuwe strandpaviljoen komen overeen met de regels voor de bestaande strandpaviljoens. Er is onderscheid gemaakt tussen het maximaal toegelaten oppervlakte (oppervlakte gemeten van de totale constructie op de palen) en het gedeelte daarvan wat niet mag worden overkapt. Verder is de bijdrage aan verevening opgenomen en is het gebruik toegestaan voor dagrecreatieve activiteiten, gelieerd aan het strandpaviljoen zoals het stallen van catamarans bij sportwedstrijden en het gebruik van een evenementenplankier. De wijzigingsbevoegdheid is zo opgezet dat een nieuw strandpaviljoen alleen gebouwd kan worden als het bestaande paviljoen van De Piraat is wegbestemd. Het nieuwe paviljoen dient op grond van het Vergunningenbeleid Waterkeringen op minimaal(2,0 tot) 5,0 m van de theoretisch bepaalde duinvoet te worden geplaatst.

Hoofdbestemming Recreatie-Jachthaven

De bestemming Recreatie-Jachthaven is gebruikt voor het gebied tussen de strekdammen. In dat gebied is een nat (havenbekken) en een droog gedeelte (jachthaventerrein). Er is ruimte voor maximaal 160 ligplaatsen en stalling van vaartuigen op het droge gedeelte is expliciet uitgesloten. Om de activiteiten van de kustversterking mogelijk te maken zijn ook hier waterkeringen en bestortingen aan de bestemmingsomschrijving toegevoegd. Er zijn geen directe bouwtitels voor gebouwen, met uitzondering van drijvende units voor sanitaire doeleinden en als (tijdelijk) onderkomen voor de havenmeester. Verder worden overkappingen ten behoeve van de inpassing en aankleding van parkeerplaatsen rechtstreeks toegelaten.

Het bouwen van een clubgebouw is niet rechtstreeks mogelijk. Het bestemmingsplan sorteert echter wel voor op de bouw van een dergelijk gebouw met behulp van een algemene wijzigingsbevoegdheid (artikel 15 lid 3).

Verder zijn vaker gebruikte bepalingen toegevoegd waardoor het niet mogelijk wordt goederen met een totale stapelhoogte van meer dan 4 m buiten op te slaan, vuurwerk op te slaan of te verkopen en/of vaartuigen voor bewoning of als seksinrichting te gebruiken. Ten slotte zijn met het oog op lichthinder lichtmasten die niet zijn voorzien van een bovenafdekking uitgesloten.

Hoofdbestemming Water-Deltawater

De buitendijkse wateren die behoren tot het Natura 2000 - gebied de Westerschelde zijn voorzien van de bestemming Water – Deltawater. Op deze wijze worden aanwezige natuurwaarden, met in acht name van de vaarfunctie, waterstaatkundige functie, visserij, recreatie en hieraan ondergeschikte gebruiksvormen, behouden. Ook hier zijn de bestemmingsomschrijving en de bouwregels uit het bestemmingsplan Buitengebied overgenomen. Om de activiteiten van de kustversterking mogelijk te maken zijn ook hier waterkeringen en bestortingen aan de bestemmingsomschrijving toegevoegd.

Hoofdbestemming Waterstaatswerken

De dijken en duinen langs de Noordzee en de Westerschelde hebben een waterkerende functie en daarom een dienovereenkomstige bestemming gekregen. De bestemmingsomschrijving en de bouwregels zijn overgenomen uit het bestemmingsplan Buitengebied. Toegevoegd in de omschrijving zijn duinen, struiken en opgaande beplanting en bijbehorende voorzieningen voor extensief recreatief medegebruik, zoals picknickplaatsen, beelden en nutsvoorzieningen om het natuurlijke karakter van de kustversterking aan te duiden. Op een klein gedeelte van de westelijke strekdam (op het binnentalud) is de functieaanduiding 'parkeerterrein' gebruikt om daar mogelijkheden te creëren voor het parkeren ten dienste van de jachthaven.

Bebouwing is in principe niet gewenst; voor de aanwezige bebouwing van strandpaviljoen de Piraat is een bouwvlak opgenomen. Daaraan gekoppeld is een wijzigingsbevoegdheid om de functie-aanduiding en het bouwvlak op te heffen bij verplaatsing naar een andere locatie in de bestemming Recreatie ten oosten van de strekdam.

Dubbelbestemming Waarde-Archeologie

In de zone direct bij de gemeentegrens is de dubbelbestemming Waarde-Archeologie waarin de bescherming van archeologische waarden wordt verzekerd, uit het bestemmingsplan Buitengebied overgenomen. Omdat het in dit bestemmingsplan uitsluitend om archeologische waarden in de zeebodem gaat, is bescherming geboden aan activiteiten onder NAP -5,5 meter. Daarmee wordt voorkomen dat uitbaggeren van gesedimenteerd materiaal of zandsuppleties onder een regime van archeologisch onderzoek vallen.

Dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering

Daar waar de bestemming Waterstaatswerken niet geldt is de dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering van toepassing. De dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering geeft aan, aan welke gronden een waterstaatkundige functie is verbonden (de primaire waterkering). Voor het bouwen gelden in deze gebieden aanlegvergunningen voor graven en (aan)planten. Deze zijn overgenomen uit het bestemmingsplan Buitengebied.

Algemene regels (hoofdstuk 3)

In dit hoofdstuk zijn een algemene regels opgenomen. Artikel 11 bevat een algemene regeling waarmee kan worden voorkomen dat er in feite meer wordt gebouwd dan het bestemmingsplan beoogt, bijvoorbeeld ingeval (onderdelen van) percelen van eigenaar wisselen. Deze bepaling is

conform artikel 3.2.4 van het Bro in het bestemmingsplan opgenomen. In artikel 12 wordt voorkomen dat bestaande situaties die afwijken van de maatvoering ingevolge hoofdstuk 2 - onbedoeld - geheel of gedeeltelijk onder het overgangsrecht vallen. In artikel 13 wordt bepaald dat gronden enkel mogen worden gebruikt in overeenstemming met de regels van het bestemmingsplan. Indien dit gebruik niet leidt tot het meest doelmatige gebruik van deze gronden is het bevoegd gezag bevoegd hiervan af te wijken (de zogenaamde toverformule). In artikel 14 is een algemene flexibiliteitsbepaling opgenomen om voor bepaalde onderdelen van bestemmingen of gebouwen dan wel bouwwerken af te wijken van de bestemmingsgrenzen.

In artikel 15 is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming van gronden te wijzigen ten behoeve van een eventuele verplaatsing van het gebouw van de KNRM. Ook is hier de wijzigingsbevoegdheid geregeld voor het bouwen van een havengebouw (clubhuis). Omdat de exacte locatie van het clubhuis nog niet vaststaat is een wijzigingsgebied aangegeven dat naast een deel van de bestemming 'Recreatie-Jachthaven' ook een klein deel van de bestemming 'Waterstaatswerken', namelijk een deel van de westelijke strekdam, meeneemt. In de wijzigingsbevoegdheid zijn maximale maatvoeringen aangegeven. De wijze waarop realisatie tot stand komt, de exacte locatie en de koppeling met de KNRM staan binnen grenzen nog open. Expliciet is aangegeven welke activiteiten wel en welke activiteiten niet zijn toegestaan teneinde op voorhand duidelijk te maken dat er sprake is van een aanvullende voorziening en niet van een voorziening die concurreert met andere ondernemers in Cadzand Bad (detailhandel, horeca en recreatie).

In artikel 16 wordt aangegeven dat indien in dit bestemmingsplan verwezen wordt naar wettelijke regelingen geldt dat verwezen wordt naar de tekst van de betreffende regeling zoals die gold op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan.

Overgangs- en slotbepalingen (hoofdstuk 4)

In dit hoofdstuk is het overgangsrecht ten aanzien van het gebruik en het bouwen in strijd met het bestemmingsplan geregeld. In lid 1 is de in artikel 3.2.1 Bro voorgeschreven bepaling omtrent het overgangsrecht voor bouwwerken opgenomen. In lid 2 is de in artikel 3.2.2 Bro voorgeschreven bepaling omtrent het overgangsrecht voor gebruik opgenomen. Van de mogelijkheid die artikel 3.2.3 Bro biedt om hieraan een persoonsgebonden overgangsrecht te koppelen, is geen gebruik gemaakt. Lid 3 geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om, in geval van onbillijkheid, het overgangsrecht buiten toepassing te laten. Artikel 18 geeft ten slotte aan dat dit bestemmingsplan kan worden aangehaald als "Bestemmingsplan Kustversterking en jachthaven Cadzand Bad".

H6. Uitvoerbaarheid en handhaving

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Wanneer met een juridisch-planologisch plan een bouwplan, zoals gedefinieerd in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening, mogelijk wordt gemaakt, dient conform artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening een exploitatieplan te worden opgesteld. In dit bestemmingsplan wordt direct geen bouwplan mogelijk gemaakt. Een exploitatieplan is derhalve niet aan de orde.

West Zeeuws-Vlaanderen is één van acht zwakke schakels in de verdediging van de Nederlandse kust. Voor de landelijke kustversterking is € 742 miljoen beschikbaar in de periode 2008-2020. Binnen Zeeuws-Vlaanderen zijn vijf kustvakken onderscheiden, waarbij aan elk kustvak een budget is toegekend.

Het voorkeursalternatief leidt tot licht hogere kosten, omdat de strekdammen langer zijn en de westelijke strekdam verplaatst dient te worden. In de voorbereiding van de plannen is een globale kostendoorrekening gemaakt van de (extra) kosten als gevolg van de aanleg van de jachthaven. Deze kosten worden indicatief als volgt geraamd:

• Meerprijs kosten strekdammen	€ 2,7 miljoen
• Inrichting jachthaven	€ 1,5 miljoen
• Onderzoekskosten en reserve	€ 0,3 miljoen
• Totale investering	€ 4,5 miljoen

Deze investering wordt voor de helft afgedekt door een bijdrage uit het Investeringsfonds Cadzand tot een maximum van € 2,25 miljoen. Het raadsbesluit van 27 oktober 2011 garandeert dit. De bijdrage uit het Investeringsfonds is uitsluitend bedoeld voor investeringen in publieke delen van de jachthaven, zoals bijvoorbeeld de meerprijs van de aangepaste strekdammen. Er ligt inmiddels een raadsvoorstel voor om dit logische uitgangspunt formeel te verankeren. Voor de andere helft van de investering hebben private investeerders € 2,25 miljoen ingelegd in Yacht@Cadzand-Bad B.V.

Tussen Yacht@Cadzand-Bad BV, de gemeente Sluis en Waterschap Scheldestromen is op 21 maart 2013 een intentieovereenkomst gesloten. Deze intentieovereenkomst staat aan de basis van een samenwerkingsovereenkomst die voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan worden ondertekend. In de samenwerkingsovereenkomst wordt de onderlinge kostenverdeling verder uitgewerkt, rekening houdend met eerder genomen besluiten. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met:

- verevening op basis van het provinciale beleid, waarbij de vereveningsbijdrage ten laste komt van de initiatiefnemer en ten goede komt aan de omgevingskwaliteit ter compensatie van het verlies aan ecologisch kapitaal. De hoogte en wijze van verevening is voor west Zeeuws-Vlaanderen uitgewerkt in het gebiedsplan Natuurlijk Vitaal;
- aansprakelijkheid voor eventuele planschade;
- verhaalbare kosten en medewerking aan procedures.

De jachthavenontwikkeling is daarmee financieel afgedekt. Geconcludeerd kan worden dat de economische uitvoerbaarheid in voldoende mate is verzekerd.

6.2 Handhaving

Handhaving van regelgeving vraagt om actuele regels. Regels die zijn gebaseerd op gedateerde inzichten, hebben hun geloofwaardigheid verloren en kunnen in redelijkheid ook niet meer afgedwongen worden. Door verouderde regels neemt de kans op misbruik daarvan ook toe. De

regels van het bestemmingsplan leggen een ruimtelijk relevante norm vast, met in bepaalde gevallen een daaraan gekoppelde bevoegdheid tot afwijken, die het bestuur de mogelijkheid geeft in te spelen op de dynamiek van de samenleving. Op die wijze wordt ook de gelegenheid geboden een belangenafweging te maken van de individuele belangen ten opzichte van het algemeen belang. Afwijkingsbevoegdheden zijn echter gelimiteerd. Daar waar geen afwijkingen meer mogelijk zijn begint de handhaving.

Handhaving van bestemmingsplannen en ruimtelijke regelgeving is de laatste jaren in een steeds verder toenemende belangstelling komen te staan van bestuurlijk Nederland. Door het plaatsvinden van enkele ingrijpende incidenten is de handhaving in een stroomversnelling gekomen. In toenemende mate spreken burgers de gemeente aan op het handhaven van de (eigen) regels. Ook in de jurisprudentie is een verandering tot stand gekomen. De rechter spreekt zich nadrukkelijk uit over het handhaven van de regelgeving en neemt zelfs in beginsel een plicht tot handhaving aan. Daarnaast krijgt de rechtszekerheid van bestemmingsplannen bij de rechterlijke toetsing een steeds belangrijkere rol.

Voor een aanvaardbaar handhavingsbeleid wordt in de eerste plaats gestreefd naar een voldoende draagvlak voor het bestemmingplan en de daarin opgenomen regels. Een bestemmingsplan met weinig draagvlak houdt immers het risico in dat het slecht wordt nageleefd en is dan weinig zinvol. In verband hiermee is het bestemmingsplan zodanig opgezet dat het voor zoveel mogelijk betrokkenen een duidelijke, toegankelijke en op de hedendaagse behoeften en eisen afgestemde bestemmingsregeling bevat.

Verder wordt informatie verstrekt omtrent de inhoud van het bestemmingsplan. Hiermee wordt onder andere beoogd het begrip bij de burger te vergroten. Het geven van voorlichting vormt daarmee ook een belangrijke schakel in de handhavingsactiviteiten. Van gemeentewege worden hiertoe de nodige activiteiten ondernomen, waaronder een informatieavond en een inspraakbijeenkomst.

Daarnaast worden de regels in de praktijk toegepast en gehandhaafd. Ten aanzien van overtredingen zal een actief handhavingsbeleid worden gevoerd. Getracht wordt de controlewerkzaamheden ten aanzien van geconstateerde overtredingen op een intensieve manier uit te voeren. Handhavingsactiviteiten worden zoveel mogelijk onderling afgestemd. Controle in het kader van het bestemmingsplan wordt gekoppeld aan controle in het kader van milieuwetgeving en omgekeerd. Dit is van belang om de benodigde inzet van extra middelen zo beperkt mogelijk te houden, maar ook om tot een samenhangend handhavingsbeleid te komen.

Tegen activiteiten, die in strijd zijn met het bestemmingsplan zal het gemeentebestuur, administratiefrechtelijk optreden, op grond van de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Wanneer eenmaal sancties moeten worden getroffen, zal dit op consistente wijze, maar met oog voor de juridische spelregels, worden gedaan. Indien de activiteiten niet kunnen worden gelegaliseerd, zullen de instrumenten van aanschrijving, stillegging bouw, bestuursdwang en dwangsom worden toegepast. De uitvoering van de strafrechtelijke vervolging ligt in handen van het Openbaar Ministerie.

De uitvoering en voortgang van de handhaving wordt jaarlijks vastgelegd in een verslag, dat bestuurlijk wordt vastgesteld.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op basis van artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is het bestemmingsplan in vooroverleg gezonden naar de provincie Zeeland, de gemeenten Vlissingen en Terneuzen, Rijkswaterstaat,

Waterschap Scheldestromen, de Zeeuwse Milieufederatie, de Gasunie, Zeebra Gasnetwerk, Delta, Veiligheidsregio en KNRM (Nederland) alsmede naar de gemeente Knokke-Heist, het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Operationeel Waterbeheer, Afdeling Maritieme Dienstverlening en Kust, de provincie West-Vlaanderen, het Agentschap voor Natuur en Bos, de Dienst Milieueffectrapportage, de Haven van Antwerpen en de Vlaamse Milieu Maatschappij in België.

De gemeente Vlissingen, Rijkswaterstaat, de Gasunie en het Departement LNE hebben aangegeven geen opmerkingen te hebben over het plan. Uit het vooroverleg zijn inhoudelijke reacties ontvangen van:

1. Vlaamse overheid, afdeling Maritieme Dienstverlening en Kust, brief dd. 19 april 2013;
2. Zeeuwse Milieufederatie, e-mailbericht dd. 24 april 2013;
3. Provincie Zeeland, brief dd. 24 april 2013;
4. Waterschap Scheldestromen, memo dd. 2 mei 2013.

Van de overige vooroverlegpartners is geen reactie ontvangen. De inhoudelijke vooroverlegreacties worden onderstaand behandeld, waarbij per vooroverlegreactie eerst de overwegingen van de gemeente en vervolgens de consequenties voor het ontwerpbestemmingsplan aangegeven worden.

Vlaamse overheid, afdeling Maritieme Dienstverlening en Kust

De zorg wordt uitgesproken over een aantal uitgangspunten in het morfologisch model, te weten golfklimaat, korrelgrootte, valsnelheid en suppleties op Vlaams grondgebied, die zouden kunnen leiden tot een verfijning van de getrokken conclusies. Daarmee zullen de gevolgen voor de sedimentatie in het Zwin aandacht blijven vragen. Verzocht wordt tijdens de aanlegfase rekening te houden met de fasering van de uitvoering van het Zwinproject. Dit geldt te meer voor groot verzet en de aanvoer van materieel of materiaal.

Overwegingen gemeente

De uitgangspunten voor het morfologisch model zijn door een ter zake kundig bureau in Nederland en in overleg met lokale experts van het Waterschap Scheldestromen vastgesteld. Wij hebben geen reden om aan deze uitgangspunten te twijfelen. Het uitgevoerde morfologisch onderzoek wordt echter in het kader van het in voorbereiding zijnde kustversterkingsplan op onderdelen verder verfijnd. Uw opmerkingen zullen hierin worden betrokken. Het is echter de verwachting dat een mogelijke aanscherping van morfologische kennis en verfijning van de resultaten niet tot een wezenlijk andere conclusie leidt. Wij zien nu dan ook geen reden de planvorming aan te passen.

Conclusie

Deze overlegreactie leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Zeeuwse Milieufederatie

- a. Bij de effecten door stikstofdepositie op het aangrenzende Natura 2000-gebied wordt geen rekening gehouden met vertragingen of zelfs het uitblijven van resultaat van het generieke beleid. Daarnaast gaat het bij de extra uitstoot alleen over het verkeersaantrekkende effect van de jachthaven en niet over de uitstoot van gemotoriseerde boten. Ook worden de effecten tijdens de aanleg door werkverkeer en werkschepen niet onderkend. Daarmee blijven bedenkingen bestaan over de effecten op de grijze duinen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied.
- b. In het bestemmingsplan wordt optimistisch opgemerkt dat lozingen van afvalwater en vaste afvalstoffen van boten in het oppervlaktewater worden voorkomen door het plaatsen van innamepunten voor afval in de jachthaven. Ondanks het lozingsverbod voor pleziervaartuigen, lozen vaarrecreanten nog steeds rechtstreeks op het oppervlaktewater. Naast het aanbrengen van innamepunten en vertrouwen op de goede wil van watersporters zullen scherpere garanties

- ingebouwd moeten worden om te kunnen garanderen dat het Natura 2000-gebied geen schade ondervindt.
- c. In het bestemmingsplan worden de gehalten aan voedingsstoffen (N en P) in het uitwateringskanaal benoemd als normaal. Uitzondering hierop zijn de enkele uitschieters, die het gevolg zijn van o.a. uitspoeling van voedingsstoffen van landbouwpercelen na hevige regenval. Nu er dergelijke grote plannen zijn om het gebied aan te pakken, kan ook deze uitspoeling als integraal onderdeel meegenomen worden. Gedacht kan worden aan het instellen van bufferzones of de aanplant van (water)vegetatie om vrij beschikbare nutriënten op te nemen (zoals grasstroken langs de randen van de meest vervuilende percelen).
  - d. Met het oog op het terugkerend karakter wordt verzocht om aanvullend onderzoek naar de effecten van baggerwerkzaamheden in de jachthaven op de vertroebeling van het water. Indien niet zeker gesteld kan worden of deze baggerwerkzaamheden inderdaad geen negatieve effecten veroorzaken op de waterkwaliteit, is een beschrijving nodig van de mitigerende maatregelen die getroffen zullen worden.
  - e. Een jachthaven lijkt een bron van potentiële lichtverstoring, met verlichting van het havenhoofd, op de jachten, de aanlegsteigers, sanitaire gebouwen, de toegangsweg, etc. Alvorens de conclusie in het bestemmingsplan te kunnen onderschrijven dat lichthinder zeer beperkt is, wordt verzocht om een nadere uitwerking.
  - f. Verzocht wordt om een nadere uitwerking van de verstoring van het (onder)waterleven door jachten die op hun motor varen. Zelfs zeilboten varen op hun motor wanneer zij de haven in- en uitvaren en de trillingen van de schroef kunnen hierdoor (naast het lawaai van de motor zelf) het (onder)waterleven tot in de omgeving verstoren.
  - g. Winterstalling van boten heeft grote invloed op de ruimtelijke kwaliteit en de belevingswaarde. Blijft ook in de toekomst de voorziene jachthaven gevrijwaard van een winterstalling en/of reparatie-activiteiten?

Overwegingen gemeente

- a. De berekende stikstofdepositie als gevolg van het plan is zeer laag. De uitstoot van gemotoriseerde boten die op grotere afstand van de grijze duinen plaatsvindt, valt weg tegen de overschattingen in het rekenmodel van het aantal extra verkeersbewegingen en de snelheid. Er gaan zelfs stemmen op om depositie onder een bepaalde waarde als gevolg van een plan als “in niet betekenende mate” te beschouwen, net zoals dat bij luchtkwaliteit gebeurt. Wetenschappelijk is er immers geen verband te leggen tussen zeer lage extra stikstofdeposities en de kwaliteit van de natuur. Dat staat los van de uitdrukkelijke noodzaak om de achtergrondwaarde stevig naar beneden te brengen. Daar is het generieke beleid voor bedoeld. Of het resultaat van het generieke beleid vertraagt of zelfs uitblijft is dan ook wel degelijk een belangrijke vraag, maar niet één die in het kader van dit project opgelost kan worden. Wij zullen de stikstofdepositie wel ook opnemen in de beschrijving van de tijdelijke effecten tijdens de aanleg.
- b. Ondanks het lozingsverbod voor pleziervaartuigen, zullen er vaarrecreanten blijven die nog steeds rechtstreeks op het oppervlaktewater lozen. In de praktijk gebeurt dit echter niet of nauwelijks in de haven zelf, maar tijdens het varen. Door het aanbrengen van innamepunten en het instellen van een gedragscode wordt er vanuit de jachthaven alles aan gedaan om ontwikkelingen die de waterkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden, tegen te gaan. Feitelijk handhaven van deze overtreding blijft lastig, omdat ze moeilijk te constateren is, maar het aanbieden van voldoende mogelijkheden tot inname van vuilwater en het informeren van watersporters en hen aanspreken op het gedrag, is in het kader van deze procedure het enig mogelijke.
- c. De in het bestemmingsplan benoemde uitschieters vinden plaats op geruime afstand van het plangebieden buiten de scope van dit bestemmingsplan. Wij zullen de ideeën over het instellen van bufferzones of de aanplant van (water)vegetatie om vrij beschikbare nutriënten op te

- nemen (zoals grasstroken langs de randen van de meest vervuilende percelen), doorgeven aan het Waterschap Scheldestromen.
- d. Voor dit aspect kan onderscheid gemaakt worden tussen bestaande natuurwaarden (bijvoorbeeld in de Westerschelde) en eventuele nieuwe natuurwaarden in en rond de nieuwe haven. Voor de vertroebeling geldt dat de effecten primair in het havenbekken zelf zullen plaatsvinden; dat zijn echter geen bestaande natuurwaarden. De effecten van het storten van vrijkomende specie (op zee) zijn in vergelijking met regulier baggerwerk verwaarloosbaar. Hierbij zijn de feitelijke ervaringen van de veerhaven in Breskens, die twee maal per jaar wordt gebaggerd zonder dat nadere maatregelen benodigd zijn, in de overwegingen betrokken.
  - e. In de regels was al opgenomen dat lichtmasten zonder bovenafdekking verboden zijn; dit is ook in de toelichting opgenomen; de lichtverstoring beperkt zich dan tot de jachthaven zelf, omdat lichtverspreiding door de strekdammen wordt tegengegaan. Van de verlichtingsbakens van de haveningang zelf gaat door de groene en rode kleur geen hinderlijk effect uit.
  - f. Naar aanleiding van vragen van de Commissie m.e.r. is al aandacht besteed aan geluid in de aanlegfase en mogelijke voor geluid gevoelige natuurwaarden. In de gebruikfase gaat het om onderwatergeluid door scheepsschroeven. Dit betreft geen plotselinge geluiden die bovendien niet zeer luid zijn. Schadelijke effecten (bijvoorbeeld op de zwemblaas van vissen) zijn daardoor zeer onwaarschijnlijk. Verder is van belang dat in de scheepvaartroute voor de kust al veel scheepvaartverkeer aanwezig is; daar is het geluid van de grote scheepvaart dominant. Voor het overige verwachten wij geen voor onderwatergeluid gevoelige natuurwaarden.
  - g. De jachthaven blijft ook in de toekomst gevrijwaard van een winterstalling en/of reparatie-activiteiten. Het bestemmingsplan maakt deze activiteiten ook niet mogelijk.

Conclusie

Deze overlegreactie leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Provincie Zeeland

- a. In het bestemmingsplan is op het gebied van natuur voornamelijk gefocust op gebiedsbescherming en niet op soortenbescherming. De wettelijke soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De mogelijke effecten van de ontwikkeling op de beschermde soorten dienen dan ook aan deze wet getoetst te worden.
- b. Op basis van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 wordt extra ontwikkelruimte gekoppeld aan het principe van verevening. Verzocht wordt in het bestemmingsplan op te nemen hoe de verevening in dit geval wordt toegepast.

Overwegingen gemeente

- a. Akkoord, de inventarisatie van beschermde soorten die in paragraaf 4.3 is opgenomen, wordt gekoppeld aan de Flora- en faunawet.
- b. De wijze waarop het principe van verevening wordt toegepast, wordt in het bestemmingsplan opgenomen in paragraaf 6.1.

Conclusie

Deze overlegreactie leidt tot een aanpassing van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan.

Waterschap Scheldestromen

- a. De bepaling in artikel 10 lid 2 sub c is beperkter dan het vergunningenbeleid van het waterschap. In het vergunningenbeleid is voor uitbreiding van bestaande bebouwing de regel opgenomen van maximale uitbreiding 10% grondoppervlak en 20% volume. Verzocht wordt de bepaling in artikel 10 lid 2 sub c te laten vervallen, tenzij de gemeente op deze locatie meer bouwbeperkingen noodzakelijk vindt.
- b. Het plaatsen van overkappingen voor inpassing en aankleding van parkeerplaatsen binnen de bestemming Recreatie-Jachthaven is watervergunningplichtig;

- c. In paragraaf 3.4 is nog sprake van de keur waterschap Zeeuws-Vlaanderen 2011. Het waterschap Scheldestromen heeft inmiddels de Keur waterschap Scheldestromen 2012 (6 december 2012) vastgesteld.

Overwegingen gemeente

- a. De bedoeling is in het gebied de bestaande opstallen “op slot” te zetten en op te laten gaan in nieuwe ontwikkelingen. Daartoe zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen die betrekking hebben op alle opstallen in het plangebied. Daarenboven is uitbreiding van de bestaande opstallen mogelijk met omgevingsvergunning (artikel 10 lid 3). De bouwmogelijkheden op grond van de wijzigingsbevoegdheden zijn in lid 2 sub d expliciet buiten de beperking van lid 2 sub c gezet. Het laten vervallen van de bepaling in lid 2 sub c is derhalve niet gewenst.
- b. Dit is correct, een tekstpassage hierover is opgenomen in paragraaf 3.4 van de toelichting;
- c. Dit is correct, de tekstpassage is aangepast in paragraaf 3.4 van de toelichting.

Conclusie

Deze overlegreactie leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Overzicht van ter inzage liggende stukken bij het ontwerp-bestemmingsplan

1. Ontwerpbestemmingsplan Kustversterking en Jachthaven (dd. 7 mei 2013)
2. Brief van Waterschap Scheldestromen (dd. 21 november 2012)
3. Milieueffectrapportage
  - a. Deel A1: Kustversterking Cadzand-Bad (versie 6, dd. 26 februari 2013)
  - b. Deel A2: Jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad (versie 6, dd. 26 februari 2013)
  - c. Deel B: Kustversterking en Jachthavenontwikkeling Cadzand-Bad (versie 6, dd. 26 februari 2013)
  - d. Passende beoordeling in het kader van de natuurbeschermingswet 1998 (versie 6, dd. 26 februari 2013)
  - e. Morfologie Zwakke Schakel Cadzand-Bad (definitief, dd. 30 augustus 2012)
  - f. Aanvullende notitie voor de Commissie voor de m.e.r. (dd. 28 maart 2013)
  - g. Toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. (dd. 9 april 2013)
  - h. Advies Reikwijdte en Detailniveau Jachthaven Cadzand-Bad (dd. 13 april 2012)
  - i. Notitie Reikwijdte en Detailniveau Jachthaven Cadzand-Bad (dd. 7 december 2011)
4. Ontwerpbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan